

การให้คำแนะนำในภาษาไทย

หลังจากที่ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและจัดระเบียบข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยละเอียดตามขั้นตอนการวิจัย การวิเคราะห์ในส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์วิธีแสดงการให้คำแนะนำในภาษาไทย โดยผู้วิจัยต้องการจะศึกษาว่าผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานมีวิธีแสดงการให้คำแนะนำอย่างไรบ้าง ทั้งนี้จะศึกษาวิเคราะห์จากลักษณะการใช้ภาษาที่ปรากฏในบทสนทนาและจากผู้ดำเนินรายการวิทยุระหว่างดำเนินรายการ เมื่อวิเคราะห์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์วิธีแสดงการให้คำแนะนำในภาษาไทยที่ปรากฏจากข้อมูล ซึ่งแสดงให้เห็นรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ได้เป็นลำดับดังนี้

3.1 โครงสร้างวัจนกรรมการให้คำแนะนำ

ก่อนที่ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์วิธีแสดงการให้คำแนะนำ ผู้วิจัยขอแสดงให้เห็นลักษณะโครงสร้างวัจนกรรมการให้คำแนะนำในภาษาไทยก่อนว่ามีลักษณะโครงสร้างเป็นแบบใด

จากข้อมูลการให้คำแนะนำที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ สามารถสรุปโครงสร้างวัจนกรรมการให้คำแนะนำได้ ดังนี้

วัจนกรรมการให้คำแนะนำ ประกอบด้วยโครงสร้างของข้อความ 2 ส่วน คือ ส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด และส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำ การให้คำแนะนำแต่ละครั้ง อาจจะปรากฏข้อความส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดหรือไม่ปรากฏก็ได้ แต่ข้อความส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำจะต้องปรากฏเสมอ ส่วนที่เป็นเจตนาของผู้พูดอาจจะปรากฏกริยาแสดงเจตนา หรือกริยาแสดงวัจนกรรมหรือไม่ก็ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.1.1 โครงสร้างวัจนกรรมการให้คำแนะนำที่ปรากฏทั้งส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด และส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์ตอบคำถาม เรื่องปัญหาเส้นเลือดอุดตันผู้ฟังที่บ้าน

- 1 A : ค่ะ คุณหมอค่ะ มีคำถามจากคุณรำจวญคะ ขออนุญาตเรียนถามคุณหมอดด้วยตนเอง เรื่องการดึงหน้าคะ เชิญคุณรำจวญสาย 2 สวัสดิ์คะ สวัสดิ์คะ คุณรำจวญคะ สาย 2 ยังอยู่หรือเปล่าคะ (.4) ไม่อยู่แล้วนะคะ คุณหมอค่ะปัญหาจากคุณประยุทธคะ เรียนถามว่าแฟนสาวอายุ 28 ปี เป็นเส้นเลือดอุดตัน จะใช้วิธีฉีดยาที่ครั้งถึงจะหาย หรือต้องทำอะไรถึงจะหายคะ?
- 5 B : อันนี้ผมขอแนะนำ / ให้ไปพบกับศัลยแพทย์ทั่วไป ซึ่งเป็นงานของท่านโดยเฉพาะในการฉีดสารเข้าไปทำลาย อ่า...เส้นเลือดอุดตันหรือการดึงเส้นตัว ตัว main เนี่ยออกไป เป็นงานของศัลยแพทย์ทั่วไป ต้องเรียนถามทางนั้นครับ ผมไม่มีความรู้เท่าที่ควรที่จะตอบได้ครับ

ข้อความที่ขีดเส้นใต้และอยู่หน้าเครื่องหมายทับ ที่กล่าวว่า " อันนี้ผมขอแนะนำ " เป็นข้อความแสดงเจตนาของผู้พูด และมีกริยาแสดงเจตนา หรือกริยาแสดงวัจนกรรม คือ คำว่า แนะนำ ส่วนข้อความที่ขีดเส้นใต้และปรากฏหลังเครื่องหมายทับ คือ ข้อความที่แสดงเนื้อหาของการแนะนำ

3.1.2 โครงสร้างวัจนกรรมการให้คำแนะนำที่ปรากฏเฉพาะส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

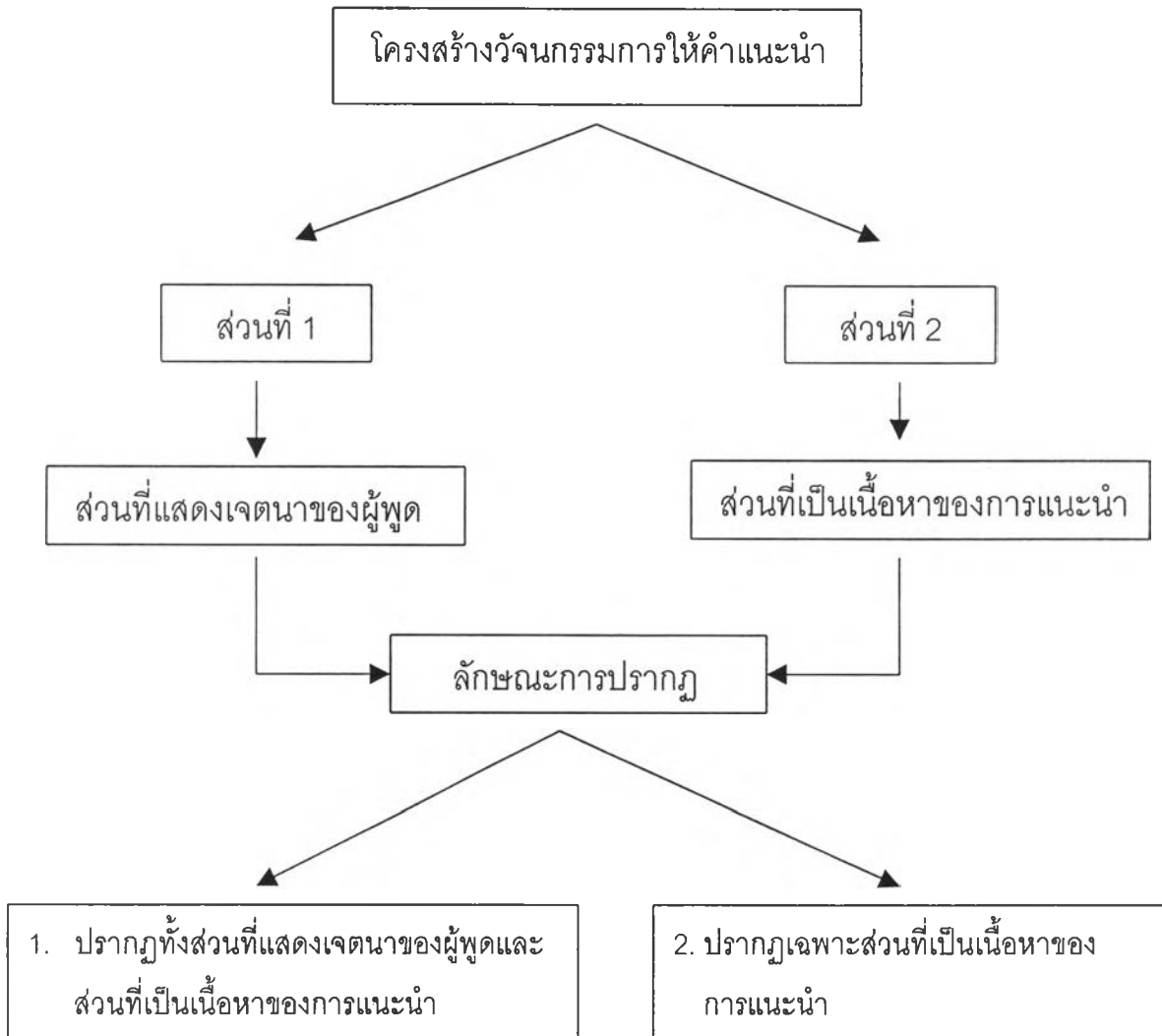
B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์ตอบคำถามผู้ดำเนินรายการ กรณีมีเม็ดเล็กๆ สีน้ำตาลขึ้นบนใบหน้า หน้าอก และท้อง

- 1 A : คุณหมอคะ มีคำถามจากคุณหญิงค่ะ สอบถามคุณหมอกรณีนี้อีกก่อนเนื้อเม็ดเล็กๆ ลักษณะคล้าย เม็ดงานะคะสีน้ำตาล อยู่เต็มใบหน้า เป็นน้ำตาลเข้มและเป็นสีดำ ขอโทษคะเป็นร้อยละ เม็ด บริเวณ หน้าอกและท้อง เมื่อสังเกตก็จะเห็นว่าปริมาณเม็ดเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จะเป็นอันตรายหรือไม่ และควร จะไปรับการรักษาหรือไม่ รักษาอย่างไรคะ?
- 5 B : ฟังดูเหมือนกับเป็นต่อมไขมันใต้ผิวหนังนะครับ เพราะว่าตำแหน่งหน้าอก ตำแหน่งใบหน้า โดยเฉพาะ T zone สมควรจะพบ อ่า...แพทย์ด้านผิวหนังเลยครับ น่าจะหา=
 A : Z ค่ะ
 B : =สาเหตุ น่าจะรักษาได้
ด้วยครับ

ข้อความที่ขีดเส้นใต้ คือ ส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ การให้คำแนะนำนี้ไม่ปรากฏ ข้อความส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด แต่ปรากฏเฉพาะส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ ดังนั้น จึงไม่ปรากฏเครื่องหมายทับในตัวอย่างที่ยกมา และให้ถือว่าข้อความที่ขีดเส้นใต้นั้น คือ ส่วนที่เป็น เนื้อหาของการแนะนำ

แผนภาพที่ 1 : สรุปโครงสร้างวรรณกรรมการให้คำแนะนำในภาษาไทย

3.2 วิธีการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำ

เมื่อได้รู้จักโครงสร้างวัจนกรรมการให้คำแนะนำแล้ว ในลำดับต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์วิธีแสดงการให้คำแนะนำในภาษาไทย พร้อมกับอธิบายให้เห็นการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำด้วย จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ วิธีแสดงการให้คำแนะนำในภาษาไทยมีหลายวิธี หากวิเคราะห์ตามโครงสร้างวัจนกรรมการให้คำแนะนำ สามารถแสดงวิธีการให้คำแนะนำได้ 2 แบบ คือ

ก. แบบที่ 1 ผู้พูดแสดงการให้คำแนะนำโดยกล่าวทั้งส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด และส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ

ข. แบบที่ 2 ผู้พูดแสดงการให้คำแนะนำโดยกล่าวเฉพาะส่วนที่เป็นเนื้อหาของการให้คำแนะนำ

(ตัวอย่าง ก. และ ข. ดูรายละเอียดข้อ 3.1.1 และ 3.1.2 ตามลำดับ)

หากพิจารณาวิธีการแสดงวัจนกรรมการให้คำแนะนำจากการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำ ทั้งในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด และในส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ สามารถสรุปวิธีการให้คำแนะนำได้ 2 แบบ เช่นกัน คือ

ค. แบบที่ 1 ผู้พูดแสดงการให้คำแนะนำโดยวิธีตรง

ง. แบบที่ 2 ผู้พูดแสดงการให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม

จากการศึกษาข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาจากการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำ ทั้งส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด และส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ ผู้พูดให้คำแนะนำมีเจตนาแนะนำผู้ฟังให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเสมอ ซึ่งการกระทำนั้นผู้พูดคิดว่าเป็นผลดีต่อผู้ฟัง การกล่าวให้คำแนะนำนี้ ผู้พูดอาจกระทำโดยพูดออกมาตรงๆ ว่าต้องการให้ผู้ฟังทำอะไร ผู้วิจัยเรียกวิธีการให้คำแนะนำแบบนี้ว่า การให้คำแนะนำโดยวิธีตรง หรือผู้พูดอาจจะพูดโดยอ้อมให้ผู้ฟังตีความเอง ผู้วิจัยเรียกวิธีการให้คำแนะนำแบบนี้ว่า การให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม วิธีการให้คำแนะนำโดยวิธีตรง ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด จะปรากฏกริยาแสดงเจตนา “แนะนำ” และในส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำมักจะปรากฏคำ หรือกลุ่มคำที่สื่อเจตนาแนะนำ เช่น ควร ควรจะ น่าจะ ต้อง ค่อยๆ ลอง คงต้อง อาจจะ เป็นต้น ส่วนวิธีการให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดจะปรากฏกริยาชนิดอื่น ได้แก่ เรียน เสนอ เสนอแนะ ว่า บอก และ คิด ในส่วนที่

เป็นเนื้อหาของกรณีสืบหา หากไม่ปรากฏคำหรือกลุ่มคำที่สื่อเจตนาแนะนำ ผู้ฟังจะต้องตีความจากเนื้อหาของกรณีสืบหาและเจตนาของผู้พูด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ค. แบบที่ 1 วิธีการให้คำแนะนำโดยวิธีตรง

ตัวอย่าง

- A : ผู้ดำเนินรายการ
B : นายแพทย์ผู้ตอบคำถาม
C : ผู้ฟังที่บ้าน

สถานการณ์ : ผู้ฟังที่บ้านโทรศัพท์เข้ามาปรึกษาเรื่องเคยผ่าตัดเท้าข้างขวา แล้วปัจจุบันเท้าข้างซ้ายไม่มีแรง นิ้วเท้าตก ควรแก้ไขอย่างไร

- 1 C : ผมไปผ่าตัดเท้าข้างขวานะฮะ ด้วยเหตุที่ว่า สาเหตุที่ว่าเพราะน้ำร้อนมันลวก แล้วก็ไปนอนอยู่หลายเดือน 2 เดือนได้ ทีนี้พอหายมาแล้ว ขาข้างซ้ายเนี่ยมันไม่มีแรง แล้วก็นิ้วเท้ามันตก นิ้วเท้ามันตก จะแก้ไขยังไง
- 5 A : คุณหมอคะ ผ่าตัดเท้าข้างขวาเพราะว่าน้ำร้อนลวกคะ แล้วก็กินนอนอยู่ประมาณ 2 เดือน พอออกจากโรงพยาบาลมากก็ขาข้างซ้ายไม่มีแรงคะ
- B : อ้อ ถ้าๆ ถ้าเผื่อว่าเป็นอันนั้นะครับ อ่า ค่อยๆ ออกกำลังกายไปครับ ค่อยๆ ค่อยๆ ใช้งานไปเรื่อยๆ นะครับ อ่า มันจะค่อยๆ ดีขึ้นครับ เพราะว่ามันไม่ใช่ส่วน อ่า คือความบกพร่องเนี่ย มันอยู่ที่ตอน อ่า คือส่วนล่างนะครับ ซึ่งต้องแก้ไขด้วยการ เค้ายเรียก อ่า เค้ายเรียกว่า กายภาพบำบัดครับ แล้วจะค่อยๆ ดีขึ้นครับ

จากตัวอย่าง ก. ที่ยกมาข้างต้น เป็นตัวอย่างการให้คำแนะนำที่ไม่ปรากฏส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด ข้อความที่ขีดเส้นใต้ คือข้อความส่วนที่เป็นเนื้อหาของกรณีสืบหา จะเห็นได้ว่าผู้พูดกล่าวให้คำแนะนำผู้ฟังอย่างชัดเจนว่าต้องการให้ผู้ฟังทำอะไร ในที่นี้ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังออกกำลังกาย หรือทำกายภาพบำบัด เพื่อรักษาอาการที่เท้าไม่มีแรง เมื่อทำเป็นประจำ อาการก็จะค่อยๆ ดีขึ้นตามลำดับ การแนะนำในตัวอย่างนี้เป็นการแนะนำโดยวิธีตรง

ง. แบบที่ 2 วิธีการให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม

นอกจากผู้พูดจะกล่าวแนะนำผู้ฟังออกมาตรงๆ ว่าต้องการให้ผู้ฟังทำอะไรแล้ว ผู้พูดอาจจะกล่าวให้คำแนะนำผู้ฟังโดยวิธีอ้อมก็ได้ การกล่าวให้คำแนะนำเช่นนี้ ผู้พูดจะไม่พูดออกมาตรงๆ ว่าต้องการให้ผู้ฟังทำอะไร ผู้ฟังจะเข้าใจว่าผู้พูดกำลังแนะนำให้ทำอะไร ก็ต่อเมื่อได้พิจารณาและตีความเอง กระบวนการนี้จะนำไปอย่างอัตโนมัติ สืบเนื่องจากการทำงานของสมอง และได้ผ่านขั้นตอนการตีความ โดยอาศัยบริบทการสนทนา และความเข้าใจในวัฒนธรรมการสื่อสาร ซึ่งแต่ละสังคมอาจจะแตกต่างกัน ลำดับต่อไปผู้วิจัยจะยกตัวอย่างส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำที่แสดงการพูดให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

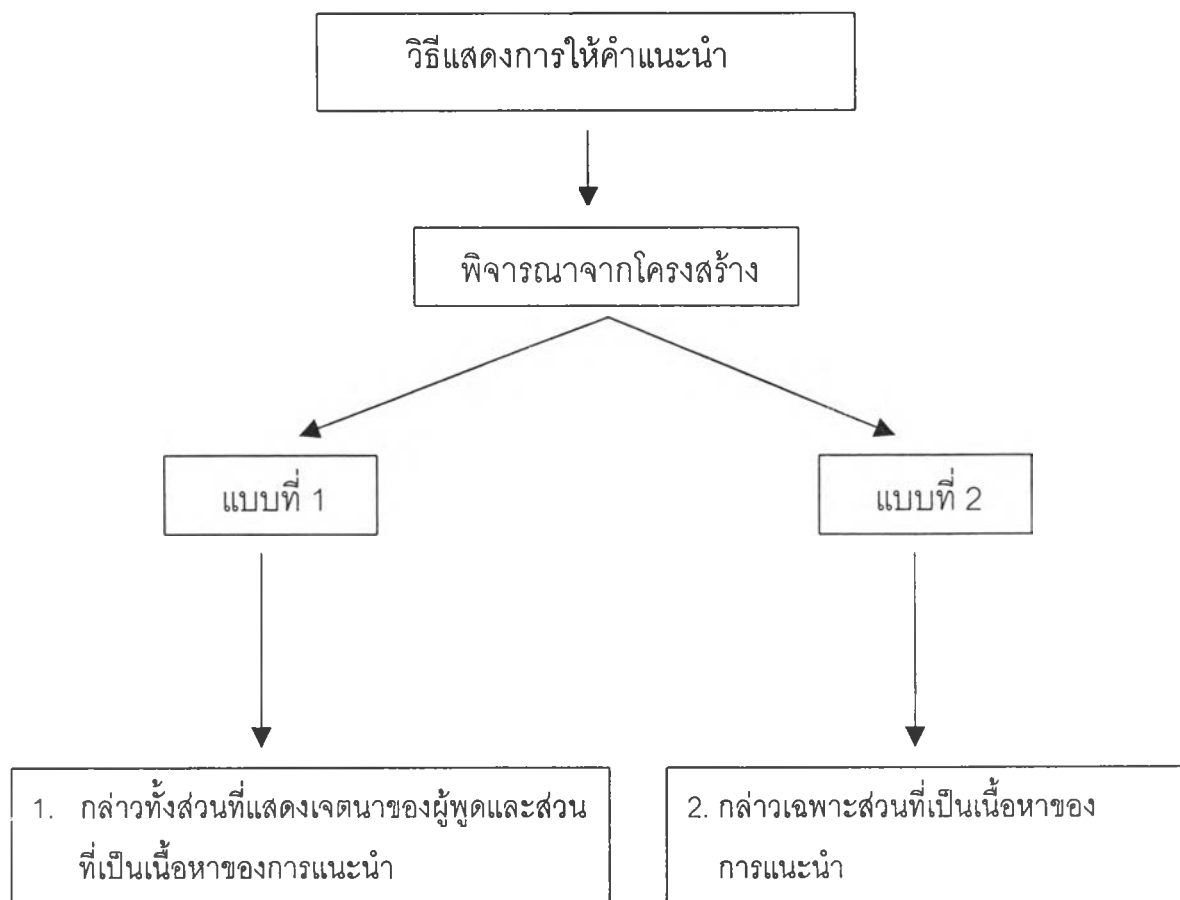
B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการและวิทยากรพูดคุยกันเรื่อง การเล่นหวย

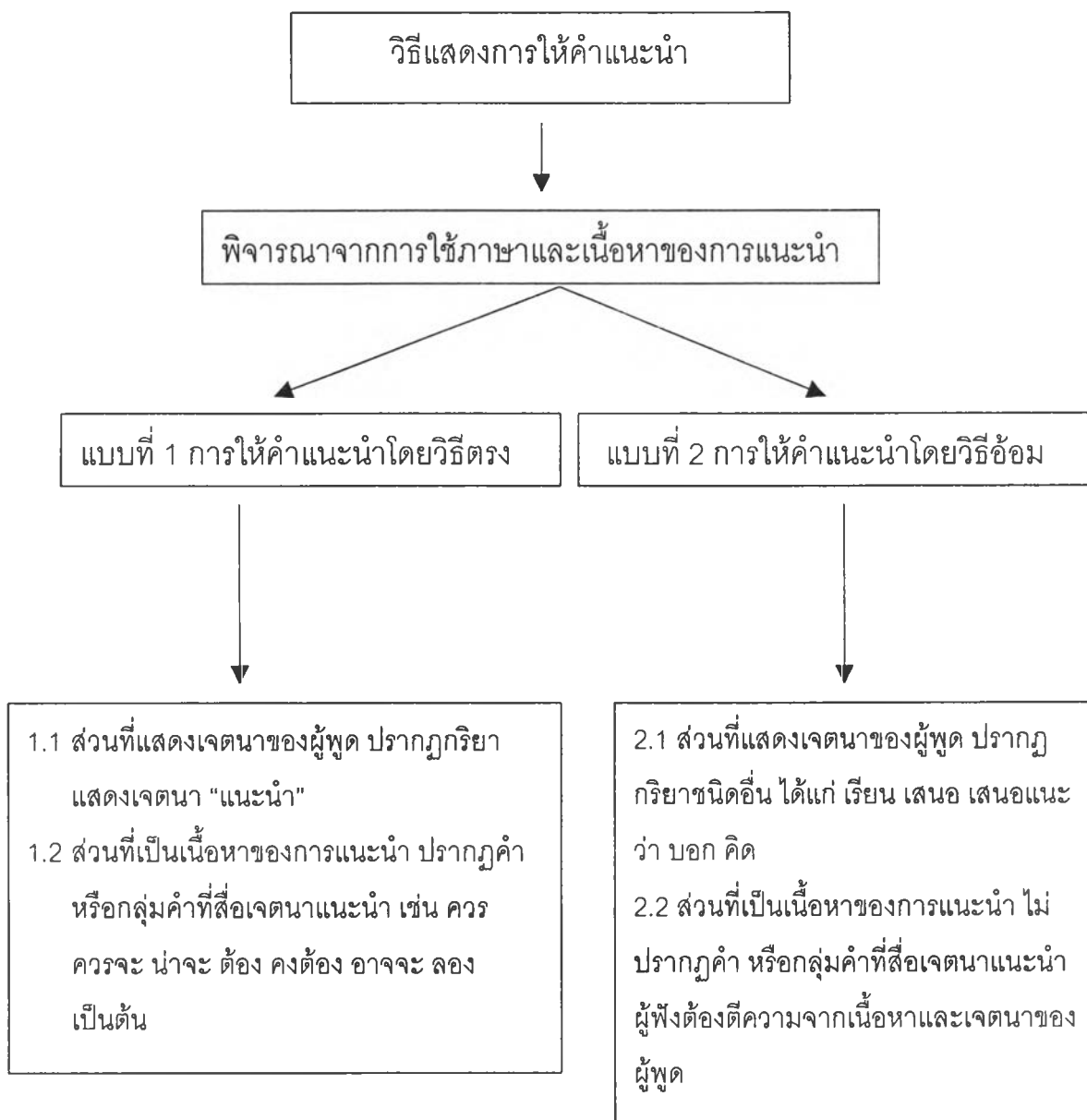
- 1 A : ที่ๆ ดิฉันเดาเรื่องโน้นเรื่องนี้ถูกไปเรื่อย
B : Zอูย...ลูกน้องคนนึง ได้ถูกหวยบ่อยนะ เดือนสองเดือนถูกที
A : Zคะ Zโอ... Zคะ
B : แต่คุณณัฐรู้มั๊ย ทำไมเค้าถูก เพราะเค้าแทงที่สิบกว่าเบอร์ ก็สิบกว่าตัว สิบกว่าเลข
- 5 A : Zอ้อ ค่ะ
B : แน่นอนล่ะเค้าก็มีโอกาสถูกมากกว่าคนอื่นสิบเท่า เพราะนั่นไม่ใช่เป็นของประหลาดเลย และ=
A : Zคะ
B : =เค้าก็ไม่รวย เพราะเค้ามีเงินจำกัด แล้วเค้าก็เฉลี่ยแทงตัวนูน 5 บาท ตัวนี้ 20 บาท อะไร=
A : Zคะ Z ค่ะ Z ค่ะ
- 10 B : =อย่างงั้นนะครับ ลีอตเตอร์บ้าง เพราะงั้นก็ถูกไม่เท่าไร
A : Zคะ Zคะ
B : เพราะฉะนั้นก็อยากจะเรียนท่านผู้ฟังของ[ณัฐ]ด้วยนะครับ / เขาเรียกการพนันเนี่ยนะครับ ไม่มี=
A : [ว่า...] Z ค่ะ Z ค่ะ
B : ใครเคยรวย คนที่รวยคือ เจ้ามือ และคนที่รวยคือ โกงเค้า

จากตัวอย่าง ข. จะเห็นว่าในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด จะปรากฏกริยาชนิดอื่น ที่ไม่ใช่กริยาแสดงเจตนา “แนะนำ” การเลือกใช้กริยาอื่นนี้เป็นการให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม เพื่อต้องการลดการคุกคามหน้าของผู้ฟัง หากพิจารณาข้อความที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ ผู้ฟังที่เป็นเจ้าของภาษาทุกคนจะเข้าใจตรงกันว่า ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังเลิกเล่นการพนัน หวย ก็เป็นการพนันชนิดหนึ่ง ผู้พูดเชื่อว่าไม่มีใครรอดจากการเล่นการพนัน หรือ เล่นหวย อย่างแท้จริง คนที่รอดคือ เจ้ามือและที่รอดได้ก็เพราะว่า โกง ดังนั้นจึงไม่ควรเล่นหวย ควรจะเลิกเสีย หากพิจารณาเฉพาะรูปประโยคและการใช้ภาษาจะเห็นว่า ผู้พูดใช้การบอกเล่า และไม่ได้ใช้ถ้อยคำอะไรที่เป็นการบอกให้ผู้เลิกเล่นหวยหรือการพนัน แต่ที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจและรู้ได้ทันทีว่าผู้พูดต้องการแนะนำให้ผู้ฟังทำอะไรนั้น เนื่องจาก ประการที่หนึ่ง ผู้ฟังเข้าใจวัฒนธรรมการสื่อสาร ประการที่สอง ผู้ฟังตีความจากบริบทการสื่อสารและ ประการสุดท้าย ผู้ฟังรู้จากเจตนาของผู้พูดนั่นเอง

แผนภาพที่ 2 : สรุปวิธีแสดงการให้คำแนะนำในภาษาไทย พิจารณาจากโครงสร้าง

แผนภาพที่ 3 : สรุปวิธีแสดงการให้คำแนะนำในภาษาไทย พิจารณาจากการใช้ภาษา
และเนื้อหาของคำแนะนำ

3.2.1 การใช้ภาษาในการให้คำแนะนำโดยวิธีตรง

เนื่องจาก การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์โครงสร้างวัจนกรรมการให้คำแนะนำออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด และส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแบ่งการวิเคราะห์การใช้ภาษาในการให้คำแนะนำโดยวิธีตรงออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด และการวิเคราะห์ส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ โดยแต่ละส่วนสามารถแสดงผลการวิเคราะห์อย่างละเอียดได้เป็นลำดับ ดังนี้

3.2.1.1 การวิเคราะห์ส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด

ในการแสดงการให้คำแนะนำ ข้อความส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดไม่ใช่ส่วนสำคัญที่จะบ่งชี้เจตนาของผู้พูดที่กำลังแนะนำผู้ฟัง แต่ส่วนที่ทำให้ผู้ฟังเข้าใจและรับรู้เจตนาของผู้พูดที่กำลังแนะนำผู้ฟังคือ ส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ ผู้ฟังจะสนใจถ้อยคำส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำมากกว่าส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด อาจกล่าวได้ว่า ผู้ฟังสามารถเข้าใจเจตนาของผู้พูดที่กำลังแนะนำผู้ฟัง โดยตีความและรับรู้จากข้อความส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำนั่นเอง ไม่ใช่รู้จากส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด ส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นเพียงส่วนที่ช่วยเน้นย้ำเจตนาของผู้พูดเท่านั้นว่าต้องการแสดงวัจนกรรมอะไร ทั้งนี้ เราไม่สามารถสรุปเจตนาของผู้พูดได้จากส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดได้อย่างชัดเจนทันที ต้องพิจารณาจากบริบทแวดล้อมและเงื่อนไขอื่นๆ ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขของการแสดงวัจนกรรมนั้นๆ ยกตัวอย่างเช่น การแสดงวัจนกรรมการให้คำแนะนำ ถึงแม้จะมีกริยาแสดงวัจนกรรมชัดเจน คือ กริยาแสดงวัจนกรรม " แนะนำ " แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้พูดกำลังแนะนำผู้ฟังเสมอไป ผู้พูดอาจจะมีความเป็นอย่างอื่น เช่น เจตนาสั่งหรือขู่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ครูพูดกับนักเรียนว่า " ครูแนะนำให้เธอส่งการบ้านวันนี้ ไม่เช่นนั้นเธอจะถูกหักคะแนน "

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้พูดมีเจตนาสั่งให้ผู้ฟังส่งการบ้าน พร้อมกับขู่ว่าจะหักคะแนน หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง จะเห็นได้ว่า ถึงแม้จะมีกริยาแสดงวัจนกรรม " แนะนำ " ปราบกฏชัดเจน แต่ผู้พูดก็ไม่ได้มีเจตนาแนะนำผู้ฟังแต่อย่างใด

ด้วยเหตุนี้ ในการให้คำแนะนำ ข้อความที่แสดงเจตนาของผู้พูดอาจจะปรากฏหรือไม่ปรากฏก็ได้ หากปรากฏข้อความที่แสดงเจตนาของผู้พูด เมื่อผู้พูดต้องการกล่าวแนะนำผู้ฟัง บางครั้งผู้พูดจะกล่าวด้วยคำที่แสดงเจตนาของตนอย่างชัดเจน โดยใช้กริยาแสดงเจตนา " แนะนำ " ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด หรืออาจจะใช้คำกริยาอื่น เพื่อสื่อเจตนาแนะนำก็ได้ จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าผู้พูดใช้คำกริยาอื่นๆ เพื่อสื่อเจตนาแนะนำผู้ฟังนอกเหนือจากกริยาแสดงเจตนา " แนะนำ " หลายคำ เช่น *เรียน คิด* เป็นต้น ข้อมูลที่พบนี้ ช่วยยืนยันข้อสรุปของผู้วิจัยที่ว่า ส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดไม่ใช่ส่วนสำคัญที่บอกเจตนาในการให้คำแนะนำ แต่ข้อความที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำนั่นเองที่บอกเจตนาของผู้พูดที่กำลังแสดงการให้คำแนะนำ

ด้วยเหตุนี้ เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาของข้อมูล หากข้อมูลการให้คำแนะนำนั้นปรากฏส่วนที่แสดงเจตนาผู้พูด ผู้วิจัยสามารถแสดงผลการวิเคราะห์วิธีการแสดงการให้คำแนะนำ ออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ปรากฏกริยาแสดงวจนกรรม " แนะนำ " และส่วนที่ไม่ปรากฏกริยาแสดงวจนกรรม " แนะนำ " แต่ปรากฏกริยาอื่น การปรากฏกริยาแสดงวจนกรรม "แนะนำ" ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดนี้เอง ที่เป็นการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำโดยวิธีตรง ในขณะที่การปรากฏกริยาชนิดอื่น ก็เป็นการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม ในลำดับต่อไปผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์การใช้ภาษาในการให้คำแนะนำโดยวิธีตรง ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด ดังนี้

คำกริยาแสดงเจตนาให้คำแนะนำ ที่แสดงเจตนาของผู้พูดอย่างชัดเจน เมื่อผู้พูดต้องการจะแนะนำผู้ฟังก็คือ คำว่า *แนะนำ* ผู้พูดอาจใช้คำกริยานี้เป็นกริยาหลักของประโยคในข้อความส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด คำกริยาแสดงเจตนาให้คำแนะนำนี้อาจปรากฏร่วมกับกริยาอื่น หรือใช้ปรากฏร่วมกับคำชนิดอื่นด้วยก็ได้ เช่น คำช่วยหน้ากริยา เป็นต้น

1. ปรากฏเฉพาะกริยาแสดงเจตนา " แนะนำ "

เพื่อความสะดวกในการพิจารณา การเสนอผลการวิเคราะห์ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะขีดเส้นใต้เฉพาะคำหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อเจตนาให้คำแนะนำในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 1

- A : ผู้ดำเนินรายการ
- B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม
- C : ผู้ฟังที่บ้าน

สถานการณ์ : ผู้ฟังที่บ้านโทรศัพท์ถามคุณหมอเรื่องค่าใช้จ่ายในการรักษารอยแผลเป็นบน
ที่หน้าอกซึ่งเกิดจากการผ่าตัด

- 1 A : คุณสมศักดิ์มีคำถามเพิ่มเติมมั๊ยคะ?
B : ครับ
C : อ้อ ไม่ทราบมีค่าใช้จ่ายมากมายมั๊ยครับ?
B : อ่า... [ผมแนะนะ แนะนำว่า] / ต้อง คงต้องขอคุณครับ อันนี้ต้องขอคุณ มันไม่ใช่ ไม่ใช่เรื่องที่ใหญ่โต=
- 5 A : [ค่าใช้จ่ายค่ะ]
B : =อะไรนี่ฮะ เป็นแถวชายโครง แล้วยังคง...

จากตัวอย่างบทสนทนาที่ยกมา คุณสมศักดิ์ได้ถามวิทยากรเรื่องค่าใช้จ่ายในการรักษารอยแผลเป็น แทนที่วิทยากรจะตอบคำถามของคุณสมศักดิ์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายโดยตรง วิทยากรกลับได้ตอบการสนทนาโดยแนะนำให้คุณสมศักดิ์มาพบแพทย์ก่อน (จากข้อความบรรทัดที่ 4 : คงต้องขอคุณก่อน อันนี้ต้องขอคุณ ; ดีความได้ว่าวิทยากรให้คุณสมศักดิ์หาโอกาสมาให้แพทย์ตรวจก่อน จึงจะให้คำตอบเรื่องค่าใช้จ่ายได้) การที่วิทยากรไม่ได้ตอบคำถามโดยตรง แต่พูดแนะนำให้คุณสมศักดิ์มาพบแพทย์ก่อน มีความเป็นไปได้ที่ผู้พูดเห็นว่าการมาพบแพทย์ของคุณสมศักดิ์จะเป็นผลดีต่อคุณสมศักดิ์เอง เช่น ทำให้สามารถวินิจฉัยอาการได้ถูกต้องขึ้น และหาวิธีการรักษาได้ดี ตลอดจนสามารถบอกเรื่องค่าใช้จ่ายได้ถูกต้อง เป็นต้น แต่เนื่องจากความหวังดีนี้ ผู้ฟัง คือ คุณสมศักดิ์ไม่ได้ขอจากผู้พูด ดังนั้น ผู้พูดคือวิทยากรจึงต้องกล่าวข้อความที่เป็นการแสดงเจตนาให้คำแนะนำ และมีคำกริยาแสดงเจตนาให้คำแนะนำ คือ คำว่า แนะนำ ปรากฏร่วมด้วย ก่อนที่จะกล่าวเนื้อหาของ การแนะนำ คือ ขอให้ผู้ฟังมาพบแพทย์ ให้แพทย์ตรวจอาการก่อน

ตัวอย่างที่ 2

- A : ผู้ดำเนินรายการ
- B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการถามแพทย์เรื่อง การฉีดสารเข้าอวัยวะเพศชาย

- 1 A : ค่ะ คุณหมอคะเรียนถามคุณหมอต่อกกรณีนี้ที่ฉีดสารเข้าอวัยวะเพศ เท่าที่คุณหมอได้พบเจอมา=
B : Z ครับ
A : =เป็นอย่างไรบ้างคะ?
B : เช่อ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ กำลัง กำลังเป็นเรื่อง popular กัน ทันสมัยมากนะครับ ตัวผมเองนั้นที่=
- 5 A : Z ค่ะ
B : =ทำอยู่นะครับ ก็คือการใช้ไขมันปลูกถ่ายไป ปัจจุบันมี 2 วิธีใหญ่ๆ ในการเพิ่มขนาดของอวัยวะเพศชาย คือ หนึ่ง ปลูกถ่ายไขมันนะ อันที่สอง คือใส่สารที่ไม่ใช่ของธรรมชาติเข้าไป อันที่สอง เนี่ยครับ คือปัญหา ถ้าสารนั้นปลอดภัยก็จะไม่เกิดปัญหา ในโลกนี้ ปัจจุบันนี้มีการทำใส่คล้ายๆ เป็นซิลิโคนที่เป็นของแข็งนะครับ ไม่ใช่ของเหลว นะฮะ ผมขอเน้นนิดนึงนะฮะ ไม่ได้ฉีดเข้าไป แต่ผ่าตัด=
- 10 A : Z ค่ะ
B : = แล้วครอบเข้าไป ฮะ แล้วก็เพิ่มความกว้างฮะ ไม่ได้เพิ่มความยาว อันนี้มีรายงานเป็นหลายพันราย ในต่างประเทศนะครับจากหมอต่านเดียว ก็น่าจะปลอดภัย แต่การฉีดสารเข้าไปไม่ว่าจะเป็นซิลิโคนเหลว หรือพาราฟินในอดีต ไขมันปลาวาฬ หรือไขมันเทียมอะไรก็ตาม คิดว่าไม่สมควรจะทำนะฮะ เพราะว่าตามมาด้วยปัญหาแทรกซ้อน เช่น มันไหลไปตามที่ต่างๆ อันที่สองมันอีกเสบขึ้นมา
- 15 A : ค่ะ
B : อันที่สามคือ บางครั้งถึงขนาดที่ว่ามันกินเข้าไป ฉีดลึกเข้าไปในกล้ามเนื้อ ทำให้คนไข้คนนั้นสูญเสียสมรรถภาพทางเพศถาวรนะครับ เพราะฉะนั้นผมแนะนำว่า / ถ้าไม่ปลูกถ่ายผิว ปลูกถ่ายโทษ=
A : Z ค่ะ
B : =นะฮะ ไขมันนะฮะ ก็ผ่าตัดใส่แผ่นซิลิโคนเข้าไป น่าจะเป็นทางออกที่ดีที่สุด นะครับ
- 20 A : ค่ะ

ตัวอย่างที่ 2 ที่ยกมานี้ ผู้ดำเนินรายการถามวิทยากรเรื่องการฉีดสารเข้าอวัยวะเพศว่าเท่าที่เคยพบมานั้นเป็นอย่างไรบ้าง นายแพทย์หรือวิทยากรผู้ตอบคำถาม ไม่ได้ได้ตอบบทสนทนาเพียงแค่การตอบคำถามเกี่ยวกับการฉีดสารเข้าอวัยวะเพศเท่านั้น แต่ได้กล่าวให้รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมวิธีการเพิ่มขนาดอวัยวะเพศชายแบบอื่นๆ ที่กำลังนิยมทำกัน การได้ตอบบทสนทนาลักษณะนี้ อธิบายได้ว่า เนื่องจากเป็นการพูดคุยผ่านรายการวิทยุ การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ฟังถือเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับรายการวิทยุรายการนี้ ดังนั้น ถึงแม้ว่าผู้ดำเนินรายการจะไม่ได้ถามในรายละเอียดดังกล่าว แพทย์ผู้ตอบคำถามก็สามารถให้ข้อมูลได้ การให้ข้อมูลเพิ่มเติมนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าสัมพันธ์และเป็นเหตุเป็นผลกับวิธีการให้คำแนะนำในครั้งนี ผู้พูดไม่ได้มีเจตนาแนะนำเฉพาะคนที่ฝากคำถามมาเท่านั้น แต่กำลังจะให้คำแนะนำแก่ผู้ฟังที่เป็นผู้ชายทุกคนที่กำลังจะไปผ่าตัดเพิ่มขนาดอวัยวะเพศ หรือกำลังคิดจะทำ และการให้คำแนะนำในครั้งนี้เป็นกรให้คำแนะนำที่ผู้ฟังไม่ได้ขอ ดังนั้นการให้ข้อมูลและรายละเอียดการเพิ่มขนาดอวัยวะเพศแบบต่างๆ แก่ผู้ฟังจึงเป็นสิ่งที่

จำเป็นเพื่อช่วยลดการคุกคามหน้าผู้ฟัง ผู้ฟังมีโอกาสเลือกที่จะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติก็ได้ และเมื่อถึงโอกาสที่จะกล่าวให้คำแนะนำ ผู้พูดจึงมีวิธีการให้คำแนะนำด้วยการใช้คำกริยาแสดง วัจนกรรม " แนะนำ " เมื่อต้องการจะกล่าวให้คำแนะนำดังกล่าว

2. คำกริยา " ขอ " ปรากฏร่วมกับกริยาแสดงเจตนา " แนะนำ "

ตัวอย่างที่ 1

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : ผู้ฟังที่บ้านถามแพทย์เรื่องเป็นฝ้าแดดจะต้องทำอย่างไร

- 1 A : คุณหมอคะ มีปัญหาจากคุณสิริรัตน์ อายุ 45 ค่ะ เรียนถามคุณหมอบอกว่ากรณีเป็นฝ้าแดดและฝ้าหน้า จะต้องทำอย่างไรคะ?
B : ผมขอแนะนำ / ให้พบ อ้า...อ้า หมอผิวหนังจะดีกว่าครับเรื่องนี้ ท่านจะเชี่ยวชาญกว่า
A : ค่ะ
- 5 B : ทั้งหมอผิวหนังในโรงพยาบาลของรัฐหรือว่าคลินิกที่ทำเรื่องผิวหนังเสริมสวยอะครับ
A : ค่ะ
B : นะฮะ

กริยาแสดงเจตนา " แนะนำ " อาจจะมีปรากฏร่วมกับคำกริยาชนิดอื่นก็ได้ ดังตัวอย่างที่ยกมา กริยาแสดงเจตนา " แนะนำ " ปรากฏร่วมกับคำกริยา " ขอ " ตัวอย่างนี้ผู้ดำเนินรายการถามแพทย์เรื่องการรักษาฝ้าให้แก่ผู้ฟังที่บ้านว่าจะรักษาอย่างไร แพทย์ไม่ได้ตอบคำถามของผู้ดำเนินรายการโดยตรงว่าเป็นฝ้าจะต้องรักษาอย่างไร เนื่องจากไม่มีความเชี่ยวชาญด้านโรคผิวหนัง แต่ได้ให้คำแนะนำให้ผู้ฟังไปพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคผิวหนังแทน ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าการที่ผู้พูดไม่ได้ตอบคำถามโดยตรง ในสิ่งที่ผู้ฟังอยากรู้ในครั้งนี้ แต่กลับกล่าวให้คำแนะนำที่เชื่อว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ฟังนั้น เป็นการโต้ตอบบทสนทนาที่อาจทำให้ผู้ฟังรู้สึกเสียหน้า ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษาหน้าผู้ฟัง เมื่อผู้พูดต้องกล่าวให้คำแนะนำและเป็นการแนะนำที่ผู้ฟังไม่ได้ขอ ผู้พูดจึงต้องใช้วิธีการให้คำแนะนำในส่วนที่แสดงเจตนาโดยการใช้คำกริยา " ขอ " ร่วมกับกริยาแสดงเจตนา " แนะนำ " เป็น " ขอแนะนำ " การใช้คำว่า " ขอ " ร่วมกับกริยาแสดงเจตนา " แนะนำ " จะทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่า ผู้พูดได้แสดงความรับผิดชอบในการตอบคำถามอย่างเต็มที่แล้ว ถึงแม้จะไม่ได้ตอบคำถามโดยตรง และการพูดว่า " ขอแนะนำ " ก็สามารถช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังได้ โดยผู้ฟัง

ไม่จำเป็นต้องไปพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคผิวหนังตามที่ผู้พูดแนะนำก็ได้ หากไม่ปรารถนาที่จะไป เพราะคำพูดของวิทยากรเป็นเพียง " คำแนะนำ " เท่านั้น ไม่ใช่ " คำสั่ง "

ตัวอย่างที่ 2

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการขอให้แพทย์กล่าวถึงปัญหาการทำศัลยกรรมที่พบบ่อยๆ และข้อมูลต่างๆ สำหรับผู้ที่คิดจะทำศัลยกรรม

- 1 A : ค่ะ คุณหมอคะ การทำศัลยกรรมนั้นมีปัญหาอะไรบ้างที่คุณหมอได้พบเจอบ่อยๆ และมีข้อมูลอะไรที่คุณหมอยกจะฝากไปถึงแฟนๆ รายการที่กำลังคิดจะทำ หรือที่ทำไปแล้วรู้สึกว่ามีปัญหาคะ?
B : ครับ เรื่องแรกที่จะแนะนำกับผู้ที่สนใจจะทำศัลยกรรมตกแต่งนะครับ เพื่อเสริมสวยเนี่ยฮะ=
A : z ค่ะ z ค่ะ
- 5 B : =ก็คือจะต้องหาข้อมูลด้วยตัวเองก่อน ตามสิ่งพิมพ์ต่างๆ หรือตามโรงพยาบาลใหญ่ๆ ปรึกษาแพทย์ด้านนี้โดยเฉพาะ จากนั้นมาก็ให้นัดพบกับแพทย์ท่านนั้น หรือแพทย์ท่านไหนที่รับรองโดยสมาคมศัลยกรรมตกแต่งแห่งประเทศไทยนะครับ แล้วก็นัดไปคุยกันนะครับ จะมีปัญหาที่เกิด=
A : z ค่ะ
- 10 B : =ขึ้นมาก็คือว่า การไปโดยการโฆษณาฮะ แล้วก็ไม่ได้ได้รับความรักษาแบบตามแนวที่ถูกต้องนะครับ อันนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบันมาก ยกตัวอย่างเช่นการฉีดสารเข้าไปในร่างกายมนุษย์=
A : z ค่ะ
- 15 B : =อันนี้ฮะครับเป็นเรื่องที่ผมได้รับการปรึกษามากมายว่า ไปฉีดซิลิโคนมาติ๋ม๊ย ไปฉีดพาราฟินมาติ๋ม๊ย อะไรเนี่ยฮะ อันนี้ผมขอแนะนำว่า / ก่อนที่จะไปฉีดสารอะไรเข้าไปในร่างกายตัวเองนะครับ กรุณาติดต่อกับแพทย์ให้ชัดเจนก่อนว่าสารนั้นเนี่ย ปลอดภัยแน่นอนหรือเปล่านะครับ ถ้าเป็นสารที่ยังคงสงสัยอยู่ เป็นของใหม่ก็อาจจะต้องคอยซักนิดนึงให้มันมีประสบการณ์มากขึ้นก่อน ก่อนที่จะไปทดลองด้วยตัวเองนะครับ
A : ค่ะ

ตัวอย่างที่ 2 ที่ยกมานี้ ผู้พูดได้ตอบบทสนทนาได้ตรงคำถาม และผู้พูดได้กล่าวให้คำแนะนำผู้ฟังในตอนท้าย ตามคำขอของผู้ดำเนินรายการ กล่าวได้ว่า การให้คำแนะนำในครั้งนี้เป็นกรการให้คำแนะนำที่มีการขอ ซึ่งต่างจากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นก่อนหน้านี้ ผู้พูดมีวิธีการให้คำแนะนำที่ช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังเหมือนตัวอย่างที่เคยกล่าวถึงแล้ว คือ การให้ข้อมูลที่ผู้ฟังสามารถเลือกปฏิบัติได้ โดยผู้พูดกล่าวให้ข้อมูลและรายละเอียดที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์สูงสุด

แก่ผู้ฟังก่อนในช่วงแรก ก่อนที่จะกล่าวข้อความส่วนที่แสดงเจตนาให้คำแนะนำ การใช้คำว่า "ขอ" ร่วมกับกริยาแสดงเจตนา "แนะนำ" ในครั้งนี้ นอกจากจะมีหน้าที่ช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังแล้ว ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า ผู้พูดยังใช้เพื่อต้องการเน้นย้ำถึงเจตนาดีที่ผู้พูดมีต่อผู้ฟังที่กำลังจะไปทำศัลยกรรม หรือกำลังคิดจะทำศัลยกรรมอีกด้วย

3. คำช่วยหน้ากริยา "อยากจะ" ปรากฏร่วมกับกริยาแสดงเจตนา "แนะนำ"

ตัวอย่างที่ 1

- A : ผู้ดำเนินรายการ
B : วิทยากร
C : ผู้ฟังทางบ้าน

สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการกล่าวแนะนำผู้ฟังเรื่องวิธีการกำจัดเห็บสุนัข

- 1 A : ค่ะ มีอีกปัญหาหนึ่งที่คุณผู้ฟังทางบ้านถามกันเข้ามาเยอะ นะคะ เรื่องมีลูกเล็กๆ แล้วก็เลี้ยง=
- B : Z ค่ะ
- A : =หมาไปด้วย แล้วกลัวมากกลัวว่า เห็บหมัดจะเข้าไปลูกหรือว่าเข้าจมูกเข้าปากก็ตามอะนะฮะ ข้อนี้ เล็กเสนอทางแก้ที่ง่ายมากคือ มีหลายๆ ท่านบอกว่าเคยอ่านจากหนังสือพิมพ์ หรือเคยฟังจากเรื่อง
- 5 สยองจากที่ต่างๆ ว่า มันสามารถเข้าไปในหูเด็ก แล้วก็ไปไชอยู่เต็มสมอง จนปวดหัวมาก พอหมอ ผ่าตัด คือนี่ นี่เป็นเรื่องเล่านะคะ ไม่ทราบว่าเป็นจริงหรือไม่ บอกว่ามีเห็บหมัดอยู่เต็มสมองไปหมด ซึ่ง เล็กก็อยากจะแนะนำง่าย ๆ ว่า / เล็กไม่ทราบว่าเรื่องนี้มันจะเกิดขึ้นได้หรือไม่คะ แต่วิธีกำจัดเห็บ หมัดนั้นง่ายมาก เพราะว่าทุกครั้งของสัตว์แพทย์เค้าก็จะมียาที่เป็นน้ำมัน แล้วมีกลิ่นที่เห็บหมัดจะ ไม่สามารถจะร่วมทากับหมาได้เลยนะฮะ เอาไปขี้ตรงบริเวณลำคอของหมา=
- 10 B : Z อ้อ ฮี
- A : =ซึ่งเป็นจุดรวมประสาทกระจายกลิ่นของมัน เห็บหมัดจะไม่มาเฉียดกรายเลยคะ เพราะฉะนั้น แก้ ปัญหา
- B : Z อ้อ ฮี
- C : Z ด้านล่างหรือด้านบนครับ
- 15 A : Z บนคะ
- C : ด้านบน อ้อ ด้านตรงหนังคอก ที่ เวลา เรา
- A : Z เหมือน เหมือนท้ายทอยของคนเราอะคะ
- B : Z อ้อ

ตัวอย่างที่ 1 ที่ยกมานี้ เป็นการสนทนากันระหว่างผู้ดำเนินรายการ วิทยากรที่ได้รับเชิญให้ มาพูดคุยในรายการ และผู้ฟังที่บ้านที่โทรศัพท์เข้ามาพูดคุยซักถามปัญหาพร้อมกับ ผู้ดำเนินรายการ ส่วนผู้ที่กล่าวให้คำแนะนำในตัวอย่างนี้เป็นผู้ดำเนินรายการที่กล่าวให้คำแนะนำ เรื่องการกำจัดเห็บหมัดแก่คู่สนทนาที่เป็นผู้ฟังที่บ้านที่โทรศัพท์เข้ามา ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าการให้ คำแนะนำครั้งนี้เป็นการให้คำแนะนำที่มีการขอให้มีการแนะนำ ในข้อความส่วนที่แสดงเจตนาใน ตัวอย่างนี้ ผู้พูดใช้คำช่วยหน้ากริยา “อยากจะ ” ร่วมกับกริยาแสดงเจตนา “แนะนำ ” เป็น “อยาก จะแนะนำ ” ผู้วิจัยอธิบายได้ว่า การใช้คำช่วยหน้ากริยา “อยากจะ ” ตามด้วยคำกริยาใดๆ ก็ตาม เช่น อยากจะกิน อยากจะนอน อยากจะไป อยากจะพูด เป็นต้น ล้วนแต่แสดงถึงความปรารถนา ของผู้พูดเอง ซึ่งความปรารถนานั้น หากมีการกระทำเกิดขึ้นอาจจะก่อให้เกิดการคุกคามความเป็น ปัจเจกบุคคลของผู้อื่นหรือไม่ก็ได้ แล้วแต่สถานการณ์ แต่ถ้าความปรารถนานั้นเป็นเพียงความรู้สึก นึกคิด เป็นเพียงความต้องการของผู้พูดฝ่ายเดียวไม่มีการกระทำใดๆ เกิดขึ้นตามมา การใช้คำว่า “อยากจะ ” ก็ไม่ได้ไปคุกคามความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้ใด ข้อความส่วนที่แสดงเจตนาที่ว่า “อยากจะแนะนำ ” นอกจากจะแสดงว่า ความปรารถนานั้นเป็นความปรารถนาของผู้พูดแล้ว ยัง อธิบายได้มากกว่านั้นคือ เป็นความปรารถนาของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟัง และความปรารถนานั้นก็เป็น ความปรารถนาดีอีกด้วย การกล่าวให้คำแนะนำในข้อความส่วนที่แสดงเจตนาในตัวอย่างนี้ จึงเป็น วิธีการช่วยลดการคุกคามหน้าอีกวิธีหนึ่ง เพราะเป็นเพียงการกล่าวถึงความปรารถนาของผู้พูดเอง เท่านั้น ไม่เกี่ยวกับผู้ฟัง หากจะเกี่ยวกับผู้ฟัง ผู้ฟังก็มีสิทธิ์ที่จะเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติก็ได้ และ จากตัวอย่างที่ยกมาผู้พูดกล่าวว่า “อยากจะแนะนำง่ายๆ ” การใช้คำว่า “ง่ายๆ ” ของผู้พูดก็เพื่อ แสดงให้เห็นว่า หากผู้ฟังเลือกที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูด ผู้ฟังก็สามารถทำตามได้ง่ายๆ ไม่ได้เป็นภาระที่ยุ่งยากใดๆ การกล่าวเช่นนี้ แสดงให้เห็นถึงความคำนึงและความเอาใจใส่ของ ผู้พูดที่มีต่อหน้าของผู้ฟัง

ตัวอย่างที่ 2

C : ผู้ฟังที่บ้าน

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : คุณรำจวณอายุ 72 ปี ผู้ฟังที่บ้านถามคุณหมอเรื่องการทำศัลยกรรมดึงหน้า

- 1 C : ใ้ๆ ช่างๆ ทางแก้มเนี่ยนะสะ มันจะห้อยลงมา [ที่นี้อยากจะดึง ดึงออกไปทางขมับ] หรือว่าข้าง=
- B : [การดึงหน้าส่วนกลางเนี่ยนะสะ]
- C : =หลังอย่างเงี้ย [นะสะ จะได้มั๊ย?]

- B : [ทำ ทำได้ทั้งสอง แบบครับ] คือทำที่คลินิก หรือทำที่โรงพยาบาลโดยดมยาสลบ
- 5 C : [เหนอคะ]
- C : อ้อ...
- B : Z แต่ว่าอายุ 72 ปี ผมคิดว่า ศัลยแพทย์ตกแต่งก็คงอยากจะทำผ่าตัดโดยไม่ให้คนไข้อยู่ในวงยา
สลบนานนักนะอะ ก็ [อยากจะแนะนำว่า / ควรจะเลือกวิธีที่ปลอดภัยที่สุด] ซิดยาซาแล้วเสริม=
- C : [อ้อๆ การที่ เราดึงหน้าเนี่ย ประมาณเท่าไรนะคะ]
- 10 B : =เป็นยาสลบเป็นพักๆ จะเหมาะกว่าที่จะดมยาสลบเป็นสามสี่ชั่วโมงสำหรับคนอายุ 72 ปี ถ้าเป็น
ผมนะครับ จะเลือกวิธีนี้ ทำได้ครับ แต่ต้องตรวจร่างกายเยอะหน่อยครับ 72 ปี

ตัวอย่างที่ 2 ที่ยกมานี้ก็มีลักษณะคล้ายกันกับตัวอย่างที่หนึ่งข้างต้นในหัวข้อเดียวกัน และสามารถอธิบายได้ในแนวเดียวกัน กล่าวคือ ผู้พูดใช้คำช่วยหน้ากริยา " อยากจะ " ร่วมกับกริยาแสดงเจตนา " แนะนำ " เพื่อช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟัง และเพื่อไม่ให้ผู้ฟังเสียหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำ ผู้พูดก็ได้เสนอกรรมวิธีต่างๆ และวิธีที่ดีที่สุดที่เหมาะสมกับผู้ฟังในการที่จะทำศัลยกรรมผ่าตัดดึงหน้า ตัวอย่างนี้เป็นการยืนยันให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การใช้ข้อความที่ว่า " อยากจะแนะนำ " ในข้อความที่แสดงเจตนา เป็นเรื่องของความปรารถนาของผู้พูดไม่เกี่ยวกับผู้ฟังใดๆ ทั้งสิ้น ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเชื่อแล้วจะปฏิบัติตามหรือไม่ก็ได้ แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนโดยพิจารณาจาก ข้อความส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำที่ผู้พูดกล่าวไว้ในบรรทัดที่ 10 ที่ว่า " ถ้าเป็นผมนะครับ ผมจะเลือกวิธีนี้ " ผู้พูดใช้วิธีการแนะนำโดยอ้างถึงความคิดของตัวเอง ไม่ได้พาดพิงถึงผู้ฟังให้รู้สึกอึดอัด ที่จะต้องทำตามคำแนะนำของผู้พูด ซึ่งการกล่าวเช่นนี้ ช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังได้

3.2.1.2 การวิเคราะห์ส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ

การวิเคราะห์ข้อความส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นเนื้อหาของการแนะนำนี้ ผู้วิจัยแบ่งระดับการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ระดับ คือ การวิเคราะห์ระดับคำหรือกลุ่มคำ และการวิเคราะห์ระดับประโยค การวิเคราะห์ระดับคำหรือกลุ่มคำ เป็นการวิเคราะห์ว่าในข้อความส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำนั้น ผู้พูดใช้คำไวยากรณ์อะไรที่เป็นสัญญาณให้ผู้ฟังรู้ว่า ผู้พูดกำลังกล่าวแนะนำผู้ฟัง และคำไวยากรณ์นั้นมีหน้าที่ช่วยลดการคุกคามหน้าผู้ฟังได้อย่างไร ส่วนการวิเคราะห์ระดับประโยค ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่า ข้อความที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำนั้น ผู้พูดแนะนำใช้รูปแบบใดบ้างเพื่อแสดงวัจนกรรมกรให้คำแนะนำ จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า การใช้คำไวยากรณ์ต่างๆ ในส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ เป็นส่วนหนึ่งของการแนะนำโดยวิธีตรง และการใช้รูปแบบต่างๆ ในส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ เพื่อสื่อเจตนาแนะนำ เป็นการแนะนำโดย

วิธีอ้อม ลำดับต่อไปนี้ผู้วิจัยจะแสดงการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำโดยวิธีตรง ในส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ ซึ่งสามารถแสดงผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ในการวิเคราะห์ระดับคำหรือกลุ่มคำ ผู้วิจัยพบว่า มีคำไวยากรณ์ที่มักปรากฏในเนื้อหาของคำแนะนำในภาษาไทย และสามารถช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังได้ คำและกลุ่มคำไวยากรณ์เหล่านั้นมีอยู่ 4 ชนิดด้วยกัน คือ

- ก. คำช่วยหน้ากริยา ได้แก่ ลอง น่า คงต้อง ควร ค่อยๆ ต้อง อาจ
- ข. คำช่วยหลังกริยา ได้แก่ ดู ก่อน
- ค. คำลงท้าย ได้แก่ นะ เนาะ สิ ครับ คะ ฮะ
- ง. คำบอกปฏิเสธ ได้แก่ ไม่ควร อย่า

ก. คำช่วยหน้ากริยา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำพบว่า เมื่อผู้พูดจะกล่าวให้คำแนะนำผู้ฟังในสถานการณ์ใดๆ ผู้วิจัยพบว่า ผู้พูดมักจะใช้คำช่วยหน้ากริยาในการกล่าวให้คำแนะนำในส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำ ความหมายของคำช่วยกริยาที่ใช้ในการแสดงการให้คำแนะนำมักเป็นความหมายที่แสดงถึงความจำเป็นที่จะต้องกระทำกริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง และการกระทำกริยานั้นๆ เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ทั้งยังเป็นเรื่องที่ดีที่ผู้ฟังควรกระทำ คำช่วยกริยาที่พบนั้นมีทั้งที่ปรากฏเดี่ยวๆ และปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาอื่นๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) คำช่วยหน้ากริยา " ลอง "

พรทิพย์ ภัทรนาวิก (2515) จัดให้คำ " ลอง " เป็นคำหน้ากริยาที่อาจจะปรากฏร่วมกับคำกริยาเพื่อแสดงลักษณะมาลาเสนอแนะ ได้
เช่น

" ลองร้องเพลงดูซี " (ตัวอย่างจาก พรทิพย์ ภัทรนาวิก, 2515)

จากข้อมูลของผู้วิจัยเอง พบว่า " ลอง " นอกจากจะบอกมาลาเสนอแนะแล้ว เมื่อปรากฏหน้าคำกริยา ยังสามารถแสดงวัจนกรรมกริยาให้คำแนะนำได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำให้ผู้ฟังทางบ้านที่มีอาการตาเหล่ไปพบจักษุแพทย์

1 B : อ่า เอ่อ สำหรับกล้ามเนื้อ กล้ามเนื้อตาเนี่ยมัน ที่จริงมัน มันมีข้างละ ข้างละ 6 มัดนะเนอะครับ อ่า อันนี้ก็ยอมรับว่า อ่า ยอมรับว่า อ่า ค่อนข้างจะไม่ ก็ ก็เพิ่งเคยได้ยินนะเนอะครับ ว่า กินยารักษาตาเหล่อะเนอะครับ

A : Zค่ะ

5 B : Zอ่า มันก็แปลกดี ไม่ ไม่รู้ไปหาคุณหมอที่ไหนอะเนอะครับ เพราะถ้ายังงั้นลอง=

A : Zค่ะ

B : =ลอง ไม่รู้ว่า คุณแม่ท่านนั้น อ่า อยู่แถวไหนเนอะครับ ถ้าอยู่ใกล้ๆ โรงพยาบาลมหาชัยเนอะครับ อย่างศิริราช จุฬาฯ ลองๆ แวะไปหาหมอตานั้นดูหน่อยดีกว่าครับ

จากตัวอย่าง แพทย์แนะนำให้ผู้ฟังทางบ้านที่มีอาการตาเหล่ ซึ่งขณะที่โทรศัพท์มาปรึกษาแพทย์ทางรายการวิทยุ นั้น ผู้ฟังทางบ้านท่านนี้กำลังรักษาอาการตาเหล่ด้วยการรับประทานยาจากบทสนทนา แพทย์ผู้ให้คำแนะนำยอมรับว่ายังไม่เคยได้ยินว่า อาการตาเหล่สามารถรักษาให้หายได้ด้วยการรับประทานยา ดังนั้นแพทย์จึงแนะนำให้ผู้ฟังท่านนี้เดินทางไปพบจักษุแพทย์ที่โรงพยาบาล เช่น โรงพยาบาลศิริราช หรือ โรงพยาบาลจุฬาฯ เพื่อเข้ารับการตรวจรักษาอย่างที่เหมาะสมและเป็นและถูกต้องตามหลักการแพทย์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำ จะเห็นว่าผู้พูดกล่าวให้คำแนะนำ โดยการใช้คำช่วยหน้ากริยา " ลอง " หน้ากริยาลึ " แวะไปหา " เพื่อแสดงเจตนาแนะนำผู้ฟัง การแนะนำครั้งนี้ ผู้พูดเชื่อว่า การเดินทางไปพบแพทย์จะเป็นประโยชน์และส่งผลดีต่อผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังได้รับการรักษาอย่างถูกต้อง ผู้พูดมีวิธีการให้คำแนะนำเพื่อลดการคุกคามหน้า ด้วยการพูดว่า " ลองแวะ " คำกริยา " แวะ " นี้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายว่า " หยุดชั่วคราวระหว่างทาง " อาจตีความได้ว่า เราใช้คำกริยา " แวะ " เพื่อบอกว่ามีกิจกรรมหนึ่งแทรกเข้ามาระหว่างกิจกรรมหลักอื่นๆ ที่จะต้องทำอยู่แล้ว กิจกรรมที่แทรกเข้ามานั้นอาจเป็นเรื่องสำคัญเพียงเล็กน้อยหรือสำคัญมากก็ได้ แต่ก็ไม่ใช่กิจกรรมที่กระทบกระเทือนหรือ ทำให้กิจกรรมหลักนั้นๆ เสียไป

เช่น

“ พรุ่งนี้ก่อนกลับบ้าน แวะซื้อส้มโอที่ตลาดให้แม่หน่อยนะลูก ”

จากตัวอย่างที่ยกมา กิจกรรมหลักที่จะต้องทำอยู่แล้ว คือ การกลับบ้าน แต่ระหว่างเดินทางกลับบ้านมีกิจกรรมอื่นแทรกเข้ามา คือ การซื้อส้มโอ กิจกรรมที่แทรกเข้ามานี้ไม่ได้กระทบกระเทือนหรือทำให้การกลับบ้านเสียไป

ในทำนองเดียวกัน จากตัวอย่างข้อมูลการให้คำแนะนำ “ ลองๆ แวะไปหาหมอดาที่นั่นดูหน่อยดีกว่าครับ ” (บรรทัดที่ 8) ก็สามารถอธิบายได้ในทำนองเดียวกัน คือ คำแนะนำที่แพทย์ในรายการวิทยุแนะนำให้ผู้ฟังทางบ้านที่โทรศัพท์เข้ามาในรายการ ให้แวะไปหาหมอ ก็ไม่ใช่กิจกรรมหลักที่ผู้ฟังท่านนี้ต้องทำ เป็นเพียงกิจกรรมหนึ่งที่แทรกเข้ามา การใช้คำว่า “ แวะ ” ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญมากมายนัก และหากผู้ฟังเลือกที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำก็ไม่ใช่ว่าเรื่องที่สำคัญมากมายอะไร จนถึงกับไม่สามารถทำได้ นอกจากนี้การใช้คำลงท้ายว่า “ ครับ ” ก็ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่า ผู้พูดให้เกียรติผู้ฟัง ซึ่งถือเป็นการเพิ่มหน้าด้านบวกแก่ผู้ฟังด้วย

2) คำช่วยหน้ากริยา “ นำ ”

ไพทยา มีสัจย์ (2540) กล่าวถึงคำว่า “ นำ ” เมื่อเป็นคำช่วยกริยาว่า มี 2 ความหมาย คือ มีความหมายแสดงอรรถาณูเคราะห์ประเภทบอกการชี้แนะ และประเภทบอกการคาดคะเน ความหมายของคำช่วยหน้ากริยาบอกการชี้แนะ มีความหมายว่า “ เป็นการดีที่ หรือ พิเศษตรงที่ ” ส่วนคำช่วยหน้ากริยาบอกการคาดคะเน มีความหมายว่า “ เป็นไปได้ที่ ”

ก. ตัวอย่างประเภทบอกการชี้แนะ

เช่น

“ จากนั้นท่านนำจะลงขันดอยไปเที่ยวโครงการหลวงดูสักครั้ง ดอกไม้เมืองเหนือ และผลไม้เมืองหนาวรอท่านอยู่แล้ว ”

(กิณี ตัวอย่างจาก ไพทยา มีสัจย์ , 2540)

ข. ตัวอย่างประเภทบอกการคาดคะเน

เช่น

" ตะโพน นำจะเป็นของประดิษฐ์ขึ้น หรือเอามาเข้าปีพาทย์เล่นละครใช้แทนโทนต่อภายหลัง แต่เมื่อใช้ตะโพนทำปีพาทย์เล่นละครแทนโทนแล้ว โทนเลยลับไป "

(สารสนสมเด็จ ตัวอย่างจาก ไพทยา มีสัตย์, 2540)

ความหมายที่สัมพันธ์กับการให้คำแนะนำคือ ความหมายประเภทบอกการชี้แนะ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายของคำว่า " ชี้แนะ " ว่า " แนะแนวทางให้, ชี้นำ "

คำช่วยหน้ากริยา " นำ " หากพิจารณาจำแนกโดยใช้เกณฑ์เจตนาในการสื่อสาร คำคำนี้จะสื่อเจตนาบอกให้ทำ ประเภทแนะนำ ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า คำว่า " ชี้แนะ " กับคำว่า " แนะนำ " มีความหมายเหมือนกัน คือผู้พูดกำลังบอกสิ่งดี ๆ แก่ผู้ฟัง และต้องการให้ผู้ฟังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต จากข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า ผู้พูดใช้คำช่วยหน้ากริยา " นำ " ในความหมายของการแนะนำ ดังนี้

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำให้ผู้ฟังทางบ้านไปตรวจร่างกายกับแพทย์เพื่อหาสาเหตุของอาการ
อวัยวะเพศอ่อนตัวเร็ว

1 A : มาถึงคำถามที่ฝากกันเข้ามาทาง 6446886 ค่ะ ดิฉันหัวเราะคล้ายเครียด นะคะ คุณสมบัติ อือ..
อายุ 62 ปี สุขภาพแข็งแรงดีค่ะ คุณสมบัติบอกว่า ถ้าหากจะไปซื้อยาที่ทำให้อวัยวะ=

B : Z ครับ

A : =แข็งตัว เพราะตอนนี้ มีปัญหาอวัยวะอ่อนตัวเร็ว วงเล็บยังไม่ได้ทำอะไรก็อ่อนตัวแล้ว แล้วก็มาเป็น
5 สองสามปีแล้วด้วย จะใช้ยาอะไร หาซื้อได้ที่ไหน หรือไปปรึกษากับใครดี?

B : อือ..ครับ อ่า อันดับแรกก็คงต้องตรวจร่างกายก่อนนะเนาะครับ อ่า อันนี้ก็น่าจะพบหมอทั่วๆ=

A : Z ค่ะ

B : =อ่า คือ พบหมอทั่วๆ ไปได้ ครับ ไม่ ไม่มีปัญหาอะไรครับ อ่า แต่ว่าในเรื่องของการไม่ คือ=

A : Z ค่ะ Z ค่ะ

- 10 B : =การอ่อนตัวเร็วเนี่ยนะครับ อ่า ในอายุขนาดนี้นะครับ ก็ หมอว่ามันก็ ก็ไม่ๆ ก็ไม่ถือว่า=
 A : Z ค่ะ Z ค่ะ
 B : =ถึงกับผิดปรกติอะไรเท่าไรอะนะครับ ก็ แต่ก็ต้องดูเรื่องสุขภาพร่างกายตัวเองนะครับ=
 A : Z ค่ะ Z ค่ะ
 B : =ว่า อ่า ช้วนไปมัย กินเหล้ามัย สูบบุหรี่มัย นะครับ อ่า...ออกกำลังกายไหวมัย นะครับ=
 15 A : Z ค่ะ Z ค่ะ
 B : =แล้วก็ อ่า เช็ดความดัน เบาหวานต่างๆ ตรวจจะให้ครบนะนะครับ อ่า แล้วก็ ต้องกินยา=
 A : Z ค่ะ
 B : =อะไรอยู่หรือเปล่า
 A : ค่ะ
 20 B : นะครับ เพราะว่า ถ้ามียา หลูกยาที่ต้องกินอยู่เป็นประจำ ก็อาจจะเป็นยา จะเป็นสาเหตุที่ทำให้
 อวัยวะเพศไม่สู้ได้นะฮะ
 A : Z อ้อ...

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้พูดใช้คำช่วยหน้ากริยา “ น่า ” ร่วมกับคำว่า “ จะ ” (บรรทัดที่ 6) เพื่อบอกเจตนาแนะนำผู้ฟังว่า “ เป็นการดีที่ ” จะกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในอนาคตเพื่อผลประโยชน์ของผู้ฟังเอง ในที่นี้คือ การไปพบแพทย์เพื่อตรวจสุขภาพ การที่ผู้พูดบอกสิ่งที่ดีแก่ผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี และช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังได้

3) กลุ่มคำช่วยหน้ากริยา “ คงต้อง ”

จากการศึกษาของ ไพทยา มีสัจย์ (2540) พบว่า “ คง ” เมื่อเป็นคำช่วยหน้ากริยา มี 2 ความหมาย คือ แสดงการณ์ลักษณะประเภทบอกการดำเนินอยู่ และแสดงอรรถาณเคราะห์ประเภทบอกการคาดคะเน แสดงความหมายว่า มีความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ตามที่ปรากฏในประโยคจะเกิดขึ้น

เช่น

ก. ตัวอย่างประเภทบอกการดำเนินอยู่

“ ท้องทะเลไทยในวันนี้นี้ยังคงมีมนต์เสน่ห์อย่างเต็มเปี่ยม ”

(กิณรี ตัวอย่างจาก ไพทยา มีสัจย์, 2540)

ข. ตัวอย่างประเภทแสดงอรรถาณูเคราะห์ประเภทบอกการคาดคะเน

“ หนึ่งเห็นว่าความที่พระยาอัฐภาชำระไปนั้น ก็คงจะมีผิดบ้างถูกบ้างเป็นธรรมดา ”

(ราชหัตถเลขา ตัวอย่างจาก ไพทยา มีสัตย์, 2540)

จากข้อมูลของผู้วิจัยเองพบว่า “ คง ” เมื่อปรากฏร่วมกับคำว่า “ ต้อง ” เป็น “ คงต้อง ” สามารถใช้บอกความหมายเพื่อสื่อเจตนาแนะนำได้

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำผู้ฟังทางบ้านให้เดินทางไปพบแพทย์เพื่อปรับขนาดยาที่รับประทานอยู่ใหม่

- 1 C : แล้วที่นี้ยาพวกนี้จะมีฤทธิ์ผลตกค้างมั๊ยครับ คือว่าตอนที่เล็บนิ้วเท้ามันมี มันมีเหมือนกับว่าเป็นลอนสังกะสี อยากรจะเรียนถามว่า เป็นเพราะมีฤทธิ์ มีส่วนเป็นผลจากยานี้ได้มั๊ยครับ
A : ที่เล็บนิ้วเท้าเริ่มเป็นลอนๆ ถามว่ามีผล เป็นส่วน อ่า จากผล จากยานี้หรือเปล่าคะ?
B : อ่า..
- 5 A : Z คุณหมอ
B : อ่า..อ่า...คือๆ น่าจะให้คุณหมอเค้าตรวจดูอีกทีนึงนะครับ อ่า...สำหรับอาการที่เกิดจากการกินยา Dilantin เนี่ยนะครับ อ่า คงๆ คงต้องไปให้คุณหมอที่ ที่ดูแล อ่า สั่งยาให้ ดู อ่า ช่วยดูให้หน่อยนะครับ เพื่อจะได้ปรับขนาดยากันใหม่ะครับ เพราะว่า อ่า คุณเป็นมา 25 ปี แล้วนะนะครับ ซึ่งจำเป็นจะต้องกินยากันซักอยู่หรือไม่เนี่ย อันนี้ อันนี้ต้อง...
- 10 C : Z คือ ผมเคยหยุดเองนะฮะ
B : อะไรนะฮะ?
C : ผมเคยหยุดเอง

จากตัวอย่างที่ยกมา " คง " ปรากฏร่วมกับคำ " ต้อง " เป็น " คงต้อง " ไม่ได้บอกความหมายว่า กำลังดำเนินอยู่ หรือ บอกการคาดคะเน แต่บอกความหมายว่า ผู้พูดกำลังแนะนำให้ผู้ฟังไปพบแพทย์ เพื่อปรับขนาดยารักษาอาการชัก ผู้พูดใช้คำช่วยหน้ากริยา " คงต้อง " ในตัวอย่างที่ยกมานี้ เพื่อบอกสิ่งที่ดีแก่ผู้ฟังในอนาคต และเป็นสิ่งที่ผู้ฟังไม่ได้ปฏิบัติอยู่เองอย่างเป็นทางการเป็นผู้พูดใช้คำดังกล่าวนี้ เพื่อสื่อเจตนาบอกให้ทำ ไม่ใช่แจ้งให้ทราบ

4) คำช่วยหน้ากริยา " ควร "

พรทิพย์ ภัทธนาวิก (2515) กล่าวว่า ลักษณะมาลาแนะนำในภาษาไทย จะมีชนิดของคำช่วยหน้ากริยาที่อาจปรากฏในการแสดงการแนะนำอยู่ 2 คำ คือ " ควร " และ " น่า " ซึ่งอาจจะปรากฏร่วมกับคำว่า " จะ " เป็น " ควรจะ " และ " น่าจะ " ตามลำดับ โดยรูปประโยคที่ใช้จะมี 2 ชนิด คือ รูปประโยคบอกเล่า และรูปประโยคปฏิเสธ

ไพทยา มีสัตย์ (2540) กล่าวถึงความหมายของคำ " ควร " เมื่อเป็นคำช่วยหน้ากริยาว่า จะมีความหมายเหมือนกับคำช่วยหน้ากริยา " น่า " ประเภทบอกการชี้แนะ แสดงความหมายว่า " เป็นการดีที่กระทำ " ซึ่งสื่อเจตนาเดียวกันกับคำว่า " แนะนำ "

ตัวอย่างที่ 1

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำให้คุณเล็กซึ่งมีอาการปวดท้องน้อยและปวดกระดูกสันหลังไปพบแพทย์

- 1 A : ค่ะ คุณหมอค่ะ คุณเล็กท่านเดิมคะเรียนถามเพิ่มเติมมาว่าหลังจากทานยาแก้ปวดอีกสองวันจะ
 แปรเมื่อนี้แล้วนะฮะ ขณะนี้ที่โทรขานนี้ยังมีอาการปวดท้องน้อยอย่างรุนแรงและปวดกระดูกสัน
 หลังมาก เรียนถามคุณหมอมว่าจะเป็นอันตรายหรือเปล่านั้นถ้าจะไม่ไปพบแพทย์ และจะอย่างไรใน
 กรณีที่สามีชอบมีความรุนแรงเวลามีเพศสัมพันธ์ เคยบอกสามีแล้วคะ แต่สามีก็ยังคงเหมือนเดิม
 5 และหนักขึ้นกว่าเดิมตอนนี้รู้สึกว่ามันไม่ไหวแล้วคะ ทำยังไงดีคะ?

B : ก็นี่ไงฮะ สิ่งที่คุณควรจะทำคือ ไปพบแพทย์เลยนะ เพราะว่า เอ้อ.. การกระทบกระเทือนถึง=

A : Z ค่ะ

B : =กระดูกสันหลัง เป็นไปได้ไหม มันก็เป็นไปได้ฮะนะ เพราะว่า.. เอ้อ.. มัน อ่า...อะไรละ เอ้อ.. ในส่วน
 อังเชิงกราน ถ้าเกิดมีการอักเสบแล้วจะมีการปวดร้าวไป ..ไปถึงกระดูกสันหลังทางด้านหลังได้ฮะนะ

10 ะครับ ควรจะตรวจภายในมัน มันเป็นไปได้หลายอย่างเลย ตั้งแต่มีการอักเสบของอุ้งเชิงกรานจนเกิดหนองก็ได้เนะ บางทีมันมีหนองนิด หนองนิดน้อยยังอยู่ในอุ้งเชิงกรานเนี่ยเนะ ก็ปวดมากซึ่ง.. ซึ่งสำคัญ เพราะว่าถ้าเกิดการรักษาที่ไม่ได้ถูกต้องเนี่ย บางครั้งเนี่ย ถ้าปล่อยให้ทิ้งไว้เนี่ย ใช้น้องที่มันเยอะเนี่ย ต้องผ่าตัดเนาะ แล้วก็ที่ ที่รู้สึก เออ..ถ้าจะไม่ดีมากๆ เลย ถ้าเกิดว่าทิ้งไว้แล้วจน จนต้องผ่าตัดเนี่ย บางครั้งมันต้องผ่าตัดเอามดลูก หรือรังไข่อะไรออกไปด้วยนะเนะ

15 A : Z ค่ะ

จากตัวอย่าง (บรรทัดที่ 6 และ 10) ผู้พูดใช้คำช่วยหน้ากริยา “ ควร ” เพื่อแนะนำผู้ฟังให้ไปพบแพทย์และตรวจภายใน เพื่อตรวจหาสาเหตุของการปวดท้องน้อยและปวดกระดูกสันหลังเนื่องจากผู้พูดเชื่อว่า “ เป็นการดีที่กระทำ ” หรือ เมื่อกระทำไปแล้วจะส่งผลดีต่อผู้ฟังเอง ทำให้ทราบสาเหตุการปวดท้องน้อยและปวดกระดูกสันหลัง การใช้คำช่วยหน้ากริยานี้ช่วยลดการคุกคามหน้า คือ สิ่งที่ผู้ฟังกระทำนั้น เป็นสิ่งที่ผู้พูดแนะนำว่าดี สมควรที่จะกระทำ ทำให้ผู้ฟังไม่ลำบากใจที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำ

ตัวอย่างที่ 2

- B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม
- C : ผู้ฟังที่บ้าน

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำให้ผู้ฟังที่บ้านเดินทางมาพบแพทย์เพื่อแก้ไขหนังตา

1 C : แก้ไขได้ไหมคะ
 B : ตั้งแต่มัน 8 เดือน แล้วนี้ฮะ
 C : ค่ะ
 B : 8 เดือนนี้คงไม่หายแล้วละฮะ [คงต้องมาดูว่า หนังมันขาดไป] หรือตัวสลิ้งเนี่ยมันสูญเสีย ทำ=
 5 C : [คงไม่หาย ไม่มีทาง...] Z ค่ะ
 B : =ให้มันอ่อนแอแล้วมันพลิกออกมา ปัญหาต่อมามันจะตามมาด้วย ตาแห้งนะฮะ แล้วก็[น้ำตา=
 C : Zฮะ [ตอนนี้
 B : ไหลตลอด ตาแดง] ถึงขั้นเป็นแผลก็มีเพราะฉะนั้น ผมคิดว่าเป็นปัญหาที่ควรแก้ไขเลย ไม่ควร
 C : เคืองตาด้วยนะฮะ] Z ค่ะ อ่า..
 10 B : คอย

ตัวอย่างที่ 2 นี้ (บรรทัดที่ 8) ผู้พูดใช้คำว่า “ควร” เพื่อแนะนำผู้ฟังให้ไปแก้ไขอาการหนังตา เพราะมีอาการค่อนข้างรุนแรง การแนะนำของผู้ฟังครั้งนี้ ผู้ฟังเชื่อว่า “ เป็นการดีที่จะทำ ” ในขณะเดียวกัน ผู้ฟังก็ใช้คำ “ไม่” หน้าคำช่วยหน้ากริยา “ควร” เพื่อแสดงการให้คำแนะนำผู้ฟัง ในกรณีที่ผู้พูดเชื่อว่า สิ่งที่ผู้ฟังกระทำอยู่นั้นไม่ควรกระทำอีกต่อไป เพราะอาจก่อให้เกิดผลร้ายต่อผู้ฟังได้ ผู้พูดจึงกล่าวแนะนำให้ผู้ฟังเดินทางไปพบแพทย์เพื่อรักษาอาการผิดปกติของหนังตา ไม่ควรคอย ผู้พูดจึงให้คำแนะนำโดยเลือกใช้รูปประโยคปฏิเสธ ที่มีคำว่า “ไม่” ปราบกฏหน้าคำช่วยหน้ากริยา “ควร”

5) คำช่วยหน้ากริยา “ค่อยๆ”

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายและอธิบายการใช้คำ “ค่อยๆ” ว่า เป็นคำใช้นำหน้ากริยา มีความหมายว่า *ไม่รีบร้อน, อย่างระมัดระวัง, ช้าๆ เช่น ค่อยๆ เดิน เป็นต้น*

เมื่อผู้พูดใช้คำ “ค่อยๆ” หน้ากริยาเพื่อสื่อเจตนาแนะนำ นอกจากจะมีความหมายว่า “ไม่รีบร้อน” แล้ว ยังแสดงความหมาย “การให้กำลังใจ” แก่ผู้ฟังที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต การให้กำลังใจนี้ทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี และช่วยลดการคุกคามหน้าได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

- A : ผู้ดำเนินรายการ
- B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม
- C : ผู้ฟังที่บ้าน

สถานการณ์ : ผู้ฟังที่บ้านถามแพทย์ เรื่อง ขาที่ไปผ่าตัดมาแล้วไม่มีแรง นิ้วเท้าตกควรแก้ไขอย่างไร

- 1 C : ผมไปผ่าตัดเท้าข้างขวานะฮะ ด้วยเหตุที่ว่า สาเหตุที่ว่าเพราะน้ำร้อนมันลวก แล้วก็ไปนอนอยู่หลายเดือน 2 เดือนได้ ทีนี้พอหายมาแล้ว ขาข้างซ้ายเนี่ยมันไม่มีแรง แล้วก็นิ้วเท้ามันตก นิ้วเท้ามันตก จะแก้ไขยังไง?
- A : คุณหมอคะ ผ่าตัดเท้าข้างขวาเพราะว่าน้ำร้อนลวกคะ แล้วก็นอนอยู่ประมาณ 2 เดือน พอออกจาก
- 5 โรงพยาบาลมาก็ขาข้างซ้ายไม่มีแรงคะ

B : อ้อ ถ้าๆ ถ้าเผื่อว่าเป็นอันนั้นะครับ อ่า ค่อยๆ ออกกำลังกายไปครับ ค่อยๆ ค่อยๆ ใช้งานไปเรื่อยๆ นะครับ อ่า มันจะค่อยๆ ดีขึ้นครับ เพราะว่ามันไม่ใช่ส่วน อ่า คือความบกพร่องเนี่ย มันอยู่ที่ตอน อ่า คือส่วนล่างนะครับ ซึ่งต้องแก้ไขด้วยการ เคี้ยวเรียก อ่า เคี้ยวเรียกว่า กายภาพบำบัดครับ แล้วจะค่อยๆ ดีขึ้นครับ

10 A : คุณอนงค์มีคำถามเพิ่มเติมมั้ยคะ

C : ครับๆ อ่า ที่นี้ผมๆ ผมไม่ได้มีโรคอะไรเลยนะ

B : Z ครับๆ ก็ๆ อันนี้โงะต้องใช้วิธีกายภาพบำบัดครับ ค่อยๆ ฝึกใช้ค่อยๆ ออกกำลังไปเรื่อยๆ เดี่ยวๆ อ่า ระบบประสาทกับระบบกล้ามเนื้อกลับมาเป็นปกติก็จะใช้งานได้เหมือนเดิมครับ

จากตัวอย่าง ผู้พูดแสดงการให้คำแนะนำด้วยการใช้คำ " ค่อยๆ " หน้าคำกริยา เพื่อแสดงการให้กำลังใจผู้ฟังให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง (บรรทัดที่ 6 และบรรทัดที่ 13) ซึ่งเป็นผลดีต่อผู้ฟัง การให้กำลังใจผู้ฟังจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี ช่วยลดความรู้สึกที่จะต้องเสียหน้าจากการที่จะเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูด

6) คำช่วยหน้ากริยา " ต้อง "

ไพทยา มีสัจย์ (2540) กล่าวว่า ความหมายของคำช่วยหน้ากริยา " ต้อง " มี 2 ความหมาย คือ ความหมายประเภทบอกการชี้แนะ และ ความหมายประเภทบอกการคาดคะเน ความหมายประเภทบอกการชี้แนะ จะแสดงความหมาย " จำเป็นต้องกระทำ " ส่วนความหมายประเภทบอกการคาดคะเน จะแสดงความหมาย " การยืนยันด้วยความมั่นใจ " ว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงในประโยคนั้น จากประสบการณ์ของผู้พูดเป็นไปได้แน่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ก. ตัวอย่างความหมายประเภทบอกการชี้แนะ

เช่น

" นับตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2533 เป็นต้นมา บัตรโดยสารที่ไม่ได้ใช้สามารถไปขอคืนเงินได้ที่เคาน์เตอร์ขายบัตร แต่ต้องเป็นบัตรโดยสารที่ซื้อจากสนามบินและจ่ายเงินเต็ม "

(กินรี ตัวอย่างจาก ไพทยา มีสัจย์, 2540)

ข. ตัวอย่างความหมายประเภทบอกการคาดคะเน

เช่น

“ หากทุกคนยังปล่อยให้ป่าถูกทำลาย ต่อไปเราต้องไม่เหลือทั้งป่า สัตว์ป่า หรือแม้แต่แหล่งน้ำอีกต่อไป ”

(กินรี ตัวอย่างจาก ไพทยา มีสัตย์, 2540)

เมื่อผู้พูดใช้คำช่วยหน้ากริยานี้ในการแนะนำ ผู้พูดเชื่อว่า สิ่งที่จะแนะนำไปนั้นมีความจำเป็นที่ผู้ฟังควรกระทำ และเป็นสิ่งที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างแน่นอน เมื่อผู้พูดใช้คำช่วยหน้ากริยานี้ในการแนะนำผู้ฟัง จะทำให้ผู้ฟังรู้สึกสบายใจที่จะเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำ และช่วยลดความลำบากใจที่จะเลือกกระทำด้วย เนื่องจากผู้ฟังเกิดความเชื่อมั่นจากการยืนยันด้วยความมั่นใจจากประสบการณ์ของผู้พูดในสิ่งที่จะกระทำว่า เมื่อกระทำไปแล้วจะไม่ทำให้ผู้ฟังเสียหน้า

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์ผู้ตอบคำถามกล่าวแนะนำผู้ฟังที่บ้านเรื่องการเลี้ยงดูบุตร

- 1 B : ผมก็ดีใจครับ ถึงแม้ว่าพวกเค้าก็อาจจะมองเห็นพ่อก็ยังไม่ 64 ปี ไม่ใช่ ไม่ใช่ 46 กันแล้ว
A : Zค่ะ Zที่ๆ Zอ้อ
B : ผมก็ดีใจครับที่เราได้คุยกันอย่างสนุกสนาน เค้ามีอะไรเรื่องนี้ เค้าเริ่ม อ้า เข้ามาหามผม เข้ามาเล่าอะไรให้ฟัง นี่แหละครับ คือสิ่งผม สิ่งที่ผมอยากจะถือโอกาสเรียนคุณณัฐแล้วก็ท่านผู้ฟัง=
- 5 A : Zค่ะ
B : =นะว่า ไม่ใช่ไรผิดแล้วเรายังแก้ไขได้ครับ เช่นเดียวกับคุณแม่นะ ว่า คุณแม่ก็ต้องให้=
A : Zค่ะ Z ค่ะ
B : =เกียรติคุณลูกแต่ว่า คุณแม่ก็ไม่ควรจะไปโกรธคุณลูกหรือว่า ไม่สนใจเสียเลย แล้วปล่อยให้คุณลูกเดินไปตามทิศทางของเธอเอง แม้ว่าเธอจะ จะเก่งยังไง ฉลาดยังไง คนดียังไง บางครั้งมัน=
- 10 A : Z ใช่
B : =พลาดเหมือนกันนะ ไช่ยามรักที่เราบอกว่าน้ำตมผักก็หวาน ว่าหวานเนียนะครับ แล้วเป็น=
A : Zค่ะ Zค่ะ
B : =สิ่งที่ยังไงคุณแม่ก็ต้องเป็นคุณแม่อยู่ แต่ ก็ต้องเข้าใจว่า อ่า ยังไงเด็กสมัยนี้เนี่ย มันเป็นอีกโลกหนึ่งซึ่งมันมันจะอยู่ไปเดียวกับเรา แต่ว่าไช่ความคิดอ่านหรือไช่สนิยมประเพณีของสังคมรุ่นนี้ของเด็กวัยนี้เนี่ย มันแตกต่างกว่าเราไปเยอะพอสมควรนะคุณณัฐนะ
- 15

จากตัวอย่างบรรทัดที่ 6-8 ผู้พูดกล่าวให้คำแนะนำผู้ฟังโดยใช้คำช่วยหน้ากริยา " ต้อง " ซึ่งเป็นความหมายบอกการชี้แนะ หรือแนะนำผู้ฟัง เนื่องจากผู้พูดเชื่อว่า สิ่งที่จะแนะนำนั้นเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง และผู้ฟังควรกระทำ ผู้พูดแนะนำให้ผู้ฟังให้เกียรติลูก ไม่ควรโกรธหรือต่อว่าลูกที่มีความคิดแตกต่างไปจากตน ผู้พูดใช้คำช่วยกริยานี้เพื่อสื่อเจตนาแนะนำโดยตรง เพราะความหมายของคำช่วยหน้ากริยาที่ยกมานี้ แสดงความหมายว่า " จำเป็นต้องกระทำ " จากประสบการณ์ของผู้พูด ผู้พูดเชื่อว่า เมื่อกระทำไปแล้วจะส่งผลดีต่อผู้ฟัง เมื่อสิ่งที่จะกระทำเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้ฟังจริงๆ ผู้ฟังก็รู้สึกสบายใจที่จะเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูด ดังนั้นการใช้คำช่วยหน้ากริยานี้จึงช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังได้

7) คำช่วยหน้ากริยา " อาจ "

คำ " อาจ " เมื่อเป็นคำช่วยหน้ากริยา มีความหมาย 2 ความหมาย คือ แสดง
 อรรถาณูเคราะห์ประเภทบอกโอกาส และประเภทบอกการคาดคะเน

ก. ตัวอย่างความหมายประเภทบอกโอกาส

เช่น

" จากนั้นขอนำท่านไปเที่ยวแดนอีสาน เลียบฝั่งโขง และไปสัมผัสความกลมกลืนแห่ง
 ประติมากรรม และธรรมชาติที่สวยงามที่สวนศิลป์มีเขียมยิบอินช้อย นอกจากนี้ ท่านอาจใช้บริการของการ
 บินไทยไปเที่ยวกรุงมะนิลาเพื่อชมเมืองเก่า "

(กิณรี ตัวอย่างจาก ไพทยา มีสัจย์, 2540)

ข. ตัวอย่างประเภทบอกการคาดคะเน

เช่น

" ถ้าผู้อื่นแสดงโอวาทให้เจ้าฟังด้วยสำนวนแลวิธีซึ่งไม่เป็นที่เข้าใจกันตลอด ก็อาจเป็นทาง
 ให้เกิดเข้าใจผิดอันจะยิ่งซ้ำว่าร้าย "

(จางวางหรรษา ตัวอย่างจาก ไพทยา มีสัจย์, 2540)

ความหมายจากตัวอย่าง ก. และ ข. ข้างต้น สัมพันธ์กับการแสดงการให้คำแนะนำ คือ
 ความหมายบอกโอกาส เป็นความหมายที่ผู้พูดเชื่อว่า ผู้ฟังสามารถมีโอกาสดังที่ได้กระทำการ
 อย่างหนึ่งอย่างใดในอนาคตแน่นอน และเมื่อใช้ความหมายนี้ในการให้คำแนะนำ ผู้พูดก็เชื่อว่าสิ่ง
 ที่ผู้ฟังจะกระทำในอนาคตนั้นเป็นสิ่งที่ก่อผลดีและมีประโยชน์ต่อผู้ฟัง ส่วนความหมายประเภท
 บอกการคาดคะเน ซึ่งเป็นความหมายที่ผู้พูดคาดว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงมีความน่าจะเป็นที่จะเกิด

ขึ้น หรือเป็นไปได้ เมื่อผู้พูดกล่าวแสดงการให้คำแนะนำ โดยใช้คำช่วยหน้ากริยา " อาจ " เจตนาของผู้พูด คือ ต้องการให้ผู้ฟังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เนื่องจากเชื่อว่า สิ่งที่ทำนั้นมีความเป็นไปได้ เป็นสิ่งที่ผู้ฟังสามารถทำได้ และเชื่อว่าเมื่อกระทำไปแล้ว สิ่งนั้นจะก่อให้เกิดผลดีต่อผู้ฟังเช่นกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์ผู้ตอบคำถามกล่าวแนะนำผู้ฟังเรื่องการถามข้อมูลเกี่ยวกับคลยแพทย์

- 1 A : คะ สวัสดีคะ คุณผู้ฟังท่านอื่นที่มีปัญหาเกี่ยวกับคลยกรรมความงามโทรศัพท์เข้ามาถามได้นะคะ 6446886 6446886 คะ คุณหมอคะมีปัญหามาจากที่บ้านว่าหากจะไปทำคลยกรรมความงาม ผู้ทำจะทราบได้อย่างไรว่าแพทย์ท่านไหนได้รับการรับรองจากสมาคมคลยแพทย์ตกแต่งแห่งประเทศไทยหรือไม่คะ
- 5 B : ขอบคุณสำหรับคำถามนี้มากครับ
- A : คะ
- B : ก็คือ วิธีการง่าย ๆ ก็คือถามว่าแพทย์ท่านนั้นเนียได้วุฒิบัตรอะไรจากแพทยสมาคม อันนี้ก็เป็น=
- A : Zคะ
- B : =ข้อเริ่มต้นที่จะถาม หรือดูในคลินิกก็ได้ครับจะมีป้ายว่า แพทยสมาคมอนุมัติให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้
- 10 หรือเปล่า ข้อที่ 2 จะมีใบอีกใบนึงนะครับ เป็น คล้ายๆ เป็นสมาชิกสมาคมคลยแพทย์ตกแต่ง=
- A : Zคะ
- B : =แห่งประเทศไทย พุดง่าย ๆ คือมี 2 ใบ ถ้ามี 2 ใบนี้ก็ใช่แน่นอน แต่ถ้าท่าน แพทย์ท่านนั้นไม่ได้=
- A : Zคะ
- B : =ติดอะไรเลย ก็อาจจะถามจากเพื่อนแพทย์ด้วยกันนะฮะ เพื่อนที่เป็นแพทย์หรือว่า ใครที่รู้จักในวง
- 15 การแพทย์ ลองถามซิ อาจจะเลียบเคียงถามนะครับ เพราะว่า เพราะว่าคงจะถามตรงๆ ลำบาก แต่ก็มีวิธีหลายวิธีที่จะสอบถามได้ เช่น ถามจากโรงพยาบาลใหญ่ๆ ฮะ โรงเรียนแพทย์ใหญ่ๆ มีรายชื่ออยู่นะครับ
- A : คะ
- B : นี่เป็นวิธีที่ ที่ จะหาข้อมูลได้นะครับ

จากตัวอย่างที่ยกมา (บรรทัดที่ 14 และ 15) ผู้พูดกล่าวให้คำแนะนำผู้ฟังโดยใช้คำช่วยหน้ากริยา " อาจ " บรรทัดที่ 14 เป็นคำช่วยหน้ากริยาที่มีความหมายบอกการคาดคะเน คือ เป็นไปได้ที่จะถามข้อมูลจากเพื่อนแพทย์ด้วยกัน หรือถามคนที่รู้จักในวงการแพทย์ ในขณะที่บรรทัดที่ 15 มีความหมายบอกโอกาส คือ ผู้พูดแนะนำผู้ฟังให้หาโอกาสเสียบเคียงถาม ไม่ควรถามตรงๆ การใช้คำช่วยหน้ากริยา " อาจ " ช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟัง คือ หากผู้ฟังเลือกที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูด โอกาสเสี่ยงที่เมื่อกระทำไปแล้วผู้ฟังจะเสียหน้าก็ลดน้อยลง เนื่องจากสิ่งที่ผู้พูดแนะนำมีความน่าจะเป็น หรือเป็นไปได้สูงที่เมื่อกระทำไปแล้วจะประสบผลสำเร็จ และสิ่งที่ผู้พูดแนะนำผู้ฟังนั้น เป็นสิ่งที่มีโอกาสที่จะกระทำในอนาคตให้เกิดขึ้นแน่นอน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ฟังควรกระทำ เพราะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟังโดยตรง

ข. คำช่วยหลังกริยา

คำไวยากรณ์อื่นที่มักจะปรากฏในส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำ เมื่อผู้พูดต้องการสื่อเจตนาแนะนำผู้ฟังในสถานการณ์ใดๆ ก็ตาม คือ คำช่วยหลังกริยา " ดู " และ " ก่อน " คำช่วยหลังกริยาทั้งสองคำนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า เมื่อปรากฏในบริบทการพูดให้คำแนะนำจะสื่อถึงความปรารถนาดีของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟัง โดยผู้พูดคิดว่า ในขณะที่ผู้ฟังควรกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งก่อนเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ฟังเอง สิ่งที่ผู้พูดแนะนำ เป็นความปรารถนาของผู้พูดที่อยากให้ผู้ฟังกระทำเป็นอันดับแรกๆ ก่อนที่จะกระทำการอื่นๆ ต่อไป การใช้คำช่วยกริยาทั้งสองคำนี้ยังแสดงถึงการไม่บังคับผู้ฟังว่า ต้องกระทำตามคำแนะนำ แต่แสดงถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำก็ได้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังได้ คำช่วยหลังกริยาทั้งสองคำนี้อาจจะปรากฏเดี่ยวๆ หรือปรากฏคู่กัน เป็น " ดูก่อน " หรือปรากฏร่วมกับคำหน้ากริยาอื่นๆ ก็ได้ เช่น คำหน้ากริยา " ควร ลอง อาจ " เป็นต้น

1) คำช่วยหลังกริยา " ดู "

พรทิพย์ ภัทธนาวิก (2515) และราตรี ธีรวารุทธ (2516) จัดให้คำ "ดู" เป็นคำไวยากรณ์ประเภทคำหลังกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาเพื่อแสดงลักษณะมาลาเสนอแนะ เช่น

" ลองสอนหนังสือเด็กดูซิ "

ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า เมื่อคำ “ดู” ปรากฏในบริบทการให้คำแนะนำ จะแสดงความปรารถนาดีของผู้พูดที่ต้องการให้ผู้ฟังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ฟังเอง คำดังกล่าวนี้ อาจปรากฏร่วมกับคำไวยากรณ์ชนิดอื่นๆ ได้แก่ คำช่วยหน้ากริยา หรือคำลงท้าย ด้วยก็ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

- A : ผู้ดำเนินรายการ
- B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม
- C : ผู้ฟังที่บ้าน

สถานการณ์ : แพทย์กล่าวแนะนำผู้ฟังที่บ้านให้หยุดสูบบุหรี่

- 1 A : 40 ค่ะ
 B : 40 นะครับ คุณวิจิตมีโรคอะไรอย่างอื่นมั๊ยครับ?
 C : ไม่มีอะแต่ผมสูบบุหรี่
 A : ไม่มีโรคแต่สูบบุหรี่ค่ะ
- 5 B : อ้า ลองตัดนูหรือออกไปอะ ตี๋มัยยะ?
 C : ตี๋มบ้างเล็กน้อย
 B : Z อ้า ยุต เออ ลองหยุดตี๋ม หยุดสูบบุหรี่ดูนะครับ แล้วออกกำลังกายบ้างหรือเปล่า
 ครับ
 C : ก็มีอาทิตย์ละครั้งครับ

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้พูดใช้คำช่วยหลังกริยา “ดู” ปรากฏร่วมกับคำช่วยหน้ากริยา “ลอง” และกลุ่มคำลงท้าย “นะครับ” เพื่อแสดงเจตนาแนะนำผู้ฟังให้หยุดตี๋มสูรา และหยุดสูบบุหรี่ สิ่งที่ผู้พูดแนะนำผู้ฟังนั้นเป็นสิ่งที่ผู้พูดเชื่อว่า จะก่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ฟัง ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ฟังควรจะทำ ลักษณะสำคัญของการใช้คำ “ดู” คือ แสดงลักษณะการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูดก็ได้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟัง

ตัวอย่างที่ 2

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำให้ผู้ฟังทางบ้านแวะไปหาจักษุแพทย์ที่โรงพยาบาลของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ใกล้บ้าน

- 1 A : ค่ะ คุณหมอคะ มีปัญหาจากคุณแม่ท่านหนึ่ง เรียนสาย เรียนถามว่า ลูกสาวอายุ 14 อยู่ๆ ก็มีอาการตาเหล่ ไปหาหมอมอบบอกว่า กล้ามเนื้อตาอ่อนแอ ให้กินยาแล้วจะหาย เรียนถามว่าการรักษาโดยการกินยานี้ จะหายจริงหรือไม่ แล้วกล้ามเนื้อตาอ่อนแอเกิดจากอะไรคะ?
- B : อ่า กินยาแล้วจะหายมั๊ยนะครับ
- 5 A : ค่ะ
- B : อ่า เออ สำหรับกล้ามเนื้อ กล้ามเนื้อตาเนี่ยมัน ที่จริงมัน มันมีข้างละ ข้างละ 6 มัดนะเนี่ย อ่า อันนี้ก็ยอมรับว่า อ่า ยอมรับว่า อ่า ค่อนข้างจะไม่ ก็ ก็เพิ่งเคยได้ยินนะเนี่ยว่า กินยารักษาตาเหล่อะเนี่ยครับ
- A : Z ค่ะ
- 10 B : Z อ่า มันก็แปลกดี ไม่ ไม่รู้ไปหาคุณหมอที่ไหนอะเนี่ยครับ เพราะถ้ายังไม่ลอง=
- A : Z ค่ะ
- B : =ลอง ไม่รู้ว่า คุณแม่ท่านนั้น อ่า อยู่แถวไหนอะเนี่ยครับ ถ้าอยู่ใกล้ๆ โรงพยาบาลเลยอะเนี่ยครับ อย่างศิริราช จุฬาฯ ลองๆ แวะไปหาหมอตานั้นดูหน่อยดีกว่าครับ

จากตัวอย่างที่ 2 แพทย์แนะนำให้ผู้ฟังทางบ้านไปพบจักษุแพทย์ในโรงพยาบาลที่ตั้งอยู่ใกล้ๆ บ้าน โดยใช้คำช่วยหลังกริยา "ดู" ปรากฏร่วมกับคำช่วยหน้ากริยา "ลอง" และคำลงท้าย "ครับ" เพื่อแสดงความปรารถนาดีของตนที่มีต่อผู้ฟัง และเชื่อว่าคำแนะนำอันมาจากความปรารถนาดีนั้นจะก่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ฟังด้วย

2) คำช่วยหลังกริยา " ก่อน "

คำช่วยหลังกริยา "ก่อน" มีลักษณะการปรากฏเหมือนกับคำช่วยหลังกริยา "ดู" ในขณะเดียวกัน ก็สามารถปรากฏคู่กันกับคำช่วยหลังกริยา "ดู" เป็น "ดูก่อน" เพื่อแสดงเจตนาแนะนำลักษณะความหมายของคำช่วยหลังกริยา "ก่อน" มีลักษณะคล้ายกันกับคำช่วยหลังกริยา "ดู" แต่เพิ่มลักษณะที่สำคัญเข้ามาคือ เมื่อใช้คำช่วยหลังกริยา "ก่อน" จะสื่อความหมายว่า ผู้พูดอยากให้ผู้ฟังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งก่อนเป็นอันดับแรกๆ ก่อนที่จะกระทำการอย่างอื่น ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์กล่าวแนะนำผู้ฟังที่บ้านว่าต้องหาสาเหตุของการปวดมดลูกก่อน จึงจะบอกวิธีการรักษาได้

1 A : ค่ะ คุณทั้งคู่ คุณทั้งคู่ อายุ 33 นะคะ มีบุตร 3 คน เรียนถามคุณหมอมว่า มีอาการปวดมดลูกมากจะต้องทำอย่างไรคะ?

B : อ่า ปวดมดลูกหรือครับ

A : Z ค่ะ

5 B : อ่า มันๆ ก็ต้องหาสาเหตุนะเนะครับว่า ปวดจากอะไระครับ เพราะการมีบุตร 3 คนก็ไม่ได้ ไม่ได้ เป็นสาเหตุ ให้ๆ อ่า ให้ปวดมดลูกนะเนะครับ อ่า แล้วคุณก็ ก็ไม่ได้บอกว่ามีไข้มีตกขาวหรือ

A : Z ค่ะ

B : มีอะไรร่วมมาด้วยหรือเปล่าครับ ต้องๆ ต้อง เพราะว่าอันนี้มันจะต้องมี มีสาเหตุอย่างอื่นร่วมด้วย อะนะครับ เพราะฉะนั้น ต้องๆ ต้องหาสาเหตุกันก่อนละครับ

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้พูดใช้คำช่วยหน้ากริยา "ก่อน" เพื่อแสดงความปรารถนาของผู้พูดให้ผู้ฟังทราบว่ สิ่งที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกระทำก่อนเป็นอันดับแรกๆ คืออะไร ในที่นี้คือ แพทย์ต้องการให้มาตรวจหาสาเหตุของการปวดก่อน แพทย์จึงจะสามารถบอกวิธีการรักษาได้อย่างถูกต้อง

ตัวอย่างที่ 2

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์กล่าวแนะนำผู้ฟังที่บ้าน เรื่อง อาการปวดอัมตะ

- 1 B : ครับ คือ ถ้าปวด อ่า ปกติเรื่องของอารมณ์เพศ ไม่ๆ ไม่ทำให้ปวดอัมตะนะนะครับ อ่า ไม่
A : Z ค่ะ
- B : ไม่ ผมไม่คิดว่า การปวดอัมตะจะเกี่ยวข้องกับเรื่อง เรื่อง อ่า เรื่องมีเพศสัมพันธ์หรือไม่อะนะครับ
แต่ว่า ถ้าเผื่อว่ามีอาการ น่าจะปรึกษากับหมอมทางด้านอายุโรอะนะครับ หมอมทางด้าน =
- 5 A : Z ค่ะ Z ค่ะ
- B : =หมอมที่รักษาเกี่ยวกับโรคทางเดินปัสสาวะก่อนอะนะครับ เพราะอายุ 63 เนี่ย อ่า โรคที่หน้า=
A : Z ค่ะ
- B : =อ่า นึกถึงอยู่ก็คือ เรื่องของต่อมลูกหมากโต นะครับ ซึ่งจะมาด้วยอาการ ของ อ่า ปัสสาวะ=
A : Z ค่ะ
- 10 B : =ลำบากนะครับ อ่า... อันเนี่ยอาจจะไม่มีได้นะครับ เพราะฉะนั้น อ่าผมๆ ผม น่าๆ น่า=
A : Z อ้อ ค่ะ Z ค่ะ
- B : =จะปรึกษากับหมอมทางเดินปัสสาวะดูก่อน ค่อย ค่อยมาพิจารณาเรื่อง เรื่องนี้จะดีกว่า จะปลอดภัย
กว่าครับ

จากตัวอย่างที่ 2 ผู้พูดมีการใช้คำช่วยหลังกริยา "ก่อน" ในบรรทัดที่ 6 และใช้ร่วมกับคำช่วยหลังกริยา "ดู" เป็น "ดูก่อน" ในบรรทัดที่ 12 การเลือกใช้ทั้ง 2 ครั้ง ผู้พูดมีเจตนาเดียวกันคือ ต้องการแนะนำให้ผู้ฟังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งก่อนเป็นอันดับแรก ในที่นี้ คือ การไปปรึกษาแพทย์ทางเดินปัสสาวะ เพื่อหาสาเหตุการปวดอัมตะ

ค. คำลงท้าย

พรทิพย์ ภัทธนาวิก (2515) ได้จัดให้คำลงท้าย "นะ" เป็นคำไวยากรณ์ที่ปรากฏในรูปประโยคบอกเล่า และรูปประโยคปฏิเสธ เพื่อแสดงลักษณะมาลาแนะนำ เช่น

" เธอควรเรียนภาษาไทยนะ "

จากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า คำลงท้าย “นะ” อาจจะมีรูปแปรอื่นๆ เมื่อผู้พูดกล่าวให้คำแนะนำผู้ฟังก็ได้ เช่น นะ เนาะ เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำผู้ฟังทางบ้านยุคอดีตที่มีต่อคนรักของลูกสาว และอยากให้ผู้ฟังทางบ้านให้ความเป็นธรรมกับลูกมากขึ้นในการเลือกดำเนินชีวิตกับคนรัก

- 1 B : =เพราะฉะนั้น เป็นสิ่งที่ แหม ไม่อยากให้คุณแม่มองลูกสาวว่า เป็นคนที่ไม่รักเดียวใจเดียว หรืออะไรนี่นะครับ แล้วไม่สงสารผู้ชายเค้าบ้างหรือ อะไรนี่นะครับผม อยากเสนอว่า คุณแม่เอง=
- A : Zค่ะ Zค่ะ
- B : =คงต้องลองยุคอดีตที่ตัวเองมองผู้ชายคนที่ 2 ไว้บ้างเนาะ แล้วเรียกลูกสาว คุยกับ=
- 5 A : Z ค่ะ
- B : =ลูกสาวให้นานพอสมควร ฟังดูซิว่า อ่า มันเป็นอย่างไงหรือ แล้วถ้าหากว่าเป็นไปได้เนี่ยนะครับ=
- A : Zค่ะ
- B : =ก็น่าจะได้คุย..ได้พบนู ลูกสาว เอ๊ย นู ลูก ผู้ชายคนที่ 2 ที่เข้ามาอยู่ในใจของลูกบ้างพอสมควร แล้ว อยากจะให้คุณแม่ให้ความเป็นธรรมกับลูกนะเนาะ ก็ในเมื่อลูกเค้าตั้งใจที่จะดำเนินชีวิต=
- 10 A : Zค่ะ
- B : =ชีวิตไปกับผู้ชายคนที่ 2 ที่คุณแม่พบแล้ว นึกแล้ว คุยกับลูกแล้ว ดีพอๆ กัน หรือดีกว่า ลูกชาย ลูกสาวเอง อาจจะมีสเปกหรือรสนิยม ที่ อ่า...ที่ไม่เหมือนคุณแม่ก็ได้เนาะ ผมเองผมไม่อยากให้คุณแม่เอาตัวเองเป็นลูกสาว เออ ฮ่าๆ นะครับ ไม่ทราบคุณณัฐจะคิดยังไง

จากตัวอย่างที่ยกมา แพทย์ใช้คำลงท้าย “นะ” และรูปแปรอื่นๆ ได้แก่ “เนาะ” (บรรทัดที่ 4) “นะ” (บรรทัดที่ 9) และ “นะ” (บรรทัดที่ 12) เพื่อแสดงวัจนกรรมการให้คำแนะนำ คำลงท้าย “นะ” มักจะปรากฏร่วมกับคำช่วยหน้ากริยาอื่น เพื่อแสดงเจตนาแนะนำได้ เช่น ต้อง คงต้อง ลอง (บรรทัดที่ 3)หรืออาจจะปรากฏร่วมกับคำว่า อยาก หรือ ไม่อยาก (บรรทัดที่ 9 และ12 ตามลำดับ) ก็ได้ การใช้คำลงท้ายที่มีรูปแปร “เนาะ” ในการแสดงการให้คำแนะนำจะช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟัง คือ ผู้พูดพยายามสร้างความสนิทสนมกับผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกเป็นกันเองกับผู้พูด เมื่อผู้ฟังรู้สึกเป็นกันเองกับผู้พูด ผู้ฟังก็รู้สึกสบายใจที่จะเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูด การใช้คำลงท้ายนี้ อาจจะปรากฏร่วมกับคำ “ครับ” “คะ” หรือ “อะ” ก็ได้ เพื่อแสดงการ

ยกย่องและให้เกียรติผู้ฟัง ช่วยทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้สามารถลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังได้เช่นกัน

ง. คำบอกปฏิเสธ

การให้คำแนะนำ เป็นการกระทำที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความคิดของผู้พูด อาจเป็นสิ่งที่ผู้พูดอยากให้ผู้ฟังทำ หรือละเว้น ไม่กระทำก็ได้ ดังนั้นในการแสดงวัจนกรรมการให้คำแนะนำ คำไวยากรณ์อีกชนิดหนึ่งที่จะปรากฏเมื่อผู้พูดกล่าวให้คำแนะนำก็คือ คำบอกปฏิเสธ "ไม่ควร" และคำบอกปฏิเสธ "อย่า" การใช้คำบอกปฏิเสธทั้งสองคำนี้ ผู้พูดเชื่อว่า สิ่งที่ผู้พูดแนะนำให้ผู้ฟังละเว้นไม่กระทำนั้น เป็นสิ่งที่จะก่อประโยชน์แก่ผู้ฟังหากผู้ฟังเลือกที่จะละเว้นไม่กระทำตามคำแนะนำของผู้พูด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) คำบอกปฏิเสธ "ไม่ควร"

ตัวอย่างที่ 1

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

C : ผู้ฟังที่บ้าน

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำให้ผู้ฟังที่บ้านเดินทางมาพบแพทย์เพื่อแก้ไขหนังตา

1 C : แก้ไขได้ไหมคะ

B : ตั้งแต่มัน 8 เดือน แล้วนี่ฮะ

C : ค่ะ

B : 8 เดือนนี้คงไม่หายแล้วละฮะ [คงต้องมาดูว่า หนังมันขาดไป] หรือตัวสลิ้งเนี่ยมันสูญเสีย ทำ=

5 C : [คงไม่หาย ไม่มีทาง...] Z ค่ะ

B : =ให้มันอ่อนแอแล้วมันพลิกออกมา ปัญหาต่อมามันจะตามมาด้วย ตาแห้งนะฮะ แล้วก็[น้ำตา=

C : Z ฮะ [ตอนนี้

B : โหลตลอด ตาแดง] ถึงขั้นเป็นแผลก็มีเพราะฉะนั้น ผมคิดว่าเป็นปัญหาที่ควรแก้ไขเลย ไม่ควร=

C : เคืองตาด้วยนะฮะ] Z ค่ะ อ่า..

10 B : คอย

2) คำบอกปฏิเสธ "อย่า"

ตัวอย่างที่ 2

A : ผู้ดำเนินรายการ

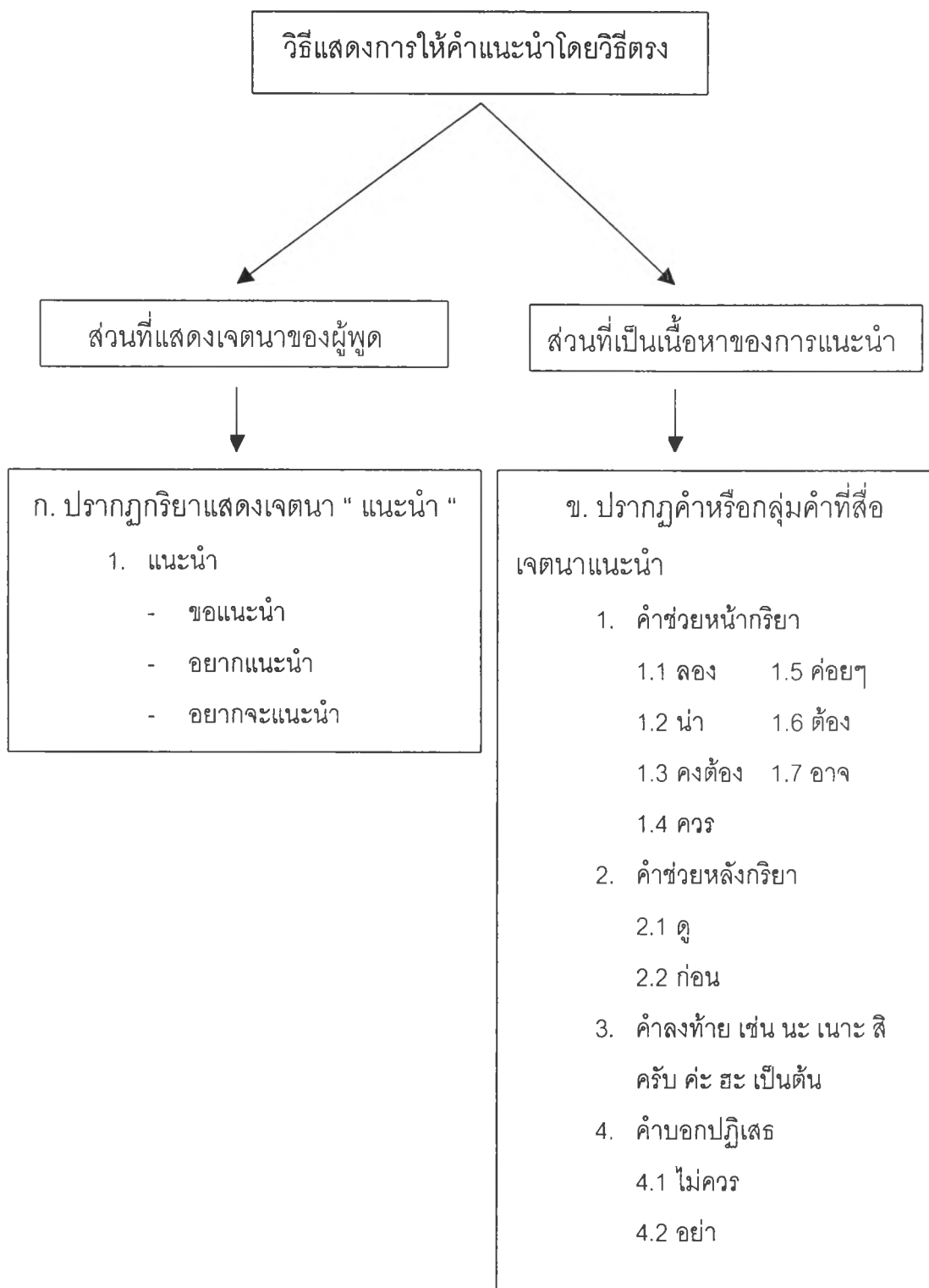
B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำผู้ฟังที่บ้านไม่ให้ลงน้ำหนักที่เท้าหนักในระหว่างที่ใส่เฝือก

- 1 A : ค่ะ เอ่อ คำถามก่อนคุณ ช. ก็ยังไม่ได้อ่านเลยคะ เลื่อนคำถามให้ดิฉันนิดนึง อ้อ คุณทีพย์อายุ 50 ปี
หกหลัมนะคะ กระดูกแกนนี้วก้อยกลางฝ่าเท้าหักใช้เวลารักษาตัวก็เดือนถึงจะหายเป็นปกติ ไปเอกซ
เรย์ดู ปรากฏว่ากระดูกเคลื่อนไม่มากประมาณ 2 เซ็น ค่ะ
B : ครับ ปกติเค้าก็ใส่ เค้าก็ใส่ผูกกันนิดหน่อยนะครับ คงๆ อ่า ปกติกระดูกหักนะมันก็ใส่เฝือก
5 ประมาณ อ่า 4-6 5 อาทิตย์นะนะครับ นะครับ ก็คงจะอยู่ประมาณนั้นนะครับ อ่า ก็ช่วงนี้ก็ =
A : Z ค่ะ
B : =ระวัง อย่าๆ อย่าลงน้ำหนักมันมากนะนะครับ เพราะว่ากระดูกปลายเท้า อ่า กระดูกตรงนี้=
A : Z ค่ะ
B : =มันก็อาจจะไม่ คือๆ ก็ดูเรื่องรองทั้งรองเท้าให้มันมีความมั่นคงหน่อยก็แล้วกัน นะครับ=
10 A : Z ค่ะ
B : =อย่าบีบมาก แล้วก็ อ่า ระวังในเรื่องของอาหารการกินขอให้เพิ่มแคลเซียมซักนิดนึงนะนะครับ=
A : อ้อ ค่ะ
B : =ก็จะได้ จะ จะช่วยได้ดี แคลเซียมก็หาได้จาก อ่า พวกนม นะครับ พวกปลาเล็กปลาน้อย=
A : Z ค่ะ
15 B : =นะครับ ผักสีเขียว อ่า ผักใบเขียวต่างๆ นะครับ อันนี้ก็จะช่วยเสริมให้กระดูก อ่า อ่า =
A : Z ค่ะ Z ค่ะ
B : =แข็งแรงสมบูรณ์ขึ้นครับ

จากตัวอย่างที่ยกมา ตัวอย่างที่ 1 แพทย์แนะนำให้ผู้ฟังที่บ้านเดินทางไปพบแพทย์เพื่อ
รักษาอาการผิดปรกติของหนังตา ควรรีบไปทันทีไม่ควรคอย เนื่องจากอาการค่อนข้างรุนแรง เมื่อ
ผู้พูดให้คำแนะนำต้องการให้ผู้ฟังละเว้นไม่กระทำการใดสิ่งหนึ่ง ผู้พูดจะใช้คำบอกปฏิเสธ "ไม่"
ปรากฏคู่กับคำช่วยหน้ากริยา "ควร" เป็น "ไม่ควร" ดังตัวอย่างที่ 1 (บรรทัดที่ 9) หรืออาจจะใช้
คำบอกปฏิเสธ "อย่า" หน้ากริยา เพื่อแนะนำให้ผู้ฟังละเว้นไม่กระทำการใดสิ่งหนึ่งดังตัวอย่างที่ 2
(บรรทัดที่ 7) ก็ได้ ตัวอย่างที่ 2 ผู้พูดแนะนำให้ผู้ฟังละเว้นจากการลงน้ำหนักมากที่เท้าข้างที่
เข้าเฝือก รักษาอาการกระดูกแกนนี้วก้อย

แผนภาพที่ 4 : สรุปวิธีแสดงการให้คำแนะนำ และการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำโดยวิธีตรง

3.2.2 การใช้ภาษาในการให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม

การวิเคราะห์การใช้ภาษาในการให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม ในส่วนนี้ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ เหมือนกับการวิเคราะห์การใช้ภาษาในการให้คำแนะนำโดยวิธีตรง คือ การวิเคราะห์ส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด และส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ ซึ่งสามารถแสดงผลการวิเคราะห์ตามลำดับได้ดังนี้

3.2.2.1 การวิเคราะห์ส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด

การวิเคราะห์การใช้ภาษาในการให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด ผู้วิจัยจะวิเคราะห์การปรากฏของคำกริยาชนิดอื่น เพื่อแสดงเจตนาแนะนำในภาษาไทย ดังนี้

1. คำกริยาแสดงเจตนาให้คำแนะนำ “ เรียน ”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคำกริยา “ เรียน ” ที่สื่อความหมายแสดงการสัมพันธ์โต้ตอบกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร คือ “ บอกให้ผู้ใหญ่หรือนายทราบ ” ผู้วิจัยไต่รอยกตัวอย่างการใช้คำว่า “ เรียน ” ตามความหมายดังกล่าว

เช่น

“ คุณผ่องพรรณช่วยเรียนหัวหน้าภาคฯ ด้วยว่า วันนี้ผมมีธุระที่โรงพยาบาล อาจจะเข้าที่ทำงานสายหน่อย ”

คำว่า “ เรียน ” ในตัวอย่างที่ยกมาใช้ในการความหมายว่า “ บอกให้ผู้ใหญ่หรือนายทราบ ” เจตนาของผู้พูด คือ ต้องการเพียงให้ผู้รับสารหรือผู้ฟังรับทราบเท่านั้น ไม่ต้องกระทำให้ถึงขั้นแต่คำกริยา “ เรียน ” ที่ปรากฏใช้ในการสนทนาที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลมานั้น ผู้พูดใช้คำกริยา “ เรียน ” ในข้อความส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด เพื่อสื่อเจตนาแนะนำให้ผู้ฟังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ใช่เพียงเพื่อบอกหรือแจ้งผู้ฟังให้รับทราบเท่านั้น แต่ต้องการให้ผู้ฟังปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูดด้วย

ตัวอย่างที่ 1

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : ผู้ฟังทางบ้านปรึกษาแพทย์ เรื่อง ควรปฏิบัติตัวอย่างไร เมื่อลูกสาวกำลังคบผู้ชาย 2 คน
พร้อมกัน

- 1 A : ลูกสาวถามยั้งซี่ คุณแม่ก็เลยไม่รู้จะตอบยังไงดี สับสนว่านี่ ตอนนี้อยู่คุณแม่ควรวางตัวยังไงดี แล้วก็มี
ความรู้สึกที่ไม่ค่อยสบายมากขึ้นที่เห็นลูกสาวทำตัวเหมือนกับจับปลาสองมือคะ?
B : ครับ การวางตัวอย่างไรนั้นก็ไม่ใช่างเหมือนกันนะ ในเมื่อลูกสาว หรือเด็กสมัยนี้ เค้าต้อง=
A : Zคะ
- 5 B : =การอย่างนี้ แต่ผมก็เชื่ออะครับ ว่าคุณแม่ควรจะรู้ข้อมูลการที่ลูกสาวเปลี่ยนมากพอ นะครับ=
A : Zคะ Zคะ
B : =ซึ่งผมไม่แน่ใจว่าคุณแม่วัย 50 ปี นี้จะได้เตือนโดยไม่ได้ฟังลูกสาวชี้แจงเหตุผลหรือไม่ ก็อาจ=
A : Zคะ
B : =จะฟังบ้างนะครับ จะเรียนว่า / น่าจะให้เค้าคุยให้หมดเปลือกเหมือนกัน เพราะว่าเวลา=
10 A : Zคะ
B : =แต่งงาน คุณแม่ไม่ได้ไปแต่งงานนะ ถ้า ลูกไปแต่งงานเพื่อญูลูกสาวคนนี้ คุณอาจจะโชคดีหรือโชค
ร้ายไม่ทราบไปเจอผู้ชายคนที่ 2 ที่ดีกว่าคนแรก แม้นคนแรกเค้าจะดียังไงก็ตามนะครับ ผมพบ=
A : Zคะ

จากตัวอย่าง ผู้พูดใช้คำกริยา “ เรียน ” ปราบปรามร่วมกับคำช่วยหน้ากริยา “ จะ ” ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด เพื่อสื่อความหมายว่า ต้องการจะแนะนำผู้ฟัง ผู้พูดไม่ได้ใช้ตามความหมายที่ระบุไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ดังที่ผู้วิจัยกล่าวถึงในเบื้องต้น ว่าหมายถึง “ บอกให้ผู้ใหญ่หรือนายทราบ ” ในตัวอย่างที่ยกมานี้ ผู้พูดไม่ได้ใช้คำกริยานี้ในความหมาย “ แจ้งให้ทราบ ” แต่ใช้ในความหมาย “ บอกให้ทำ ” คือ ต้องการให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามข้อความที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำ หากพิจารณาจากสถานภาพของผู้ฟัง ผู้ฟังก็ไม่ได้มีสถานภาพที่เหนือกว่าผู้พูดจนถึงกับจะต้องใช้คำกริยา “ เรียน ” แต่การใช้คำกริยานี้ แสดงให้เห็นว่าผู้พูดให้เกียรติผู้ฟัง ให้ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญ การใช้คำดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าเป็นการเพิ่มหน้าด่านบวกของผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังรู้สึกพอใจ ไม่รู้สึกว่าตนเองกำลังจะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูด และหากจะพิจารณาด้านความหมายของคำ คำกริยา “ เรียน ” อีกนัยหนึ่งก็มี

ความหมายในลักษณะแจ้งให้ทราบ ไม่ใช่บอกให้ทำ ดังนั้น ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติก็ได้ หากจะตีความหมายของคำกริยา " เรียน " เป็นเพียงการแจ้งให้ทราบ

ตัวอย่างที่ 2

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำให้ผู้ฟังที่บ้านปรึกษาปัญหาของตนกับคนที่เคยผ่านชีวิตคู่มาแล้ว

- 1 B : สมัยนี้ก็พอสมควรทีเดียว เคื่าก็มีความเป็นประชาธิปไตย มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความรู้สึกของตัวเองยืนอยู่บนขาของตัวเองได้ เพราะฉะนั้นก็เรียนคุณนงเถอะนะครับว่า / ความรักอย่างเดียวคงไม่พอนะ แล้วก็การเปิดเผยในจุดอ่อนของซึ่งกันและกันนี้ แล้วคุณนงก็จะต้องปรึกษา=
- A : Zค่ะ
- 5 B : ใครต่อใครบ้างนะที่อายุมากกว่าคุณ แล้วก็เคยผ่านชีวิตคู่มาแล้วไม่ว่าจะดีหรือไม่ดีอะนะครับ
- A : Zค่ะ
- B : แล้วก็คงต้องเรียนกับชีวิตจริงจากคนอื่นด้วยในการที่จะคุยกับเขา ผมเชื่อว่าโดยเจตนาที่บริสุทธิ์ที่มีอยู่ต่อเขา แต่คุยกันให้รู้เรื่อง นะครับ เพราะมัน 3 ปีแล้ว น่าจะเป็นวิถีทางที่คุณอยากจะได้คำตอบว่า จะทำยังไง แล้วก็เป็นการรักษาใจเค้าด้วย ที่ว่าเราไม่ได้ไปว่าเค้าอะ แต่เราว่าที่ว่าเราสองคนยัง
- 10 ความแตกต่างกันอยู่เยอะครับ

ตัวอย่างที่ 2 ที่ยกมานี้ สามารถอธิบายได้ในทำนองเดียวกันกับตัวอย่างที่ 1 คือ ผู้พูดเลือกใช้คำกริยา " เรียน " ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด เพื่อให้เกียรติผู้ฟัง การกระทำโดยใช้คำพูดเช่นนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า เป็นการเพิ่มหน้าด้านบวกแก่ผู้ฟัง ซึ่งสามารถช่วยลดการเสี่ยงต่อการเสียน้ำของผู้ฟังได้

2. คำกริยาแสดงเจตนาให้คำแนะนำ " เสนอ "

โดยปรกติ คำกริยา " เสนอ " สามารถใช้เดี่ยวๆ หรือ ปรากฏร่วมกับคำอื่นๆ เพื่อสื่อความหมายอื่นตามคำที่นำมาประกอบให้ชัดเจนยิ่งขึ้นได้ ดังพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคำนี้ไว้ให้ความหมายตามการปรากฏร่วมกับคำอื่นๆ ดังนี้

เสนอ [สะเหนอ] ก. ยื่นต่อ เช่น เสนอหนังสือ, นำขึ้นอ้าง เช่น เสนอหลักฐาน, ยกขึ้นกล่าว เช่น เสนอรายงาน, บอกให้รู้ เช่น เสนอเรื่อง, แสดงให้เห็น เช่น เสนอหน้า, ชักนำให้รู้จักเช่น เสนอชื่อ.

จากความหมายที่ยกมา พิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า ความหมายของคำกริยา " เสนอ " ทุกความหมาย เมื่อนำไปใช้ในบริบทใดๆ ก็ตาม ล้วนแต่แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ซึ่งสามารถก่อให้เกิดการคุกคามหน้าขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม ความหมายที่สัมพันธ์กับการพูดให้คำแนะนำ คือ ความหมายที่กล่าวว่า " บอกให้รู้ " หรือ " แสดงให้เห็น "

ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างการใช้คำ " เสนอ " ในบริบทที่แสดงความหมาย " บอกให้รู้ " เช่น

" ใครอยากจะเสนออะไรก็ขอเชิญเลยนะครับ "

ในบริบทนี้ คำ " เสนอ " สื่อความหมายว่า ใครอยากบอก หรือ แสดงความคิดเห็นอะไรก็ขอเชิญแสดงได้เลย

ผู้วิจัยยกตัวอย่างข้างต้น เพื่อจะเปรียบเทียบให้เห็นว่า การใช้คำนี้ในบริบทต่างๆ ไปกับการใช้ในบริบทของการพูดให้คำแนะนำนั้น แสดงเจตนาต่างกัน การใช้ในตัวอย่างข้างต้นเป็นการใช้เพื่อแสดงเจตนาแจ้งให้ทราบ แต่การใช้ที่ปรากฏในการพูดให้คำแนะนำจะเป็นการใช้เพื่อแสดงเจตนาบอกให้ทำ คือ ต้องการให้ผู้ฟังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งด้วย ไม่ใช่เพียงเพื่อแจ้งให้ทราบเท่านั้น ซึ่งการใช้แสดงเจตนาที่ต่างออกไปนี้ อาจจะก่อให้เกิดการคุกคามหน้าผู้ฟังได้

คำกริยาแสดงเจตนาให้คำแนะนำ " เสนอ " ซึ่งตีความหมายได้เหมือนกับคำกริยาแสดงเจตนา " แนะนำ " อาจจะปรากฏร่วมกับคำช่วยหน้ากริยา " อยาก " เพื่อสื่อความหมายเน้นย้ำเจตนาของผู้พูดให้ชัดเจนยิ่งขึ้นได้

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : ผู้ฟังทางบ้านปรึกษาแพทย์ เรื่อง ควรปฏิบัติตัวอย่างไร เมื่อลูกสาวกำลังคบ
ผู้ชาย 2 คนพร้อมกัน

- 1 A : ประเภทที่บอกว่า ลูกสาวชั้นโชคดีเหลือเกินนะ มาเจอคนดีแต่เผอิญไอ้ลูกเขยคนนี้ที่พบครั้งที่ 2 ซึ่ง
ลูกสาวดีก็จะแต่งงาน แล้วแต่งงานจนได้ ก็ดีจริง และอาจจะดี แล้วยังดีกว่าหลายจุดด้วย
- A : Z ค่ะ
- B : เพราะฉะนั้น เป็นสิ่งที่ เหมาะ ไม่อยากให้คุณแม่มองลูกสาวว่า เป็นคนที่ไม่รักเดียวใจเดียว หรืออะไร
5 นี่นะครับ แล้วไม่สงสารผู้ชายเค้าบ้างหรือ อะไรงั้นครับผม อยากเสนอว่า / คุณแม่เอง=
- A : Z ค่ะ Z ค่ะ
- B : =คงต้องลองดูคอดีที่ตัวเองมองผู้ชายคนที่ 2 ไว้บ้างนะครับ แล้วเรียกลูกสาว คุยกับ=
A : Z ค่ะ
- B : =ลูกสาวให้นานพอสมควร ฟังดูซิว่า อ่า มันเป็นอย่างไงหรือ แล้วถ้าหากว่าเป็นไปได้เนี่ยนะครับ
- 10 A :
ค่ะ
- B : ก็น่าจะได้คุย..ได้พบๆ ลูกสาว เอ๊ย หนู ลูก ผู้ชายคนที่ 2 ที่เข้ามาอยู่ในใจของลูกบ้างพอสมควร แล้ว
อยากให้คุณแม่ให้ความเป็นธรรมกับลูกนะเนอะ ก็ในเมื่อลูกเค้าคือสิ่งที่จะดำเนินชีวิต=
A : Z ค่ะ
- 15 B : =ชีวิตไปกับผู้ชายคนที่ 2 ที่คุณแม่พบแล้ว นึกแล้ว คุยกับลูกแล้ว ดีพอๆ กัน หรือดีกว่า ลูกชาย ลูก
สาวเอง อาจจะเสียเปรียบหรือสนิม ที่ อ่า...ที่ไม่เหมือนคุณแม่ก็ได้เนะ ผมเองผมไม่อยากให้คุณแม่
เอาตัวเองเป็นลูกสาว เออ ฮ่าๆ นะครับ ไม่ทราบคุณณัฐจะคิดยังไง

จากตัวอย่าง เมื่อพิจารณาบริบท และเงื่อนไขภายใต้การแสดงวัจนกรรม จะเห็นว่า ผู้พูด
ใช้คำกริยา “ เสนอ ” เพื่อบ่งเจตนาแนะนำ ไม่ใช่ “ บอกให้รู้ ” หรือ “ แสดงให้เห็น ” ตาม
ความหมายที่ให้ไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน การใช้คำกริยา “ เสนอ ” ประกอบกับ
คำช่วยหน้ากริยา “ อยาก ” ก็เป็นไปเพื่อเน้นย้ำเจตนากริยาให้คำแนะนำของผู้พูดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
นั่นเอง

3. คำกริยาแสดงเจตนาให้คำแนะนำ “ เสนอแนะ ”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ไม่ได้บรรจุและอธิบายความหมาย
ของคำว่า “ เสนอแนะ ” ไว้ แต่ได้อธิบายความหมายของคำว่า “ เสนอ ” หมายถึง *บอกให้รู้* และ
คำว่า “ แนะนำ ” หมายถึง *ชี้แนวทางหรือวิธีการให้รู้โดยตรงหรือโดยอ้อม เช่น แนะนำให้ไปหาหมอ* เมื่อ
นำคำ 2 คำนี้ มาใช้ร่วมกัน เป็น “ เสนอแนะ ” ผู้วิจัยเชื่อว่า คำที่สร้างใหม่นี้ มีความหมายหลัก

ปรากฏอยู่ที่ 2 พยางค์ จึงทำให้คำว่า “ เสนอแนะ ” เกิดความหมายใหม่ที่กว้างและชัดเจนขึ้นว่า *บอกให้รู้โดยตรงหรือทางอ้อม* ซึ่งความหมายใหม่ที่เกิดขึ้นนี้ก็ยังคงเบเจตนา “ แจ้งให้ทราบ ” เช่นเดิม ไม่ได้เปลี่ยนเจตนาในการสื่อสารแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม เมื่อนำคำ “ เสนอแนะ ” มาใช้ในบริบทที่เปลี่ยนไป ก็อาจทำให้เจตนาในการสื่อสารจาก “ แจ้งให้ทราบ ” เป็น “ บอกให้ทำ ” ประเภทแนะนำได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์กล่าวแนะนำผู้ฟังที่บ้าน เรื่อง กลัวการมีเพศสัมพันธ์กับสามีหลังแต่งงาน

- 1 B : โรค PTSD Post Tomatic Stress Disorder ซึ่งโรคนี้ ในโลกยุคใหม่จะมีประชาชนหนุ่มสาวหรือแม่
แต่ว่าผู้ที่กำลังทำงานอยู่เนี่ยครับ เเมชิญภัยย ภัยอันตรายเยอะขึ้น ก็จากภัยอันตรายเนี่ย มัน=
A : Z ค่ะ
B : =หวาดผวามฝังอยู่ในจิตใจ โดยเฉพาะในส่วนไร้สำนึก เมื่อวันเวลาผ่านไป ถ้าไปเจอเหตุการณ์=
5 A : Z ค่ะ
B : =ทำนองนั้น คือ การ อ่า ที่สามีจะมาร่วมเพศเนี่ยเนครับ มันช็อคเอาเลยครับ เหตุการณ์ที่=
A : Z ค่ะ Z ค่ะ
B : =เคยเกิดขึ้นเก่าเมื่อสิบยี่สิบปีก่อนเนี่ย มัน มันคืนกลับมา ข้อ 2 เสนอแนะว่า / โรคนี้ทำให้หายขึ้นได้
ทำให้หมดไปได้ สามารถทำให้คุณมิลิน เอ้อ..มีชีวิตอยู่โดยที่ก็มีเพศสัมพันธ์กับสามีได้
10 A : Z ค่ะ
B : สาม ไปหาหมอเถอะครับ อย่างเช่นว่าที่คลินิกรัก สมมุติเจี้ยนะครับ โรงพยาบาลสมเด็จ=
A : Z ค่ะ Z ค่ะๆ
B : =เจ้าพระยานะครับ และอันที่ 4 คงใช้เวลารักษา ถ้าคุณปฏิบัติตัวทั้ง 4 ข้อที่ผมว่าได้เนี่ย =
A : Z ค่ะ
15 B : =เชื่อว่า 80 เปอร์เซนต์ จะต้องดีขึ้นแน่ครับ

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้พูดใช้คำว่า " เสนอแนะ " ในข้อความส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด เพื่อพูดแนะนำผู้ฟังว่า สามารถมีชีวิตอยู่โดยมีเพศสัมพันธ์กับสามีได้ (บรรทัดที่ 9) เพียงแต่ปฏิบัติ ตามคำแนะนำของผู้พูด คือ ไปปรึกษาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ และให้เวลาช่วยรักษา ก็จะมีชีวิตเป็น ปรกติสุขเหมือนคู่สมรสคู่อื่นๆ จะเห็นว่าผู้พูดไม่ได้ใช้คำว่า " เสนอแนะ " เพื่อบอกเจตนาแจ้งให้ ทราบ แต่ต้องการใช้เพื่อบ่งเจตนาบอกให้ทำ ซึ่งทราบได้จากการพิจารณาบริบทและเจตนาในการ สื่อสารจากข้อความส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำที่ปรากฏหลังข้อความส่วนที่แสดงเจตนาของ ผู้พูดนั่นเอง

4. คำกริยาแสดงเจตนาให้คำแนะนำ " คิด "

คำกริยา " คิด " ก็มีลักษณะเหมือนคำกริยาอื่นๆ หลายคำที่สามารถใช้ทั้งปรากฏเดี่ยวๆ หรือปรากฏร่วมกับคำกริยาอื่นเพื่อแสดงความหมายที่เฉพาะแตกต่างออกไป ความหมายของคำ ว่า "คิด" ที่ใช้ในการให้คำแนะนำ จากการศึกษาพบว่า คำดังกล่าวใช้เพื่อแสดงเจตนาต่างไปจาก ความหมายที่ใช้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ซึ่งใช้ในความหมายว่า " ทำให้ ปรากฏเป็นรูปหรือประกอบให้เป็นรูปเป็นเรื่องขึ้นในใจ " กล่าวคือ ความหมายที่ให้ไว้ใน พจนานุกรม เป็นความหมายที่ เมื่อมีการกระทำแล้วการกระทำนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคล อื่น หากเป็นเพียงสิ่งที่เกิดขึ้นในใจของผู้คิดเท่านั้น ไม่ได้คุกคามไปถึงผู้อื่นแต่อย่างใด แต่เมื่อผู้พูด ใช้คำกริยานี้ในบริบทของการให้คำแนะนำ เจตนาในการสื่อสารจะเปลี่ยนเป็นเจตนาบอกให้ทำ แต่ การเลือกใช้คำกริยา " คิด " นี้ ช่วยลดการเสี่ยงต่อการเสียหายของผู้ฟังได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

C : ผู้ฟังทางบ้าน

สถานการณ์ : ผู้ฟังทางบ้านปรึกษาแพทย์เรื่อง การทำศัลยกรรมความงาม ผ่าตัดผิวหนังได้ตา

1 C : แก่ไขได้ไหมคะ?

B : ตั้งแต่มัน 8 เดือน แล้วนี่อะ

C : ค่ะ

B : 8 เดือนนี่คงไม่หายแล้วละอะ [คงต้องมาดูว่า หนังมันขาดไป] หรือตัวสลิ้งเนี่ยมันสูญเสีย ทำ=

5 C : [คงไม่หาย ไม่มีทาง...] Zค่ะ

B : =ให้มันอ่อนแอแล้วมันพลิกออกมา ปัญหาต่อมามันจะตามมาด้วย ตาแห้งนะฮะ =

C : Z ฮะ

[ตอนนี่เคืองตาด้วยนะฮะ]

B : =[แล้วก็ น้ำตาไหลตลอด] ตาแดง ถึงขั้นเป็นแผลก็มีเพราะฉะนั้น ผมคิดว่า / เป็นปัญหาที่ควร=

10 C : Z ค่ะ

B : =แก้ไขเลย ไม่ควรคอย

จากตัวอย่าง ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า การที่นายแพทย์ผู้ตอบคำถาม เลือกใช้คำกริยา "คิด" ในการให้คำแนะนำผู้ฟังที่บ้านที่โทรศัพท์เข้ามาปรึกษาเรื่องการทำศัลยกรรมความงามผ่าตัดผิวหนังได้ตา เนื่องจากต้องการลดการคุกคามหน้าของผู้ฟัง เพราะผู้พูดในที่นี้คือนายแพทย์ กำลังบอกให้ผู้ฟัง คือ นภา ให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ แก้ไขความบกพร่องจากการทำศัลยกรรมตา การบอกให้ผู้ฟังทำอะไรก็ตามถือเป็นการคุกคามหน้าของผู้ฟัง ดังนั้น การเลือกใช้คำกริยา " คิด " ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด สามารถช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังได้ ดังที่ได้อธิบายไปแล้วว่า ความหมายของคำว่า " คิด " เป็นความหมายที่เมื่อใช้ไปแล้วไม่ได้เกี่ยวข้องกับผู้ฟังเลย ทั้งยังไม่เกี่ยวกับการคุกคามหน้าอีกด้วย เพราะอาจตีความได้ว่า ผู้พูดหมายความว่า เจาะสิ่งที่ปรากฏในใจของผู้พูดเท่านั้น ไม่ได้พาดพิงถึงผู้ฟังแต่อย่างใด เมื่อมีการสื่อสารและรับสารเกิดขึ้น ผู้ฟังจึงมีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูดก็ได้

4) คำแสดงเจตนาให้คำแนะนำ " ว่า "

ความหมายตามรูปศัพท์ซึ่งสอดคล้องกับการใช้ในบริบทของการสนทนา ของคำกริยา " ว่า " คือ " พูดให้รู้ " อาจตีความให้ชัดเจนและสอดคล้องกับเจตนาในการสื่อสาร คือ " แจ้งให้ทราบ " นั่นเอง

คำกริยา " ว่า " เมื่อใช้ในการให้คำแนะนำ จะแสดงเจตนาบอกให้ทำ และช่วยลดการเสี่ยงต่อการเสียหายหน้าของผู้ฟังได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำผู้ฟังที่บ้านให้ไปพบจิตแพทย์

- 1 A : ต้อง ต้องไปพบแพทย์
 B : ผมว่า / ดีที่สุดครับ ผมไม่แน่ใจว่าคลินิก เอ่อ...ที่เรามีอยู่นะครับ คลินิกรักเนี่ยนะครับ
 A : Zค่ะ
 B : หนึ่ง จะช่วยได้แค่ไหน แต่ว่าผมคิดว่า ที่จะให้ยิงนกให้ประเด็น และให้ผลเร็วเนี่ยนะครับ
- 5 A : ค่ะ
 B : ไปเถอะครับ ผมว่า / คลินิกเรื่องของทางเพศ ทุกแห่งในกรุงเทพฯ ถ้าเป็นในกรุงเทพฯ นะครับ=
 A : Zค่ะ Zค่ะ
 B : =อาจจะมียอมผู้เชี่ยวชาญทางด้านนั้นะ ช่วยไม่ยากหรอกครับ แล้วก็โดยเฉพาะในจิตแพทย์=
 A : Zค่ะ Zค่ะ
- 10 B : =กลุ่มเราเนี่ย เราพบปัญหาทำนองนี้อยู่เสมอๆ ครับ
 A : ออ..

จากตัวอย่างข้างต้น ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด นายแพทย์ผู้ตอบคำถาม เลือกใช้คำกริยา " ว่า " เพื่อแสดงเจตนาแนะนำผู้ฟัง ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า การเลือกใช้คำนี้มีลักษณะคล้ายกับการเลือกใช้คำกริยา " คิด " เนื่องจาก โดยความหมายพื้นฐานของคำกริยานี้ หมายถึง พูดให้รู้หรือ แจ้งให้ทราบ เท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาต้องการให้ผู้ฟังทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด แต่เมื่อนำมาใช้ในบริบทของการพูดให้คำแนะนำ เจตนาในการสื่อสารก็เปลี่ยนเป็น บอกให้ทำ จะสังเกตเห็นว่าใน ตัวอย่างเดียวกันข้างต้น ผู้พูดใช้คำสรรพนาม " ผม " เพื่อแสดงว่า ข้อความอื่นๆ ที่ตามมา เป็นเพียงสิ่งที่ผู้พูดต้องการบอกให้รู้เท่านั้น ไม่ได้ต้องการบอกให้ทำ ผู้พูดได้กล่าวข้อความส่วนที่แสดงเจตนาถึง 3 ครั้ง จากตัวอย่างจะเห็นว่า 2 ใน 3 ครั้ง ผู้พูดใช้ข้อความส่วนที่แสดงเจตนา " ผมว่า " (บรรทัดที่ 2 และ 6) เพื่อเน้นย้ำว่า สิ่งที่ผู้พูดกล่าวออกมานั้นเป็นเพียงสิ่งที่ต้องการพูดให้รู้เท่านั้น และเพื่อเป็นการเน้นย้ำยิ่งขึ้น ผู้พูดได้กล่าวถ้อยที่แสดงเจตนาอีกข้อความหนึ่งว่า " ผมคิดว่า " (บรรทัดที่ 4) เพื่อแสดงให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ถ้อยคำที่กล่าวออกมานั้นเป็นเพียงถ้อยคำที่อยู่ในความคิดของผู้พูดเท่านั้น ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเชื่อ แล้วเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำตามก็ได้ การที่ผู้พูดเลือกใช้ถ้อยคำในส่วนที่แสดงเจตนาเช่นนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า ล้วนแต่ต้องการลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังนั่นเอง ถึงแม้ผู้พูดจะเชื่อว่า กำลังบอกสิ่งที่เป็นผลดีแก่ผู้ฟัง แต่เมื่อบอกไปแล้ว ทำให้ผู้ฟังต้องกระทำกรอย่างใดอย่างหนึ่ง (จากตัวอย่าง ผู้ฟังต้องไปพบแพทย์ผู้ชำนาญการ : บรรทัดที่ 6) ซึ่งถือเป็นการเข้าไปรบกวนความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังต้องลำบากใจ ดังนั้น การเลือกใช้ถ้อยคำดังกล่าวจึงสามารถลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังได้

ตัวอย่างที่ 2

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำคุณสมชายเรื่อง การลดความต้องการทางเพศ

1 A : ค่ะ คุณสมค่ะ คุณสม สมชายแน่นอนเลยเนี่ย เพราะเป็น เป็นผู้ชาย อ่า อายุ 25 ถ้าภายใน 1 วัน จะ Masturbate twice a day หรือว่า 3-4 ครั้ง มากขึ้นไปอีก จะเป็นไรมั๊ยครับ?

B : Zครับ Zอ่า.. จริงๆ แล้วมันก็คงไม่เป็นไรอะนะครับ แต่ว่านั่นก็หมายความว่า ถ้าคุณมี มีอารมณ์เพศมากถึงขนาดนั้น

5 นะนะครับ อ่า.. หมอว่า หมอว่า / น่าจะหาวิธีอื่น ลด อ่า ลดความต้องการทางเพศลงดีกว่านะ ครับ=

A : Zค่ะ

B : =โดยการ มีการออกกำลังกายบ้าง นะครับ หากิจกรรมทำนะครับ อย่าหมกมุ่นอยู่กับ อ่า สิ่งที่เป็น

A : Zค่ะ

B : =ก่อให้เกิด อ่า ก่อให้เกิด ไข้ความรู้สึกนึกคิดในเรื่องทางเพศนะครับ ยกตัวอย่าง เช่น อ่า..=

10 A : Zค่ะ

B : =หลบเลี่ยงกับ ไข้ ไข้หนังสือไป หรือ อะไรต่างๆ นะนะครับ เพื่อ เพื่อให้คุณได้มีเวลา อ่า หัน=

A : Zค่ะ

B : =ไปสนใจใน อ่า ในสิ่งอื่นๆ ที่มันสร้างสรรค์มากขึ้นนะนะครับ แทนที่จะหมกมุ่นอยู่กับเรื่องทางเพศ เนี่ยนะครับ อ่า จะดีกว่าครับ เพราะว่า อ้อ.. คือ อ่า ก็ไม่ได้มีอันตรายอะไรนะนะครับ=

15 A : Zค่ะ

B : =แต่ถ้ามากเกินไปมันก็จะทำให้ เรื่อง อ่า คือ function นะนะครับ หมายถึง การปฏิบัติภารกิจ=

A : ค่ะ

B : =ประจำวันของคุณ มันจะสูญเสีย มันจะเสียไปนะนะครับ อันนั้น อันนั้นจะเป็นห่วงตรงนั้นมากกว่า ครับ

ตัวอย่างที่ 2 ที่ยกมานี้ ผู้วิจัยก็สามารถวิเคราะห์ได้ในลักษณะเดียวกันกับตัวอย่างที่ 1 ในหัวข้อเดียวกันข้างต้น กล่าวคือ ผู้พูดเลือกใช้คำกริยา " ว่า " ในข้อความส่วนที่แสดงเจตนา เพื่อลดการคุกคามหน้าของผู้ฟัง แต่มีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย คือ ผู้พูดไม่ได้ใช้คำสรรพนามแทนตัวเองว่า " ผม " แต่เลือกใช้คำแทนตัวเองว่า " หมอ " ทั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า เป็นไปได้ที่ผู้พูดต้องการบอกรว่าสิ่งที่แนะนำไปนั้น ไม่ได้เป็นเพียงคำแนะนำที่มาจากความคิดของผู้พูดทั่วไปเท่านั้น แต่การใช้คำแทนตัวเองว่า " หมอ " ยังแสดงให้เห็นว่า คำแนะนำนั้นมาจากบุคคลที่มีความรู้

เฉพาะทาง มีความน่าเชื่อถือ ที่สำคัญเป็นการแนะนำที่ผ่านมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ ไม่ได้เป็นเพียงคำแนะนำส่วนตัวของบุคคลทั่วไป ดังนั้น การกล่าวถึงตัวเองโดยใช้คำแทนที่อ้างถึงคำอื่น คือ หมอ ซึ่งเป็นคำบอกอาชีพของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง สามารถช่วยลดการคุกคามหน้าได้ กล่าวคือ ช่วยลดความลำบากใจของผู้ฟังที่จะเลือกกระทำตามคำแนะนำ และหากมองในมุมมองของผู้พูด สิ่งที่แนะนำไปนั้นก็เป็นการแนะนำของ " หมอ " ผู้เชี่ยวชาญ ไม่ใช่จากความรู้สึกส่วนตัวของผู้พูด ซึ่งช่วยให้ผู้พูดรู้สึกสบายใจที่จะพูดแนะนำผู้ฟัง เพราะการกล่าวเช่นนั้น ช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังได้ และหากมองในมุมมองของผู้ฟัง ถ้าผู้ฟังเลือกที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำ การใช้คำแทนตัวเองของผู้พูด ว่า " หมอ " ก็ทำให้ผู้ฟังรู้สึกเสียหน้าน้อยลง เพราะการเลือกกระทำตามคำแนะนำนั้น ผู้ฟังเลือกกระทำตามข้อปฏิบัติซึ่งเป็นศาสตร์ที่ผ่านการศึกษาและสั่งสมมานานของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ดังนั้น การพูดเช่นนี้จึงช่วยลดการเสี่ยงต่อการเสียหน้าได้

5. คำกริยาแสดงเจตนาให้คำแนะนำ " บอก "

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายของคำกริยา " บอก " ว่า หมายถึง " พูดให้รู้, เล่าให้ฟัง เช่น บอกต่อๆ กันมา บอกอาการให้หมอฟัง " อีกความหมายหนึ่งที่พจนานุกรมฉบับนี้ให้ความหมายเพิ่มเติม คือ " แนะนำ เช่น บอกให้ทำอย่างนั้นอย่างนี้ "

จากความหมายข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า ความหมายพื้นฐานของคำนี้ คือ " พูดให้รู้ หรือ เล่าให้ฟัง " ซึ่งบ่งเจตนา แจ้งให้ทราบ แต่เมื่อนำมาใช้ในบริบทที่หลากหลายมากขึ้น เจตนาที่สัมพันธ์กับการสื่อสารของคำนี้ ก็เปลี่ยนไปเป็น บอกให้ทำ ดังความหมายที่พจนานุกรมได้ให้ไว้ว่า " แนะนำ เช่น บอกให้ทำอย่างนั้นอย่างนี้ " อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่า ความหมายของคำนี้อาจหมายถึง สิ่ง ก็ได้

เช่น

" คุณแม่บอกให้ฉันรีบกลับบ้าน คงไปเที่ยวกับพวกเธอไม่ได้หรอก "

ประโยคที่ยกมานี้ ความหมายของคำ " บอก " หมายถึง สิ่ง ไม่ใช่ พูดให้รู้ หรือ แนะนำ การที่จะบอกว่า ความหมายของคำนี้เป็นแบบใดนั้น ต้องพิจารณาจากบริบทและเจตนาในการสื่อสาร ในลำดับต่อไป ผู้วิจัยใคร่แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาจากบริบทและเจตนาในการสื่อสารแล้ว คำกริยา " บอก " อาจบ่งเจตนาบอกให้ทำ ประเภทแนะนำได้

คำกริยา " บอก " สามารถปรากฏร่วมกับคำช่วยหน้ากริยา " ขอ " เป็น " ขอบอก " เพื่อบ่งเจตนาบอกให้ทำ ประเภทแนะนำ

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการกล่าวแนะนำผู้ฟังที่บ้าน เรื่องการระวังตัวไม่ให้ตกเป็นเหยื่อ
ของคนชั่ว

- 1 A : ...ขอบอกเลยนะคะว่า / เหล่าทรชนคนชั่วที่ถูกตำรวจจับกุมมาดำเนินคดีเนี่ย เค้าได้บอกไว้เลยว่า
กลุ่มที่เค้าคิดจะมองเพื่อจะเข้าไปตกของนะคะ ประการที่หนึ่ง ก็จะเป็นผู้หญิง เพราะว่าผู้หญิงเป็นเพศ
ที่พูดจกกันได้ง่าย แล้วก็เข้าถึงตัวได้เนี่ย เค้าบอกว่า ผู้หญิงขาดความระมัดระวัง รวมทั้งไม่ค่อยระวัง
คนแปลกหน้าเลยนะคะ เพราะฉะนั้นคุณก็ลองไปคิดว่าคุณเข้าลักษณะนี้หรือเปล่า ประการที่ สอง ก็
5 คือผู้หญิงชอบโชว์เครื่องประดับคะ ชอบโชว์ทรัพย์สินเงินทอง บางท่านไปจ่ายตลาด ตลาดก็อยู่ใกล้
บ้านนะคะ บ้านก็อยู่ในชุมชนที่ไม่ค่อยปลอดภัยเท่าไรแต่ท่านก็จะใส่สร้อยคอทองคำ ใส่แหวนทอง
คำ ใส่สร้อยข้อมือทองคำ รวมทั้งเพชรนิลจินดาเท่าที่ท่านมี เพื่อเดินไปตลาด บางท่านก็แต่งเต็มยศเลย
นะคะ มีปะวะหล้ากำไลอะไรก็ขนมาใส่หมด เพื่อเดินไปชื้อน้ำเต้านู๋ถุงนึ่ง แล้วก็มักจะเกิดอุบัติเหตุขึ้นกับ
ท่านเหล่านี้คะ รวมทั้งผู้ที่มีอาชีพตกของอะนะคะ นอกจากจะมองผู้หญิงที่เหม่อ ผู้หญิงที่ชอบใส่
10 เพอร์นิเจอร์ในลักษณะที่ยั่ววน ในลักษณะที่เปิดเผย เช่นเห็นสร้อยแบบเหลืองตุ้มมาเลยอย่างเงี้ยนะ
คะ เข้าตาคนชั่วเป็นอย่างมาก และก็ประการที่สาม นะคะ เค้ามักจะมองผู้หญิงที่เดินตามลำพัง
หลายๆ ท่านก็ไปไหนมาไหนตามลำพังอยู่แล้วคะ เพราะว่าในยุคอย่างนี้จะหาเพื่อนหรือว่าบ่าว หรือคน
รับใช้คนสนิทมาเดินตามติดเราไปทุกหนทุกแห่งตลอดเวลาก็คงไมไหว เพราะฉะนั้นถ้าท่านเป็นผู้หญิง
กลุ่มเหล่านี้คะ คือ กลุ่มที่ชอบใส่เพอร์นิเจอร์โชว์ทุกอย่างทรัพย์สินเงินทองที่มี สร้อยคอทองคำ
15 ทั้งหมดเท่าที่หามาได้ในชีวิต ก็พึงระวังด้วย แล้วก็เดินเดี่ยวด้วย รวมทั้งเดินใจเหม่อลอยคอยแฟน หรือ
ว่าเหม่อลอยปัญหาของลูกของผัวของญาติ อย่าเหมือนนะคะ เก็บอาการเหม่อ ไว้เหมือนในช่วงที่ท่าน
หลับ หรือว่าเหมือนในช่วงที่ท่านปล่อยกายปล่อยใจเพื่อเตรียมจะพักผ่อนในแต่ละวัน ช่วงนั้นค่อยเหม่อ
ช่วงวินาทีสุดท้ายก่อนที่เราจะเข้าสู่วังค์แห่งความหลับอะนะคะ ก็เก็บไว้ช่วงนั้นดีกว่า ไม่ว่าจะเดินทาง
ไปที่ไหนก็ตาม ดูแลทรัพย์สินของท่านอย่างเต็มความสามารถ แล้วก็ดูแลการแต่งเนื้อแต่งตัวแต่พอ
20 ประมาณ

จากตัวอย่างที่ยกมา จะเห็นว่า ผู้พูดใช้คำกริยา "ขอ" ร่วมกับ คำกริยา "บอก" ในข้อความที่แสดงเจตนาของผู้พูด เป็น "ขอบอก" การใช้ถ้อยคำดังกล่าวในบริบทนี้ ผู้พูดไม่ได้มีเจตนาเพียงแค่ "พูดให้รู้ หรือ เล่าให้ฟัง" แต่ต้องการสื่อเจตนาแนะนำผู้ฟังทางบ้านไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อของคนชั่ว การใช้คำกริยา "บอก" ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด เพื่อบอกว่ากำลังแนะนำผู้ฟังนี้ สามารถอธิบายได้ในลักษณะเดียวกันกับคำกริยาอื่นๆ ที่ความหมายโดยพื้นฐานบ่งเจตนาแจ้งให้ทราบ เช่น คำว่า "เสนอ" และ "ว่า" เป็นต้น การใช้คำว่า "ขอ" เพิ่มหน้าคำกริยา "บอก" เป็น "ขอบอก" ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า คำว่า "ขอ" ช่วยทำให้ถ้อยคำของผู้พูดมีความสุภาพขึ้น ซึ่งการทำให้สุภาพนี้ บราวน์และเลวินสัน (Brown and Levinson, 1978) เชื่อว่า ช่วยลดการคุกคามหน้าเมื่อต้องมีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารได้

จากตัวอย่างที่ยกมานี้ เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้พูดใช้คำกริยา "บอก" ถึง 3 ครั้ง ครั้งแรกใช้ในข้อความที่แสดงเจตนาของผู้พูด เพื่อสื่อเจตนาต้องการจะพูดแนะนำผู้ฟัง (บรรทัดที่ 1) ส่วนการใช้ครั้งที่ 2 และ 3 (ครั้งที่ 2; บรรทัดที่ 1 *เค้าได้บอกไว้เลยว่า*, ครั้งที่ 3; บรรทัดที่ 3 *เค้าบอก*) ใช้ในส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ เพื่อ *เล่าเรื่อง* หรือ *พูดให้ฟัง* ไม่ใช่เพื่อบอกเจตนาแนะนำ (ข้อความที่ขีดเส้นใต้ต่อเนื่องในตอนท้ายของบทสนทนา คือ ข้อความที่แสดงเนื้อหาของการให้คำแนะนำ)

จากการวิเคราะห์ส่วนที่เป็นเจตนาของผู้พูด สามารถสรุปได้ว่า ในการพูดให้คำแนะนำแต่ละครั้ง ผู้พูดอาจแสดงเจตนาที่ต้องการแนะนำผู้ฟังในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด โดยการใช้คำกริยาแสดงเจตนาแนะนำ ได้แก่ คำว่า "แนะนำ" หรืออาจจะใช้คำกริยาอื่นๆ เพื่อบอกเจตนาแนะนำก็ได้ คำกริยาอื่นที่สื่อเจตนาแนะนำนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกประเภทของคำกริยาได้ 2 กลุ่มคือ

1. กริยาแสดงอาการ ได้แก่ คำกริยา *แนะนำ เรียน เสนอ เสนอแนะ ว่า บอก*
2. กริยาแสดงประสบการณ์ ได้แก่ คำกริยา *คิด*

ผู้วิจัยจำแนกประเภทของคำกริยาที่ใช้ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดตาม นววรรณ พันธุเมธา (2525) จะสังเกตเห็นว่า กริยาแสดงอาการที่ใช้ในการบ่งเจตนาแนะนำที่กล่าวมานั้น ล้วนเป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีความหมายเกี่ยวกับการสื่อสาร และจะมีหน่วยนามที่หมายถึงผู้กระทำอาการ และหน่วยนามที่หมายถึงผู้รับการสื่อสารอยู่ด้วย

เช่น

1) ปรากฏเฉพาะหน่วยนามที่หมายถึงผู้กระทำอาการ

- ก. ผมแนะนำว่า
- ข. ผมขอแนะนำว่า
- ค. หมอกก็แนะนำว่า
- ง. เล็กก็ขอแนะนำง่ายๆ นะคะว่า

คำที่ขีดเส้นใต้ คือ หน่วยนามที่หมายถึงผู้กระทำอาการ

2) ปรากฏเฉพาะหน่วยนามที่หมายถึงผู้รับการสื่อสาร

- จ. ก็เรียนคุณนงเอกะนะครับว่า
- ฉ. อยากจะเรียนท่านผู้ฟังของณัฐด้วยนะครับ

คำที่ขีดเส้นใต้ คือ หน่วยนามที่หมายถึงผู้รับการสื่อสาร

3) ปรากฏทั้งหน่วยนามที่หมายถึงผู้กระทำอาการและหน่วยนามที่หมายถึงผู้รับการสื่อสาร

- ช. ผมอยากจะทำโอกาสเรียนคุณณัฐแล้วก็ท่านผู้ฟังนะว่า

คำที่ขีดเส้นใต้และเป็นอักษรตัวตรง คือ หน่วยนามที่หมายถึงผู้กระทำอาการ ส่วนคำที่ขีดเส้นใต้และเป็นอักษรตัวเอน หมายถึง หน่วยนามที่เป็นผู้รับสาร

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า การใช้คำกริยาต่างชนิดกันในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดจะบ่งเจตนาให้คำแนะนำต่างวิธีกัน กล่าวคือ การใช้กริยาแสดงเจตนา “ แนะนำ ” เป็นวิธีแสดงเจตนาโดยวิธีตรง นั่นก็คือ ผู้พูดบอกผู้ฟังอย่างชัดเจนทันทีว่า กำลังจะแนะนำผู้ฟัง ในขณะที่การใช้คำกริยาแสดงอาการ “ เรียน เสนอ เสนอแนะ ว่า บอก ” และการใช้กริยาแสดงประสบการณ์ “ คิด ” เป็นวิธีแสดงเจตนาโดยวิธีอ้อม ผู้ฟังต้องตีความ จึงจะเข้าใจเจตนาของผู้พูด การใช้คำกริยาชนิดอื่นเพื่อบ่งเจตนาแนะนำโดยวิธีอ้อม จะช่วยลดการเสี่ยงต่อการเสียหายของ

ผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังรู้สึกเสียหน้าน้อยกว่า การใช้กริยาแสดงเจตนา “ แนะนำ ” เพื่อบ่งเจตนาแนะนำ โดยวิธีตรง การใช้คำกริยาแสดงเจตนา “ แนะนำ ” ร่วมกับคำชนิดอื่น เช่น “ ขอ อวยาก อวยากจะ ” เป็น “ ขอแนะนำ อวยากแนะนำ และ อวยากจะแนะนำ ” การที่ผู้พูดกล่าวว่า “ ขอแนะนำ ” กับผู้ฟัง ก็เพื่อต้องการเพิ่มหน้าด้านบวกของผู้ฟัง ให้เกียรติและยกย่องผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี ทั้งนี้ต้องพิจารณาบริบทแวดล้อมด้วย การกระทำโดยการพูดเช่นนี้ เพื่อทำให้เกิดความสุภาพ และการใช้ภาษาสุภาพนี้ บรรณและเลวินสัน ก็เชื่อว่าสามารถลดการเสี่ยงต่อการคุกคามหน้าได้ ส่วนการใช้ว่า “ อวยากแนะนำ อวยากจะแนะนำ ” ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด ก็เพื่อเน้นย้ำเจตนาของผู้พูด ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ต้องการแสดงเจตนาอะไรเมื่อต้องมีการติดต่อสื่อสารกันนั่นเอง ส่วนการใช้ คำกริยาชนิดอื่นร่วมกับคำว่า “ ขอ อวยาก อวยากจะ ” ก็สามารถอธิบายได้ในทำนองเดียวกัน คือ เพื่อความสุภาพ และเพื่อเน้นย้ำเจตนาของผู้พูด ทั้งนี้เป็นไปเพื่อต้องการลดการเสี่ยงต่อการเสียหน้าของผู้ฟังทั้งสิ้น

3.2.2.2 การวิเคราะห์ส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์การใช้ภาษาในการให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม ในส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ โดยมุ่งวิเคราะห์รูปประโยคแบบต่างๆ ที่สามารถสื่อเจตนาแนะนำ ในภาษาไทย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จุดมุ่งหมายของการแสดงการให้คำแนะนำของผู้พูด คือ ผู้พูดมีเจตนาให้ผู้ฟังปฏิบัติตาม คำแนะนำของผู้พูด เนื่องจากผู้พูดเห็นว่าผลของการกระทำจะเป็นผลดีต่อผู้ฟัง จากข้อมูลที่ผู้วิจัย รวบรวมมาและวิเคราะห์แล้วปรากฏว่า รูปประโยคที่ผู้พูดเลือกใช้แสดงการให้คำแนะนำนั้น ไม่ได้มี เพียงประโยคบอกให้ทำเพื่อแสดงเจตนาให้คำแนะนำเท่านั้น ผู้พูดยังเลือกใช้รูปประโยคที่หลากหลาย เพื่อแสดงการให้คำแนะนำ

ก่อนที่จะแสดงผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ผู้วิจัยขอกล่าวถึง ลักษณะโครงสร้างประโยคและความหมายของรูปประโยคแจ้งให้ทราบ ถามให้ตอบ และบอกให้ทำ ดังนี้

นวรวรรณ พันธุมเมธา (2525) ได้แบ่งประโยคตามเจตนาของผู้ใช้ประโยค ออกเป็น 3 ชนิด คือ ประโยคแจ้งให้ทราบ ประโยคถามให้ตอบ และประโยคบอกให้ทำ โดยประโยคแต่ละชนิดนี้มีหลายแบบ เช่น ประโยคแจ้งให้ทราบ อาจเป็นประโยคบอกเล่า ประโยคอธิบาย ประโยคเตือน และ ประโยคชี้แนะ ประโยคถามให้ตอบ อาจจะเป็นประโยคถามเพื่อความ ประโยคถามให้ตอบรับหรือ ปฏิเสธ ประโยคถามให้เลือกเอา ประโยคบอกให้ทำอาจจะเป็นประโยคสั่ง ประโยคชักชวน และ ประโยคอนุญาต เป็นต้น

ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างประโยคทั้ง 3 ชนิดที่ นวรวรรณ พันธุมเมธา ได้อธิบายไว้ใน หนังสือ ไวยากรณ์ไทย เพื่อให้เข้าใจลักษณะของประโยคแต่ละชนิดได้ดียิ่งขึ้น ดังนี้

ตัวอย่าง

1. คุณจะไปไหม
2. ใครยังไม่ได้เสียเงินบ้าง

ประโยคที่หนึ่ง มีคำบอกการถาม ไหม และ ประโยคที่ 2 มีคำไม่ชี้เฉพาะ ใคร เป็นประธาน คำทั้ง 2 ชนิดนี้ ช่วยแสดงว่าประโยคที่ 1 และ ที่ 2 เป็นประโยคถามให้ตอบ ผู้พูดมีเจตนาถามผู้ฟัง

3. นิ่งซิ
4. คุณอย่าไปยุ่งกับเขาเลย

ประโยคที่ 4 มีคำบอกบุรุษที่ 2 ปรากฏอยู่ด้วย ประโยคที่ 3 ไม่ปรากฏ ประธาน แต่เรารู้ได้จากบริบทว่าประธานหมายถึงผู้ฟัง นอกจากนั้น ในประโยคที่ 3 มีคำบอกมาลา " ซิ " อยู่ท้าย ประโยค ลักษณะเหล่านี้ในประโยคช่วยแสดงว่าประโยคที่ 3 และที่ 4 เป็นประโยคบอกให้ทำ ผู้พูดมีเจตนาสั่งและห้ามผู้ฟัง

5. เมื่อวานนี้ ฉันหกล้มที่หน้าไปรษณีย์
6. คุณแม่จะไม่อยู่ 2 อาทิตย์

ประโยคที่ 5 และที่ 6 ไม่มีการบอกการถาม จึงไม่ใช่ประโยคถามให้ตอบ ประธานไม่ใช่คำบอกบุรุษที่ 2 จึงไม่ใช่ประโยคบอกให้ทำ เราสังเกตจากรูปประโยคได้ว่าเป็นประโยคแจ้งให้ทราบ ผู้พูดมีเจตนาบอกเล่าให้ผู้ฟังทราบ

จากคำอธิบายข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การแบ่งประโยคเป็นชนิดต่างๆ ตามเจตนาของผู้ใช้ประโยค ตามแนวคิดของ นววรรณ พันธุเมธา นั้น เป็นการแบ่งประโยคโดยใช้เกณฑ์เจตนาเป็นหลัก และเราอาจรู้เจตนาของผู้ใช้ประโยคจากรูปประโยคเป็นหลัก ดังตัวอย่าง 1-6 ที่ยกมาข้างต้น อย่างไรก็ตาม นววรรณ พันธุเมธา (2525) ยังกล่าวอีกว่า การสังเกตรูปประโยคอาจไม่ช่วยให้ทราบเจตนาของผู้ใช้ประโยคได้เสมอไป ผู้พูดบางคนอาจใช้ประโยคถามให้ตอบ เมื่อบอกเล่าข้อความบางอย่าง

เช่น

- ก. รู้ไหม เมื่อคืนนี้ ขโมยขึ้นบ้านผกา
- ข. พอฉันเซใจใหม่ ฉันก็ยึดเข็มขัดเขา

จากตัวอย่าง ก. และ ข. ผู้พูดใช้รูปประโยคถามให้ตอบ เพื่อบอกเล่าข้อความบางอย่างแก่ผู้ฟัง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ความหมายของ รูปประโยคแจ้งให้ทราบ รูปประโยคถามให้ตอบ และรูปประโยคบอกให้ทำ ตามแนวคิดของ นววรรณ พันธุเมธา (2525) ดังนั้น ในงานวิจัยนี้ รูปประโยคแจ้งให้ทราบ รูปประโยคถามให้ตอบ และรูปประโยคบอกให้ทำ จึงหมายถึง รูปประโยคที่มีลักษณะทางวากยสัมพันธ์และเจตนาของผู้พูดตรงกับรูปภาษาที่ปรากฏ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ตัวอย่างรูปประโยคแจ้งให้ทราบ

“ น้องชายของฉันอยากเรียนหมอ ”

ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของประโยคนี้นี้ คือ การเรียงคำเป็นหน่วยข้อความระดับประโยคที่มีภาคประธาน คือ น้องชายของฉัน และมีภาคแสดงคือ อยากเรียนหมอ ลักษณะทางวากยสัมพันธ์นี้สัมพันธ์กับความหมายที่ตรงกับรูปภาษาและเจตนาของผู้พูด คือ ต้องการบอกให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับน้องชายของผู้พูดที่ต้องการจะเรียนหมอ

2. ตัวอย่างรูปประโยคถามให้ตอบ

“ คุณคืนดีกับเขาทำไม ”

ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของประโยคนี้ คือ การเรียงคำแสดงการถาม “ ทำไม ” ไว้ท้ายหน่วยข้อความระดับประโยค “ คุณคืนดีกับเขา ” เพื่อสื่อความหมายที่ตรงกับรูปภาพและเจตนาของผู้พูด คือ ต้องการทราบเหตุผลของการคืนดี รูปประโยคถามให้ตอบนี้อาจจะแสดงเจตนาอื่นด้วยก็ได้ เช่น ตำหนิ เป็นต้น แต่ผู้วิจัยยังคงถือว่าตัวอย่างนี้มีรูปประโยคแบบถามให้ตอบเหมือนเดิม

3. ตัวอย่างรูปประโยคบอกให้ทำ

“ ยกมือขึ้น ”

ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของประโยคนี้ คือ การเรียงคำเป็นหน่วยข้อความระดับประโยคที่นำคำกริยา “ ยก ” ขึ้นต้นประโยค เพื่อสื่อความหมายตรงตามรูปภาพและเจตนาของผู้พูด คือ ต้องการให้ผู้ฟังทำอาการอย่างใดอย่างหนึ่งให้มือสูงขึ้น อาจจะสูงขึ้นเหนือศีรษะหรือไม่ก็ได้

ลำดับต่อไปผู้วิจัยจะแสดงการใช้รูปประโยคที่หลากหลายดังกล่าวข้างต้นนี้ เพื่อแสดงการให้คำแนะนำ ตามลำดับดังนี้

1) ผู้พูดใช้รูปประโยคแจ้งให้ทราบ เพื่อแสดงเจตนาแนะนำ

1.1 รูปประโยคแจ้งให้ทราบ แบบแสดงเงื่อนไข

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : ผู้ฟังทางบ้าน

สถานการณ์ : คุณแม่ของลูกสาวอายุ 16 ปี โทรศัพท์มาปรึกษากับผู้ดำเนินรายการ เรื่อง ลูกสาวหนีออกจากบ้าน

1 A : คุณแม่ได้ปรึกษากับใครบ้างหรือยังคะ?

B : ยังคะ

A : ถ้า...ถ้าอายุ 16 แล้วก็หายไป แล้วเราก่อนข้างแน่ใจว่าจะไปตามที่ไหนได้อะนะคะ ก็ลองไปที่นั่นก่อน แต่ว่า ถ้าคิดว่าไม่สามารถจะไปหาเจอได้ ก็เตรียมไปแจ้งความดำเนินคดีได้อะคะ

5 B : ค่ะ

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้ดำเนินรายการกล่าวให้คำแนะนำผู้ฟังทางบ้านโดยใช้รูปประโยคแจ้งให้ทราบ แบบแสดงเงื่อนไข “ถ้า...ก็” ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า การใช้ประโยคแสดงเงื่อนไขในการพูดให้คำแนะนำสามารถช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังได้ ตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น มีการกล่าวให้คำแนะนำโดยใช้ประโยคแสดงเงื่อนไข 2 ครั้ง คือ ถ้า...ถ้าอายุ 16 แล้วก็หายไป แล้วเราก่อนข้างแน่ใจว่าจะไปตามที่ไหนได้อะนะคะ ก็ลองไปที่นั่นก่อน และ ถ้าคิดว่าไม่สามารถจะไปหาเจอได้ ก็เตรียมไปแจ้งความดำเนินคดีได้อะคะ

การใช้รูปประโยคแจ้งให้ทราบ แบบแสดงเงื่อนไขดังตัวอย่างที่ยกมา ช่วยลดการคุกคามหน้า คือ โดยพื้นฐานแล้วลักษณะของประโยคแจ้งให้ทราบ แบบแสดงเงื่อนไข จะมีข้อความแสดงเหตุการณ์อย่างน้อย 2 ข้อความ ในประโยคแสดงเงื่อนไข 1 ประโยค คือ ข้อความแสดงเหตุ ในที่นี้คือ ข้อความที่ปรากฏหลังคำว่า ถ้า และข้อความแสดงผล จากตัวอย่างที่ยกมาในที่นี้ปรากฏหลังคำว่า ก็ การที่ผู้พูดเลือกใช้ประโยคแสดงเงื่อนไข เนื่องจากเมื่อพูดไปแล้ว ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูดก็ได้ กล่าวคือ ถ้าเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำ แสดงว่าผู้ฟังเชื่อในข้อความแสดงเหตุ เช่น จากตัวอย่าง ถ้าผู้ฟังเชื่อในข้อความแสดงเหตุในประโยคแสดงเงื่อนไขประโยคที่ 1 ผู้ฟังก็ต้องเลือกที่จะไปตามลูกสาวในสถานที่ที่คิดว่า ลูกสาวของตนน่าจะไปอยู่ที่นั่น แต่ถ้าไม่เชื่อตามข้อความแสดงเหตุ ผู้ฟังก็เลือกที่จะไม่ไปตามลูกสาวดังคำแนะนำดังกล่าว ในทำนองเดียวกัน จากตัวอย่างประโยคแสดงเงื่อนไข ประโยคที่ 2 ถ้าผู้ฟัง ไม่เชื่อตามข้อความแสดงเหตุ ผู้ฟังก็ไม่มีเจตจำนงที่จะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูดโดยการไปแจ้งความที่สถานีตำรวจ แต่ถ้าเชื่อตามข้อความแสดงเหตุ ผู้ฟังก็ต้องเลือกที่จะไปแจ้งความที่สถานีตำรวจตามคำแนะนำของผู้พูด

การเลือกรูปประโยคแสดงเงื่อนไข เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีสิทธิเลือกที่จะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขนี้ สามารถช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตัวอย่างที่ยกมามีการใช้ประโยคแสดงเงื่อนไข 2 ประโยค ยิ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีสิทธิที่เลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำในประโยคแสดงเงื่อนไขได้มากขึ้น เพราะมีเงื่อนไขให้เลือกมากขึ้น ซึ่งเงื่อนไขที่เพิ่มมากขึ้นนี้ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณไม่ได้ถูกบังคับให้ปฏิบัติตามคำแนะนำมากนัก

การเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูดนี้เองที่ช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังได้

1.2 รูปประโยคแจ้งให้ทราบ แบบให้เลือก

ตัวอย่างที่ 1

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำผู้ฟังทางบ้านเรื่อง การฉีดสารเข้าอวัยวะเพศ

- 1 A : ค่ะ คุณหมอคะเรียนตามคุณหมอตอ กรณีที่ฉีดสารเข้าอวัยวะเพศ เท่าที่คุณหมอได้พบเจอมา=
B : Z ครับ
- A : =เป็นอย่างไรบ้างคะ?
B : เอ่อ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่กำลัง กำลังเป็นเรื่อง popular กัน ทันสมัยมากนะครับ ตัวผมเองนั่นที่=
5 A : Z ค่ะ
- B : =ทำอยู่นะครับ ก็คือการใช้ไขมันปลูกถ่ายไป ปัจจุบันมี 2 วิธีใหญ่ๆ ในการเพิ่มขนาดของอวัยวะเพศชาย คือ หนึ่ง ปลูกถ่ายไขมันนะ อันที่สอง คือใส่สารที่เมโสไซของธรรมชาติเข้าไป อันที่สอง เนี่ยครับ คือปัญหา ถ้าสารนั้นปลอดภัยก็จะไม่เกิดปัญหา ในโลกนี้ ปัจจุบันนี้มีการทำใส่คล้ายๆ เป็นซิลิโคนที่เป็นของแข็งนะครับ เมโสไซของเหลวจะใส ผมขอเน้นนิดนึงนะจะ ไม่ได้ฉีดเข้าไป แต่ผ่าตัด=
10 A : Z ค่ะ
- B : = แล้วครอบเข้าไป ฮะ แล้วก็เพิ่มความกว้างฮะ ไม่ได้เพิ่มความยาว อันนี้มีรายงานเป็นหลายพันราย ในต่างประเทศนะครับจากหมอตานเดียว ก็น่าจะปลอดภัย แต่การฉีดสารเข้าไปไม่ว่าจะเป็นซิลิโคนเหลว หรือพาราฟินในอดีต ไขมันปลาวาฬ หรือไขมันเทียมอะไรก็ตาม คิดว่าไม่สมควรจะทำนะฮะ เพราะว่าตามมาด้วยปัญหาแทรกซ้อนเช่นมันไหลไปตามที่ต่างๆ อันที่สองมันอักเสบขึ้นมา
15 A : ค่ะ
- B : อันที่สามคือ บางครั้งถึงขนาดที่ว่ามันกินเข้าไป ฉีดลึกเข้าไปในกล้ามเนื้อ ทำให้คนไข้คนนั้นสูญเสียสมรรถภาพทางเพศถาวรนะครับ เพราะฉะนั้นผมแนะนำว่า /ถ้าไม่ปลูกถ่ายผิว ปลูกถ่ายโทษ=
A : Z ค่ะ
- B : =นะฮะ ไขมันนะฮะ ก็ผ่าตัดใส่แผ่นซิลิโคนเข้าไป น่าจะเป็นทางออกที่ดีที่สุด นะครับ
20 A : ค่ะ

จากตัวอย่างที่ยกมา จะเห็นได้ว่าก่อนที่ผู้พูดจะกล่าวให้คำแนะนำผู้ฟัง เรื่อง การฉีดสารเข้าอวัยวะเพศ ผู้พูดได้ให้ข้อมูลต่างๆ แก่ผู้ฟังผู้ฟังเพื่อช่วยให้ผู้ฟังสามารถตัดสินใจได้ดีขึ้นว่าจะเลือกปฏิบัติอย่างไร การพูดให้คำแนะนำในตัวอย่างที่ยกมานี้ ปรากฏข้อความส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดด้วย คือ *ผมขอแนะนำว่า* และในส่วนที่เป็นเนื้อหาของกรให้คำแนะนำนั้น ผู้พูดได้กล่าวแนะนำผู้ฟังโดยใช้รูปประโยคแจ้งให้ทราบ แบบให้เลือก หากวิเคราะห์เฉพาะโครงสร้างของประโยค จะเห็นว่า มีลักษณะของโครงสร้างประโยคที่เหมือนกันกับรูปประโยคแจ้งให้ทราบ แบบแสดงเงื่อนไข คือ มีโครงสร้างแบบ *ถ้า...ก็* แต่เมื่อวิเคราะห์ระดับความหมาย จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผู้พูดมีเจตนาให้ผู้ฟังเลือกปฏิบัติจากเนื้อความที่กล่าวมา คือ การปลูกถ่ายไขมัน และการผ่าตัดใส่ซิลิโคน (บรรทัด 17-19) การที่ผู้พูดให้คำแนะนำผู้ฟัง โดยให้ตัวเลือกแก่ผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าตนไม่ได้ถูกบังคับให้ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ แต่มีสิทธิที่จะเลือกและตัดสินใจด้วยตัวเอง การที่ผู้พูดใช้การพูดแบบให้ตัวเลือกแก่ผู้ฟังเช่นนี้ ถือเป็นการลดการคุกคามหน้าผู้ฟังอีกวิธีหนึ่งในการกล่าวให้คำแนะนำ

ตัวอย่างที่ 2

C : ผู้ฟังที่บ้าน

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : ผู้ฟังที่บ้านเรียนถามแพทย์ เรื่อง การทำศัลยกรรมดึงหน้า

- 1 C : ไช้ๆ ซ้างๆ ทางแก้มเนี่ยนะฮะ มันจะห้อยลงมา [ที่นี้อยากจะดึง ดึงออกไปทางขมับ] หรือว่าข้าง=
B : [การดึงหน้าส่วนกลางเนี่ยนะฮะ]
C : =หลังอย่างเงี้ย [นะฮะ จะได้มั๊ย?]
B : [ทำ ทำได้ทั้งสอง แบบครับ] คือทำที่คลินิก หรือทำที่โรงพยาบาลโดยดมยาสลบ
- 5 C : [เหรอคะ]
C : อ้อ...
B : Z แต่ว่าอายุ 72 ปี ผมคิดว่า ศัลยแพทย์ตกแต่งก็คงอยากจะทำผ่าตัดโดยไม่ให้คนไข้อยู่ในวงยา
สลบนานนักนะฮะ ก็ [อยากจะแนะนำว่า / ควรจะเลือกวิธีที่ปลอดภัยที่สุด] ฉีดยาชาแล้วเสริม=
C : [ไช้ๆ การที่ ที่เราดึงหน้าเนี่ย ประมาณเท่าไรนะคะ]
- 10 B : =เป็นยาสลบเป็นพักๆ จะเหมาะกว่าที่จะดมยาสลบเป็นสามสี่ชั่วโมงสำหรับคนอายุ 72 ปี ถ้าเป็น
ผมแนะนำ จะเลือกวิธีนี้ ทำได้ครับ แต่ต้องตรวจร่างกายเยอะหน่อยครับ 72 ปี

ตัวอย่างการให้คำแนะนำนี้ มีลักษณะเหมือนตัวอย่างที่หนึ่งในหัวข้อเดียวกัน คือ ในการกล่าวให้คำแนะนำ ผู้พูดได้ให้ข้อมูลและทางเลือกแก่ผู้ฟัง ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเลือกและตัดสินใจปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งตามความพอใจของตน จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำที่ผู้พูดให้ทางเลือก 2 ทาง คือ หนึ่ง เลือกที่จะผ่าตัดให้แพทย์วางยาสลบเป็นเวลานาน 3-4 ชั่วโมง หรือ เลือกที่จะให้แพทย์ฉีดยาชา แล้วเสริมด้วยยาสลบเป็นระยะๆ อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างที่ 2 นี้มีลักษณะที่พิเศษต่างจากตัวอย่างที่หนึ่ง คือ นอกจากผู้พูดจะให้ข้อมูลซึ่งเป็นทางเลือกแก่ผู้ฟังถึง 2 ทางแล้ว ในตอนท้าย ผู้ฟังยังได้กล่าวให้คำแนะนำเพิ่มเติมแก่ผู้ฟังว่า ควรจะเลือกใช้วิธีที่ 2 คือ ให้แพทย์ฉีดยาชาแล้วเสริมด้วยยาสลบเป็นระยะๆ ทั้งนี้เนื่องจากผู้พูดเห็นว่าผู้ฟังเป็นผู้สูงอายุ ไม่ควรถูกวางยาสลบเป็นเวลานานๆ ในการกล่าวให้คำแนะนำตอนท้ายนี้ มีข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือผู้พูดใช้โครงสร้างรูปประโยคเป็นแบบเงื่อนไข ถ้า แต่ไม่ได้แสดงความเป็นเงื่อนไข ผู้พูดใช้รูปประโยค ถ้า เพื่ออ้างถึงตัวเอง การกล่าวคำแนะนำ โดยอ้างถึงตัวเอง (*ถ้าเป็นผมนะครับ จะเลือกวิธีนี้*) สามารถช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังได้ กล่าวคือ ข้อความที่ผู้พูดกล่าวให้คำแนะนำออกมานั้น ไม่ได้เกี่ยวข้อง หรือพาดพิงถึงผู้ฟังแต่อย่างใด แต่เป็นเพียงการพูดถึงความคิดของผู้พูดเองเท่านั้น ไม่ได้หมายความรวมถึงผู้ฟัง ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูดก็ได้ ฉะนั้นการกล่าวให้คำแนะนำในลักษณะที่กล่าวมาทั้งหมดนี้สามารถลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังในการพูดให้คำแนะนำได้

1.3 รูปประโยคแจ้งให้ทราบ แบบยกตัวอย่าง

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการพูดเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ของวัยรุ่นในปัจจุบัน

- 1 A : ...พ่อแม่เนี่ยน่าจะลองดูบ้างนะคะว่าลูกของท่านใช้คอมพิวเตอร์ในการทำภารกิจอะไรบ้าง เช่น เลิกก็เคยใช้เล่น chat นะคะแล้วเล่น chat เข้าไปแล้วเจอกับเด็กวัยรุ่นหลายๆ กลุ่ม ที่มีอารมณ์ก้าวร้าวจะ chat พูดคุยกันได้ไม่กี่ประโยค ชักพิกก็จะเริ่ม เริ่มทำทนายกันนะคะ แล้วก็เริ่มใช้คำหยาบเริ่มด่าทอกัน ด้วยถ้อยคำที่รุนแรงมากขึ้น แล้วก็แปลกมากที่เจ้าหน้าที่ของบริษัทที่ให้บริการเหล่านี้
- 5 ลามก นี้ ซึ่งก็เคยมีมาตรการ บอกว่าจะควบคุมความไม่สุภาพ รวมทั้งเรื่องราวหยาบคาย เรื่องราวแต่ในเมื่อขอถ่ายมันกว้างขวางอย่างนี้ เค้านะคะ ก็ดูแลไม่ทั่วถึง เพราะฉะนั้นดูหลายๆ ของท่านกันด้วยนะคะ...

ในการพูดให้คำแนะนำ ผู้พูดสามารถลดการคุกคามหน้าของฟังได้โดยการใช้รูปประโยค
 แจ่มให้ทราบ แบบยกตัวอย่าง การยกตัวอย่างประกอบการให้คำแนะนำ จะทำให้ผู้ฟังรู้สึกที่ผู้พูด
 เปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีโอกาสที่จะเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูดอย่างใดอย่างหนึ่ง โดย
 พิจารณาจากตัวอย่างที่ผู้พูดยกมา ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อในตัวอย่างที่ยกมาหรือไม่ก็ได้
 การยกตัวอย่างประกอบ ทำให้ผู้ฟังไม่รู้สึกรู้สึกว่าถูกยึดเยียดให้ทำตามความคิดของผู้พูดมากนัก ซึ่งวิธี
 การให้คำแนะนำเช่นนี้ทำให้ผู้ฟังรู้สึกดีที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำ นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงถึง
 ความจริงใจของผู้พูดที่อยากจะบอกสิ่งที่ดีที่สุดแก่ผู้ฟัง ด้วยการยกตัวอย่างประกอบแสดงให้
 ชัดเจนยิ่งขึ้น จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้พูดยกตัวอย่างการสนทนากันในอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ผู้ฟัง
 ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องดูแลเอาใจใส่ลูกของตนที่ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์อะไรบ้าง

1.4 รูปประโยคแจ่มให้ทราบ แบบให้เหตุผล

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการกล่าวแนะนำผู้ฟังทางบ้านเรื่อง

- 1 A : ...ควรจะกระทำให้เค้าเห็นว่าเรารู้สึกยังไง แล้วเราตั้งใจ มุ่งมั่นยังไงที่จะให้ครอบครัวของเราเป็น
 ครอบครัวสุขสันต์นั้นนะคะ เพราะว่าความรักนั้นไม่สามารถที่จะตีค่า หรือว่าตีราคาได้แค่ว่าพูดมาสัญญา
 สัญญาสัญญา หรือว่ามาปากหวานใส่กันนะคะ ควรจะแสดงออกด้วยการกระทำเลยคะ เพราะว่ามัน
 ไม่สายนะคะที่เราจะเริ่มวันนี้ เช่นบางท่านก็บอกว่า โอ้โฮ คุณเล็ก ผู้ไม่ชอบเรื่องโรแมนติคเลย ทุกครั้งที่
 5 ภรรยาจะมาเรียกร้องให้ทำตัวโรแมนติค มีการทำอะไรให้อีกฝ่ายหนึ่งประหลาดใจ ให้อีกฝ่ายหนึ่งตื่นเต้นยินดี
 ดี ผมก็จะรู้สึกอายน่าจนทำตัวไม่ถูก แล้วก็รู้สึกว่าตอนนั้นตัวเองคงเป็นเด๋อตา คงดูตลก อย่าไปคิด
 อย่างนั้นนะคะ เพราะว่าในความรักกันนะคะไม่มีใครที่จะไปคอยจับผิดอีกฝ่ายหนึ่ง หรือว่าคอยมองอีก
ฝ่ายหนึ่งในแง่ร้าย เพราะฉะนั้นอยากโรแมนติคกันก็โรแมนติคได้คะ ควรจะดีต่อกันในขณะที่คุณทั้งคู่ยัง
 เป็นๆ อยู่นะคะ อย่าคิดโรแมนติคกันในช่วงที่ใครคนใดคนหนึ่งลาจากโลกนี้ไปแล้ว หรือว่ามีเหตุปัจจัย
 10 ไตๆ ที่ทำให้ต้องเลิกจากกันไปแล้วคะ ทำวันนี้ให้ดีที่สุดนะคะ เพื่อจะไม่ต้องเสียใจในวันข้างหน้าคะ อีก
 ประการหนึ่งก็คือ การมองโลกในแง่ดีอยู่เสมอคะ เนื่องจากความรักเป็นเรื่องที่ดี เพราะฉะนั้นก็ควรจะ
 มองความรักในแง่ที่สวยงามและเป็นภาพบวกคะ อย่าลืมนะคะชื่อสัตย์แล้วก็ไว้วางใจกัน อย่าลืมนะคะ
 แล้วก็ทุ่มเทให้อีกฝ่ายหนึ่งด้วยการให้คะ

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้ดำเนินรายการกล่าวแนะนำผู้ฟังที่บ้านหลายครั้ง แต่ครั้งก็จะให้เหตุผลประกอบการให้คำแนะนำว่า เพราะเหตุใดจึงแนะนำผู้ฟังไปเช่นนั้น ยกตัวอย่างเช่น บรรทัดที่ 1-2 ผู้ดำเนินรายการแนะนำให้ผู้ฟังแสดงออกด้วยการกระทำที่คนรักรู้ถึงความมุ่งมั่น และตั้งใจที่อยากให้ครอบครัวมีความสุข ผู้ดำเนินรายการก็แสดงเหตุผลต่อไปว่าเพราะเหตุใดจึงแนะนำเช่นนั้น โดยผู้ดำเนินรายการให้เหตุผลว่า ความรักไม่สามารถตีค่า ตีราคาได้แค่การพูดคำหวาน ควรจะให้ความสำคัญกับการแสดงออกมากกว่า หรือจากตัวอย่าง บรรทัดที่ 5-8 ผู้ดำเนินรายการแนะนำให้ผู้ฟังอย่าคิดว่า การแสดงความโรแมนติกเป็นเรื่องน่าอาย หรือ ตลก ไม่ควรคิดเช่นนั้น โดยได้ให้เหตุผลว่า ในความรักนั้น ไม่มีใครคอยจับผิดฝ่ายหนึ่ง หรือมองฝ่ายหนึ่งในแง่ร้าย เพราะฉะนั้น หากอยากแสดงความหวานขึ้นต่อกันก็ควรทำได้เลย

การแสดงการให้คำแนะนำโดยการยกเหตุผล จะทำให้ผู้ฟังรู้สึกถึงความปรารถนาดีของผู้ฟังที่อยากให้ผู้ฟังปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูด และช่วยให้ผู้ฟังรู้สึกถึงความจริงใจของผู้พูดที่อยากให้ผู้ฟังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยพิจารณาจากการให้เหตุผลของผู้พูดนั่นเอง

2) ผู้พูดใช้รูปประโยคถามให้ตอบ เพื่อแสดงเจตนาแนะนำ

2.1 รูปประโยคถามให้ตอบ " ทำไม "

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์ตอบคำถามและแนะนำผู้ฟังที่บ้าน เรื่อง การดูแลรักษาอาการไขข้ออักเสบ

- 1 A : ค่ะ คุณวิฑูรค์คะ บุรุษอายุ 50 ค่ะ เรียนถามคุณหมอมว่ามีปัญหาไขข้ออักเสบอย่างแรง ปวดขามาก หมอให้ยามากินก็ไม่หาย ปวดจนนอนไม่หลับ ช่วงนี้พักผ่อนไม่เพียงพอเรียนถามคุณหมอมว่า หากกินยาแล้วก็ไม่หาย ไปหาหมอลแล้วก็ไม่หาย ควรจะดูแลรักษาตัวเองอย่างไรคะ
- B : ครับ อ่า ก็ เอ ที่เมื่อกี้นี้บอกว่าคุณพักผ่อนไม่เพียงพอเนี่ย คือๆ คือมัน ใ้การ โรคเนี่ยมันๆ มีองค์ประกอบอยู่ 2 อย่างนะครับ หนึ่งใน อ่า ตัว ตัวโรคเนี่ย ต้องดูก่อนว่าคุณวินิจฉัยโรคคุณนะ ที่เป็นว่าไขข้ออักเสบเนี่ย มันวินิจฉัยอะไร เพราะว่า อ่า โรคมันมีหลาย อ่า โรคไขข้ออักเสบเนี่ยมันมีหลายโรค
- 5 หนึ่ง รูมาตอยด์ โรคเก๊าท์ นะครับ อ่า โรคข้อเสื่อมนะครับ หรืออ่า หรือ โรค เนี่ยนะครับต้องดูก่อนว่าโรคอะไรนะครับ แล้วต้อง วิ อ่า พอหลังจากได้การวินิจฉัยแล้วก็ต้อง อ่า เค้าจะมีแต่ละอัน ก็แต่ละอันก็จะมีการรักษาไปแต่ละอย่างนะครับ อ่า เช่น ถ้าเผื่อว่าเป็นโรคข้อเสื่อมเนี่ยนะครับ ก็อาจจะต้องดู

- 10 อ่า ดูแล มักจะเป็นเรื่องของการระวังรักษาตัวเองนะครับ เช่น อ่า ถ้าเป็น อ่า ข้อเข่านะครับก็ต้องระวังไม่ใช่ข้อมันมากเกินไปซึ่งจะทำให้มันเสื่อมมากนะครับ อันนั้นก็ เป็น เรื่อง เรื่องของข้อ ข้อเข่านะครับ แต่ถ้าเผื่อว่าเป็น เป็นเรื่องของโรคอื่นๆ เช่นรูมาตอยด์เนี่ย อันนี้ อ่าคุณหมอต่านจะมีวิธีการรักษาตั้งแต่ หนึ่ง กินยา สอง ต่อไป นะครับ อ่า ยาก็มีหลายระดับนะครับ ตั้งแต่ยา อ่า ลดการอักเสบทั่วๆ ไปนะครับ ต่อไปก็อาจจะ เป็นพวดยาในกลุ่มที่ อ่า แรงขึ้นนะนะครับ อ่า เช่น พวกในกลุ่มของยา อ่า คล้ายๆ ยารักษาเมเร็งนะนะครับ อ่า ในกลุ่ม ในกลุ่มนั้นต่อไป หรือ เข้าทอง อะไรก็
- 15 ก็ อ่า เคื่อกี้จะมีกระบวนการขั้นตอนต่อไปนะครับ อ่า อย่างที่สาม ก็เป็น ส่วนๆ ถ้าเผื่อว่าเป็นในกลุ่ม อ่า พวกโรคเก๊าท์ นะครับ เคื่อกี้จะมีกระบวนการรักษาเพราะนั้น ต้อง ต้องดูการวินิจฉัยก่อนครึบ อ่า ว่าเป็นอะไร ส่วนตัวคุณเอง อ่า ก็ต้องดูแลตัวเองด้วยว่าทำไมไม่พักผ่อนให้เพียงพอนะนะ
- 20 ก็ รักษาอยากขึ้นทุกวันนะนะครับ เพราะนั้นลองๆ ดูว่า อ่า หาวิธีทำยังไงให้ จัด อ่า ระบบชีวิตให้สามารถจะ อ่า พักผ่อนได้เพียงพอครึบ

จากตัวอย่างที่ยกมาผู้พูดใช้รูปประโยคถามให้ตอบ "ทำไม" แต่ไม่ได้มีเจตนาต้องการถามเหตุผลของผู้ฟัง ในตัวอย่างนี้ผู้พูดใช้รูปประโยคคำถาม "ทำไม" เพื่อต้องการแนะนำผู้ฟังให้พักผ่อนให้เพียงพอจะได้เป็นผลดีต่อสุขภาพของผู้ฟังเอง การใช้รูปประโยคถามให้ตอบ "ทำไม" ส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำจะวางไว้หลังคำแสดงการถาม

2.2 รูปประโยคถามให้ตอบ " ไหม " หรือ " มั้ย "

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : วิทยากรผู้ร่วมรายการ

สถานการณ์ : วิทยากรกล่าวแนะนำผู้ฟังทางบ้านท่านหนึ่งเรื่องการปรับตัวเข้าหากันของคู่รัก

- 1 B : =สมัยนี้เค้าก็โกลัๆ 30 ก่อน หรือหลังเลิกน้อยเนี่ยนะครับ เพราะฉะนั้นคุณนกกก็คงมีเวลาที=
- A : Zค่ะ
- B : =จะตัดสินใจที่จะปรับตัวให้ หาเขา แต่...ผมก็ไม่รู้เหมือนกัน เพราะว่า อ่า คุณณัฐไม่ได้เล่าว่า คุณนกกได้เล่าให้คุณฟังหรือเปล่า หรือเขียนจดหมายมาว่าคุณนกกกับเขาเนี่ยได้คุยกันอย่างไร อย่างจับเข่า
- 5 คุยกันบ้างมั๊ย ถึงความแตกต่างของรสนิยม หรือความคิดเห็น นะฮะ ถ้ายังก็คุยกัน=
- A : Zอ้อ Zค่ะ
- B : =ได้

- A : Zค่ะ
- B : =นะครับ คุณนกกบอกเขา นี้คุณ เราก็รัก ใช้คำว่า รัก ก็ได้ นะ เราก็รักกันมานานนะ แต่คุณก็=
- 10 A : Zค่ะ Zค่ะ
- B : =คงจะรู้ เหมือนเรารู้ว่า ว่าเรายังมีอะไรแตกต่างกันอยู่เยอะ เรามาคุยกันได้มั้ย แล้วก็คุย=
- A : Zค่ะ Z ไซ่ Z ค่ะ
- B : =ด้วยความปรารถนาดีที่ติดต่อกัน นะครับ อยากจะให้ความรักบวกความมีความละม้าย=
- A : Zค่ะ
- 15 B : =คล้ายคลึงกันในรสนิยม อุปนิสัยใจคอ เอาล่ะ มันต้องไม่ มันๆ คงไม่เหมือนกัน ทั้ง มันคงจะ=
- เหมือนกันร้อยเปอร์เซ็นต์ เป็นไปไม่ได้ แต่มีซึก มากกว่าเดิม มันคงจะดี ผมเชื่อว่าเค้าก็คงจะ=
- A : Zค่ะ
- B : =เป็นสุภาพบุรุษ และด้วยความรักที่เค้ามีต่อคุณเนี่ย ถ้าเขาไม่เป็นคนที่เอาชนะคุณด้วยอารมณ์
- ด้วยความหยิ่งยโสนะครับ มันคงจะคุยกันได้ระดับหนึ่ง นะครับ แต่หญิงสมัยนี้ หญิงปี 2000 เนี่ย=
- 20 A : Zค่ะ Zค่ะ
- B : =มักจะเอาค่านิยมสมัยก่อนมาใช้ คือ ถ้าไม่เจอชาย ไม่ถูกคนที่ถูกอกถูกใจเนี่ย เราก็คบกันต่อไป=
- คงยังไม่แต่งงานกัน อันนี้ที่ผมพูดนี้ ผมไม่ได้หมายถึงเฉพาะต่างประเทศหรอกนะ อ่า หญิงไทย=
- A : Zค่ะ Zค่ะ
- B : =สมัยนี้ก็พอสมควรทีเดียว เค้าก็มีความเป็นประชาธิปไตย มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความรู้สึก
- 25 ตัวเองยืนอยู่บนขาของตัวเองได้ เพราะฉะนั้นก็เรียนคุณนกกเถอะนะครับว่า ความรักอย่างเดียวคงไม่พอ
- นะ แล้วก็การเปิดเผยในจุดอ่อนของซึ่งกันและกันนี้ แล้วคุณนกกก็คงจะต้องปรึกษา=
- A : Zค่ะ
- B : =ใครต่อใครบ้างนะที่อายุมากกว่าคุณ แล้วก็เคยผ่านชีวิตคู่มาแล้วไม่ว่าจะดีหรือไม่ดีอะนะครับ=
- A : Zค่ะ

จากตัวอย่าง ผู้พูดให้คำแนะนำกล่าวแนะนำผู้ฟังให้หาโอกาสพูดคุยเพื่อปรับความเข้าใจกัน จะเห็นได้ว่าผู้พูดใช้รูปประโยคถามให้ตอบ “ไหม” หรือ “มั๊ย” เพื่อแสดงเจตนาแนะนำ โดยสิ่งที่ผู้พูดอยากให้ผู้ฟังกระทำจะวางไว้หน้าคำแสดงการถาม “มั๊ย” ดังตัวอย่าง บรรทัดที่ 5 และ 11

การใช้รูปประโยคถามให้ตอบ “มั๊ย” นอกจากจะสื่อเจตนาแนะนำแล้ว ยังสามารถตีความได้ว่า การใช้รูปประโยคเช่นนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีสิทธิที่จะได้ตอบการแนะนำของผู้พูดได้ หากผู้ฟังตีความว่าเป็นการถามให้ตอบ ซึ่งลักษณะการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีสิทธิที่จะได้ตอบการสนทนาเช่นนี้ ทำให้ผู้ฟังรู้สึกถูกคุกคามหน้าน้อยลงเช่น

2.3 รูปประโยคถามให้ตอบ " หรือไม " " หรือเปล่า " และ " หรือยัง "

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการกำลังพูดให้คำแนะนำผู้ฟังที่บ้าน เรื่อง การสร้างความรักและความอบอุ่นขึ้นในบ้าน และคนที่เรารัก

- 1 A : ... โดยที่การมีสัมพันธ์ทางกายภายนอกก็เป็นการแสดงออกซึ่งความรักนะคะ ไม่ต้องลงลึกไปถึงการมีเพศสัมพันธ์เพียงอย่างเดียว อย่างน้อยแต่ละวันคุณเคยสัมผัสโอบกอดหรือว่าเป็นมือให้กำลังใจกันบ้างหรือไม่ ก่อนจะแยกย้ายจากกันไปทำงานในแต่ละวัน หรือว่าเมื่อกลับมาพบเจอกันในแต่ละวัน มีการพูดจาได้ตามสารทุกข์สุกดิบกันบ้างหรือเปล่า ถ้าเป็นไปได้นะคะการโอบกอด เล็กคิดว่าเป็นสิ่งที่ดี
- 5 แล้วก็เคยมีผลงานที่สำรวจมานะคะ จากวงการแพทย์แล้วว่าการมีสัมผัสโอบกอดที่ดี ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ แล้วก็ต่อต้านไวรัสที่ทำให้เกิดโรคหวัดด้วยนะคะ เพราะฉะนั้นวันนี้ลองหันมองคนที่คุณรักรวมทั้งคนในครอบครัวด้วยว่า ได้สัมผัสโอบกอดกันบ้างหรือยัง ถ้ายังก็วิ่งไปตอนนี้ยังทันนะคะ นอกจากการมีเพศสัมพันธ์แล้ว การสัมผัสกันภายนอกอย่างทีเล็กบอกไปนะคะ ยังช่วยทำให้ทั้งสองฝ่ายรู้สึกผูกพันกันมากขึ้นด้วยนะคะ รู้สึกว่าร่วมทุกข์ร่วมสุขกันสมเป็นครอบครัวเดียวกันคะ

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้พูดได้แสดงการให้คำแนะนำผู้ฟังที่บ้านหลายครั้ง โดยแต่ละครั้งจะให้รูปประโยคถามให้ตอบ " หรือไม " " หรือเปล่า " และ " หรือยัง " การใช้รูปประโยคถามให้ตอบ เช่นนี้ผู้ฟังไม่ได้มีเจตนาให้ผู้ฟังตอบคำถาม แต่ต้องการแนะนำผู้ฟัง โดยเนื้อหาของการให้คำแนะนำจะปรากฏหน้าคำแสดงการถาม เช่น การใช้รูปประโยคถามให้ตอบ " หรือไม " (บรรทัดที่ 3) ผู้พูดต้องการแนะนำให้ผู้ฟังสัมผัสโอบกอด และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน จะเห็นได้ว่า ผู้พูดจะกล่าวเนื้อหาของการให้คำแนะนำไว้หน้าคำแสดงการถาม " หรือไม " ตัวอย่างอื่นที่ปรากฏในตัวอย่างที่ยกมา " หรือเปล่า " และ " หรือยัง " ก็สามารถอธิบายได้ในทำนองเดียวกัน เช่น ผู้พูดกล่าวเนื้อหาของการให้คำแนะนำไว้หน้าคำแสดงการถาม " หรือเปล่า " เพื่อแนะนำให้ผู้ฟัง ได้ถามสารทุกข์สุกดิบซึ่งกันและกัน จะเห็นได้ว่าผู้พูดใช้รูปประโยคการถามให้ตอบ แต่มีเจตนาบอกให้ทำในที่นี้ คือ ต้องการแนะนำผู้ฟังทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั่นเอง

การใช้รูปประโยคถามให้ตอบในหัวข้อนี้ มีลักษณะเหมือนกับการใช้รูปประโยคถามให้ตอบ " มั้ย " คือผู้พูดเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้ตอบการสนทนาได้ หากผู้ฟังตีความถ้อยคำดังกล่าวเป็นการถามให้ตอบ หรือผู้ฟังต้องการชี้แจงหรือแสดงความเห็น ลักษณะดังกล่าวนี้ทำให้ผู้ฟังรู้สึกถูกรักความหน้าน้อยลง

3) ผู้พูดใช้รูปประโยคบอกให้ทำ เพื่อแสดงเจตนาแนะนำ

3.1 รูปประโยคบอกให้ทำ แบบสั่ง

ตัวอย่างที่

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : วิทยากรผู้ร่วมรายการ

สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการและวิทยากรพูดคุยกัน เรื่องการกำจัดเห็บสุนัข

- 1 B : เอ่อ ก่อนที่เรา เราจะ จะ จะเลี้ยงสุนัข มันก็ต้องมี มีหมัดมีเห็บนะนะคะ อย่างที่เราเรียกว่าทั้งหมัด ทั้งเห็บทั้งไรเนี่ย จริงแล้วมาดูแลสิไปกว่านั้นคือ อ่า เห็บหมัดมีวงจรชีวิต คือ ถ้าเค้ากินเลือดอื่น จากหมาแล้วเนี่ย เค้าจะต้องลงไปวางไข่ที่ ที่ดิน เพราะฉะนั้น ถ้าบางบ้านเนี่ย อ่า มี มีสนาม=
- A : Zค่ะ
- 5 B : =เนี่ย จะมีอาการเสี่ยงกับการที่หมาจะติดเห็บหมัดได้ ให้เราสังเกตดีๆ ว่าหมาข้างถนนเนี่ยจะไม่มี เห็บหมัดเท่าไร เพราะหมาจะอยู่ไม่เป็นที่ มันจะสัญจรไปเรื่อย เพราะฉะนั้นอัตราการติดเห็บ=
- A : Zค่ะ
- B : =หมัดมันจะน้อย คือมีเยอะ แต่มันจะน้อยกว่าที่อยู่ประจำที่ถ้าเกิดว่ามี เกิด อ่า มีเห็บหมัดแพร่ระบาด ในบ้าน หมวยขอแนะนำว่า เอ่อ ใช้ยาอย่างของที่เลิกบอกก็ได้ หาได้ตามร้านทั่วไป ถ้าหมามีอาการ
- 10 แพ้ หมาบางตัวจะแพ้ ก็เค้าก็จะมี สัตวแพทย์เค้าก็จะมียาฉีด ซึ่งฉีดภายใต้ผิวหนังของหมาแล้วเนี่ย เห็บมันก็จะแห้งฝ่อ แล้วก็จะมีทั้งแบ่งโรย แล้วก็จะมีทั้งตัว control ในการฉีดไปตามซอกซอนของ บ้าน ของเราเนี่ยนะฮะ เพราะว่าเห็บหมัดพวกเนี่ยมันสามารถฝังอยู่ใน wall paper ได้เป็นเดือนๆ เหมือนกับการออกไข่ มันมีวงจรชีวิต

จากตัวอย่างที่ยกมา หากพิจารณารูปภาษาที่ใช้ในการแสดงเจตนาแนะนำ จะเห็นได้อย่าง ชัดเจนว่า ผู้พูดให้คำแนะนำใช้รูปประโยคบอกให้ทำ แบบการสั่งในส่วนที่เป็นเนื้อหาของ การแนะนำ โดยผู้พูดจะขึ้นต้นประโยคด้วยคำกริยา (บรรทัดที่ 9) จากตัวอย่าง ผู้พูดแนะนำผู้ฟังให้ ผู้ฟังทางบ้านที่ต้องการจะกำจัดเห็บให้ยากำจัดเห็บดังที่ผู้ดำเนินรายการกล่าวถึงแล้วก็ได้ เนื่องจากหาซื้อได้สะดวกตามร้านทั่วไป

การใช้รูปประโยคคำสั่งเพื่อแสดงการให้คำแนะนำ ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณกำลังถูกบังคับ ให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งถือเป็นการคุกคามหน้าของผู้ฟัง แต่ผู้พูดเองก็มีวิธีการ การคุกคามหน้าด้วยการ ใช้กริยาแสดงเจตนา “แนะนำ” ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด

(บรรทัดที่ 9 : หวัวยขอแนะนำว่า) และใช้ร่วมกับคำกริยา “ขอ” เพื่อแสดงการยกย่องผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี ในขณะที่เดียวกันผู้พูดก็ใช้วิธีการลดการคุกคามหน้าผู้ฟังวิธีอื่นๆ ร่วมด้วย ได้แก่ การอ้างถึงบุคคลที่ 3 เป็นต้น (รายละเอียด ดูเพิ่มเติมในหัวข้อ 3.3.4)

3.2 รูปประโยคบอกให้ทำ แบบขอร้อง

ตัวอย่าง

A : ผู้ดำเนินรายการ

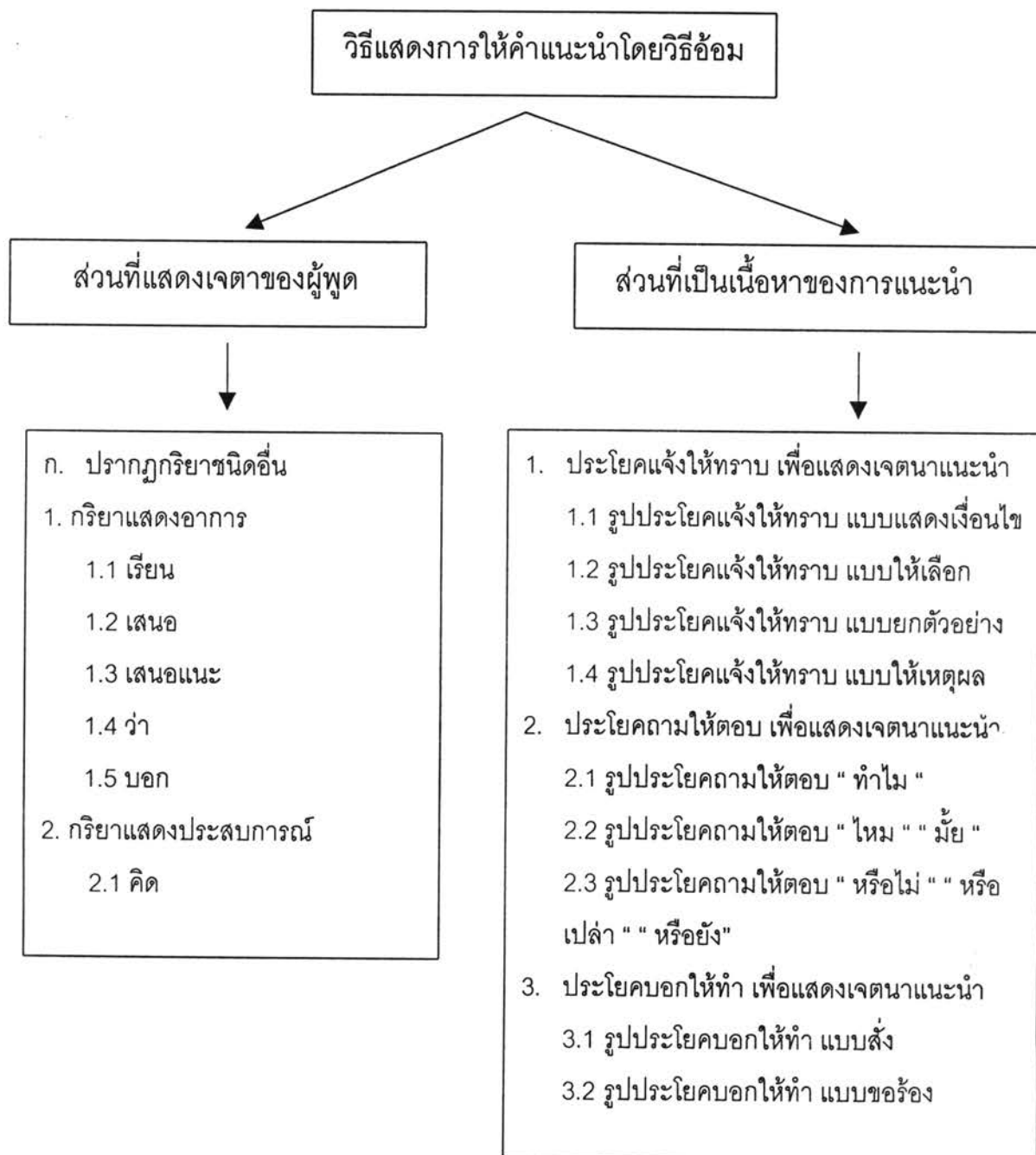
สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการพูดถึงการป้องกันภัยจากคนร้าย

- 1 A : ...เพราะฉะนั้นโปรดป้องกันเคหะสถานของท่าน ทรัพย์สินของท่านรวมทั้งตัวของท่านอย่างสูงสุด
ความสามารถเลยนะคะ แล้วก็เคยได้พูดคุยในสถานที่หลายๆ ที่ที่เล็กได้ไปเป็นวิทยากรมานะคะ ก็
จะพูดคุยถึงเพื่อนหญิงทุกๆ ท่านว่าไม่ว่าท่านจะไปไหนมาไหนก็ตาม อย่าได้เดินใจลอยหรือว่าเดิน
ปล่อยใจคว้งคว้างว่างเปล่า หรือนึกถึงชายคนรัก นึกถึงสามี หรือว่าปัญหาที่หนักอึ้งสมรมอยู่ของ
5 ลูกๆ อย่าไปนึกอย่างนั้นเด็ดขาดนะคะ เพราะว่า เมื่อไหร่ก็ตามที่ท่านเดินเห็นอยู่ตามที่ชุมชนแล้ว
ท่านปล่อยใจให้เลือนลอย ตรงนั้นแหละจะเป็นโอกาสที่เหล่าคนชั่วจะมาฉกฉวยทรัพย์สินของท่าน
ได้ โดยง่าย...

จากตัวอย่าง ผู้ดำเนินรายการกล่าวแนะนำผู้ฟังทางบ้านให้ป้องกันเคหะสถาน และทรัพย์สินส่วนตัวต่างๆ อย่างเต็มความสามารถให้รอดพ้นจากเหล่าคนชั่ว หากพิจารณาจากรูปภาษาที่ใช้ จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผู้พูดใช้รูปประโยคขอร้อง เพราะขึ้นต้นประโยคด้วยคำแสดงการขอร้อง จากตัวอย่างที่ยกมา ได้แก่ คำว่า “โปรด” แต่เมื่อพิจารณาเจตนาของผู้พูดแล้วจะเห็นว่า ผู้พูดมีเจตนาแนะนำผู้ฟังให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้พูดเห็นว่าหากผู้ฟังปฏิบัติตามแล้วจะก่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ฟัง ในที่นี้ คือ การดูแล และป้องกันทรัพย์สินของตนให้ปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย

การสื่อเจตนาแนะนำด้วยรูปประโยคบอกให้ทำ แบบขอร้อง จะทำให้ผู้ฟังตระหนักถึงความจริงใจของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังเชื่อว่า ผู้พูดปรารถนาให้ผู้ฟังกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความคิดของผู้พูด เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ฟังเอง

แผนภาพที่ 5 : สรุปวิธีแสดงการให้คำแนะนำ และการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม

3.3 กลวิธีการให้คำแนะนำในภาษาไทย

จากการศึกษาวิธีแสดงการให้คำแนะนำในภาษาไทย และการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำ ทั้งส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดและส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำ ผู้วิจัยพบว่า การให้คำแนะนำในภาษาไทย ผู้พูดมีกลวิธีหลายกลวิธีที่จะให้คำแนะนำผู้ฟัง โดยการให้คำแนะนำแต่ละครั้งมักจะปรากฏลักษณะของกลวิธีแบบใดแบบหนึ่งทุกครั้ง หรือบางครั้งอาจจะปรากฏกลวิธีหลายกลวิธีร่วมกันในการให้คำแนะนำแต่ละครั้งก็ได้

สรุปกลวิธีการให้คำแนะนำในภาษาไทย แสดงได้ดังนี้

1. การไม่บังคับผู้ฟัง
2. การแสดงความสนิทสนมกับผู้ฟัง
3. การยกสถานการณ์สมมติ
4. การอ้างถึงตัวเอง หรือยกตัวอย่างประสบการณ์ของตัวเอง
5. การอ้างบุคคลที่ 3 หรือแหล่งที่มาของข้อมูล
6. การให้กำลังใจผู้ฟัง

จากการวิเคราะห์พบว่า มีกลวิธีการให้คำแนะนำบางกลวิธีที่สามารถแยกเป็นกลวิธีย่อยได้ กลวิธีดังกล่าวนี้ ได้แก่

1. การไม่บังคับผู้ฟัง แยกเป็นกลวิธีย่อยได้ 2 กลวิธี
 - 1.1 การให้ทางเลือกแก่ผู้ฟัง
 - 1.2 การเปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็น
2. การแสดงความสนิทสนมกับผู้ฟัง แยกเป็นกลวิธีย่อยได้ 4 กลวิธี
 - 2.1 การกล่าวชื่อผู้พูด
 - 2.2 การกล่าวชื่อผู้ฟัง
 - 2.3 การใช้คำลงท้าย
 - 2.4 การใช้คำเรียกญาติ

ลักษณะกลวิธีการให้คำแนะนำในภาษาไทย สามารถแสดงอย่างละเอียดได้ดังนี้

3.3.1 การไม่บังคับผู้ฟัง

ในความคิดของ เลคอฟ (Lacoff, 1973) การใช้ภาษาที่ดี นอกจากต้องมีลักษณะชัดเจน แล้วต้องมีคุณสมบัติ เป็นภาษาสุภาพด้วย การไม่บังคับผู้ฟัง หรือไม่ยึดเยียดความคิดของตนแก่ผู้ฟังก็เป็นหนึ่งในการใช้ภาษาที่ดีเพื่อรักษาความสุภาพตามความคิดของเลคอฟ

ผู้วิจัยพบว่า เมื่อผู้พูดจะแนะนำผู้ฟัง ผู้พูดมักจะมีวิธีการพูดที่ไม่บังคับ หรือ ยึดเยียดความคิดของตนแก่ผู้ฟัง ผู้พูดมีวิธีการไม่บังคับผู้ฟังโดยการให้ทางเลือกแก่ผู้ฟัง และการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1.1 การให้ทางเลือกแก่ผู้ฟัง

ตัวอย่างที่ 1

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำเรื่องการทำ repair แก่ผู้ฟังที่บ้าน

- 1 A : คะ คุณสรชัยคะ บุรุษอายุ 45 คะ เรียนถามปัญหาแทนภรรยา ภรรยาอายุ 35 อยากจะทำ repair
เรียนถามว่า อายุขนาดนี้ คือ 35 นะคะ จะมีอันตรายหรือไม่ และควรจะไปทำที่โรงพยาบาลไหน ค่า
ใช้จ่ายประมาณเท่าไรคะ?
- 5 B : อ่า ปกติ repair เนี่ย มันก็ไม่ใช่อ่า ไม่ใช่การผ่าตัดที่จำเป็นอะนะครับ เพราะฉะนั้น โรงพยาบาล
เค้ายกไม่ คงไม่ทำให้คุณนะนะครับ อ่า นอกจาก คุณจะ เรียกว่า โดยทั่วๆ ไป เค้ายกไม่ทำให้อะนะ
ครับ นอกจากมีความจำเป็นจริงๆ นะครับ ถึงจะทำ เพราะฉะนั้น ก็อาจจะต้องเป็นโรงพยาบาล
เอกชนนะนะครับ ค่าใช้จ่ายก็แล้วแต่ ติดต่อพูดคุยกันนะครับ ส่วนจะมีอันตรายอะไรมั๊ย อันตราย
ของการผ่าตัดมันก็ได้ทุกคนนะนะครับ อ่า ตั้งแต่ หนึ่ง อ่า ตั้งแต่การดมยา หรือจะฉีดยาชาที่
แล้วแต่ อันนั้นก็ปัญหาได้ อ่า มีอัตราเสี่ยงนะครับ คือ คือ เราๆ ไม่เรียกว่า อันตราย มีอัตราเสี่ยง
10 นะครับ อ่า ก็ อันนี้ ก็ ต้อง ต้องๆ ต้อง ยอมรับนิดหนึ่งนะครับ อ่า การผ่าตัดก็ต้องมี อ่า มีการ
เสียเลือด แล้วก็ยังมีอัตราเสี่ยง แล้วก็ อย่างที่ สาม คือ สำคัญ ก็คือ การติดเชื้อตามมานะครับ อัน
นี้ ก็มี มีได้ทุกชั้น กระบวนการขั้นตอนนะนะครับ อ่า แต่ถ้า แต่ว่าอัตราเสี่ยงต่างๆ เหล่านั้นก็ถ้าเผื่อ

- 15 ว่า ได้รับการดูแลจัดการอย่างดีก็คงจะ ก็ถือว่าปลอดภัยครับ เพราะว่าก็ไม่ใช้การ ไม่ใช่การผ่าตัดใหญ่ซึ่งจะเข้าไปในช่องท้องหรืออะไรนะครับ เพราะฉะนั้นก็ อันนี้ก็ ถ้ามีความจำเป็นจะต้องผ่าตัดจริงๆ ก็ผ่าน นะครับ แต่ถ้าเผื่อว่าอ่า มันไม่ได้ว่ามีความ อ่า มีความจำเป็นมากมายนักนะครับ ก็ลอง อ่า ลองใช้วิธีอื่นก่อน เพราะอายุก็ยังไม่มาก อ่า เช่น การขมิบช่องคลอด หรือการอะไรต่างๆ เนียนะครับ เพื่อ เพื่อจะได้ไม่ไปเสี่ยงในสิ่งที่ไม่ ใหม่ๆ ควรจะเสี่ยงครับ

จากตัวอย่างที่ยกมา แสดงกลวิธีการไม่บังคับผู้ฟัง คือ ผู้พูดจะไม่แสดงให้ผู้ฟังรู้สึกว่า ผู้ฟังกำลังถูกบังคับให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ ผู้พูดมีวิธีการเลี่ยงการบังคับผู้ฟังโดยการให้ทางเลือกแก่ผู้ฟัง ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูดก็ได้ หรือหากเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูด ผู้ฟังก็มีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติตามทางเลือกที่ผู้พูดแนะนำแก่ผู้ฟัง ดังตัวอย่างที่ยกมา ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเลือกวิธีการ ผ่าตัด หรือเลือกวิธีอื่นตามคำแนะนำของผู้พูดก็ได้

ตัวอย่างที่ 2

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำผู้ฟังที่บ้านเรื่อง ควรปฏิบัติตัวอย่างไรเมื่อต้องทำงานที่ต้องจ้องคอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน

- 1 A : คะ คุณแอนคะ สตรีอายุ 22 คะ โอคำถามนี้ยอดฮิตคะคุณหมอมะ เมื่อวานนี้ก็มีผู้ถามมา เรียนถามว่าทำงานที่ต้องจ้องคอมพิวเตอร์เป็นเวลานานหลายสิบ อ้อ ไม่ใช่ นะคะ วันละเป็นสิบชั่วโมง มีอาการปวดศีรษะ มึนศีรษะ และอาเจียนบ่อยมากควรจะทำอะไรรักษา หรือปฏิบัติอย่างไรคะ
- 5 B : ครับ อ่า คือ ถ้าคุณต้องจ้องมันมากๆ ก็ลอง ลองขยับเปลี่ยนทิศทางการดูบ้างนะครับ คือๆ ไม่ใช่ว่าอ่า นั่งจ้องอยู่ตลอดเวลาอะครับ อ่า ไปดูอย่างอื่นปางนะครับ เพราะว่า อ่า แล้วก็ อ่า อ่า คือๆ คือต้องไม่ดูตลอดเวลาอะนะครับ อ่า อย่างที่สองคุณก็ลองเปลี่ยน เอ้ย ลองเช็คสายตาคุณซักนิดนึงนะครับว่าสายตาของคุณเป็นยังไงบ้างมันสั้น มันยาวยังงี้ อ่า ใส่แว่น มันเหมาะสมกับสายตาดีหรือไม่ นะครับ อ่า ปกติแล้ว คนเรานั้นมีความสนใจ หรือทำอะไรได้เนี่ย มันก็ติดต่อกันได้ประมาณ 40 นาที นะครับ อ่า ถ้าเป็นไปได้อยู่คุณก็ทำงานซักสามสิบสี่สิบนาทีแล้วก็ลุกขยับเปลี่ยน
- 10 อ่า เปลี่ยนอริยาบทซักหน่อย ซัก ห้า ซักสิบนาทีอะนะครับ แล้วก็ค่อยกลับมาทำงานใหม่ นะครับ

ตัวอย่างที่ 2 เป็นตัวอย่างการให้คำแนะนำที่ผู้ฟังที่บ้านมีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ โดยผู้ฟังอาจจะปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างแรก คือ การลองขยับเปลี่ยนทิศทาง การมอง โดยเปลี่ยนไปมองทัศนียภาพอย่างอื่นบ้าง มิใช่จ้องคอมพิวเตอร์อย่างเดียว หากปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างแรกแล้ว อาการไม่ดีขึ้น ผู้ฟังก็มีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างที่สอง คือ การไปพบจักษุแพทย์ เพื่อตรวจวัดสายตา การที่ผู้พูดมีข้อเสนอแนะหลายอย่างแก่ผู้ฟัง เป็นกลวิธีอย่างหนึ่งที่ผู้พูดแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่า ผู้พูดไม่แสดงให้ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณผู้ฟังกำลังถูกบังคับให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูดหรือไม่ก็ได้ และหากเลือกที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำ ผู้ฟังก็มีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติตามข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ผู้พูดได้กล่าวมา

3.3.1.2 การเปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็น

การเปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็น หมายถึง การที่ผู้พูดให้โอกาสผู้ฟังแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่ผู้พูดให้คำแนะนำผู้ฟังไปว่าผู้ฟังมีความรู้สึก หรือมีความคิดเช่นไร เมื่อผู้พูดเปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นแล้ว ผู้ฟังอาจจะแสดงความคิดเห็นตอบหรือไม่ก็ได้ การเปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นนี้ เป็นกลวิธีย่อยอย่างหนึ่งในการให้คำแนะนำแบบไม่บังคับผู้ฟัง

ตัวอย่างที่ 1

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : ผู้ฟังที่บ้าน

สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการแนะนำผู้ฟังที่บ้านให้หาโอกาสพูดคุยกับลูก

1 A : ก็พยายามพูดในลักษณะโน้มน้ำหนักคำนิดหนึ่ง, แล้วก็ให้โอกาสแม่, ให้โอกาสตัวเองในการที่จะปรับปรุง, ขอแค่ตอนนี้เบื้องต้น, ให้ไปคุยกับคุณหมอมอ, ลองคุยกับเค้าดูว่าเราต้องการอะไรในชีวิตอะไรทำนองนั้นคะ=

B : ค่ะ

5 A : =เชื่อว่าเค้าจะได้คิด, เพราะว่าตอนนี้เค้าก็เป็นเด็กวัยรุ่นที่เรียกว่า, อ้า, อายุอยู่ในช่วงกลางๆ นะคะ ถ้าเกิดจะเป็น 14,15 เนี่ยอาจจะ, จะชักจูงง่ายหน่อย, แต่ช่วง 18,19, หรือ 20,21 นี้จะเป็นวัยรุ่นที่เริ่มที่จะมีความคิดเป็นของตัวเอง, แล้วไม่อยาก, ไม่อยากที่จะทำตามใคร(3)นะคะ

B : ค่ะ

- 10 A : พอจะทำได้ไหมคะ? ค่ะ. [คุณประกาศะ]
 B : [พาเค้าไปโรงพยาบาล]
 A : [คุยกับเค้า]
 B : [คุยกับเค้า]=
 A : แนะนำว่า คุยกับเค้าดีๆ
 B : =คุยกับเค้าแล้วดูซิว่า, เค้าจะยอมไปโรงพยาบาลใหม่ใช่ไหมคะ?

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้ดำเนินรายการกล่าวแนะนำผู้ฟังทางบ้านให้พยายามหาโอกาสพูดคุยกับลูกเพื่อนำใจให้ยอมไปโรงพยาบาลรักษารักษา จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผู้พูดไม่ได้บังคับ หรือยึดเยียดความคิด แต่ผู้พูดได้เปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่ผู้พูดแนะนำ โดยใช้รูปประโยคคำถาม “ไหม” (บรรทัดที่ 10) จากตัวอย่างบทสนทนาที่นำมาวิเคราะห์ในการทำวิจัยครั้งนี้ การเปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นนี้ เป็นกลวิธีหนึ่งในการให้คำแนะนำในภาษาไทย

ตัวอย่างที่ 2

- A : ผู้ดำเนินรายการ
 B : ผู้ฟังทางบ้าน
- สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการแนะนำผู้ฟังทางบ้านให้ไปแจ้งความกรณีลูกสาวหายไปจากบ้าน
- 1 A : ค่ะ แล้วคุณแม่อยู่กับใครบ้างคะ ตอนนี้ มีใครเป็นที่ปรึกษา หรือว่าให้กำลังใจบ้างคะ
 B : Z อ้อ Z อยู่คนเดียวฮะ
 แล้วคุณแม่ไปทำงานกลับ 5 ทุ่มฮะ
 A : ค่ะ Z ก่อนหน้านี้เคยมีปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกันบ้างหรือเปล่านั้น
 5 คุณแม่?
 B : กะใครคะ กะลูก?
 A : Z กับลูกคะ
 B : ไม่ได้ทะเลาะเลยคะ
 A : ฮะ
- 10 B : แต่ว่า เค้าเที่ยวเก่งแล้วก็เลยไม่ให้เค้าเรียนพิเศษ ฮะ หยุดให้เค้าเรียนพิเศษบอกว่าให้อยู่กับ=
 A : Z ค่ะ
 B : =บ้านช่วยงานแม่ ถ้าแม่มีตั้งค์แม่จะให้เรียน อะไรอย่างเงี้ยคะ แล้วเค้าก็จะอยู่บ้านแล้วคุย=
 A : Z ค่ะ

- B : =โทรศัพท์กะเด็กคนนี่ตลอดทั้งวันทั้งคืนนะฮะ
- 15 A : ค่ะ มีลูกคนอื่น ๆ บ้างมั๊ยคะ?
- B : ลูกคนอื่น ๆ ก็ไม่มีใครโทรฯ มาคุยฮะ มีคนนี่คนเดียว แล้วก็ถ้าเมื่อว่าเรา เราแข็งแรง ถ้าเมื่อเด็ก=
- A : Zค่ะ
- B : =ไม่ ไม่ได้อยู่กับเด็กผู้ชายคนนี่เนี่ยเราจะผิดมั๊ยคะ?
- A : ไม่ต้องแข็งแรงพียงถึงเด็กผู้ชายคนนี่ก็ได้ค่ะ แจ้งว่าลูกสาวหายไปจากบ้านแล้วก็นำจดหมายไปให้
- 20 ตำรวจดูเป็นหลักฐานค่ะ แล้วคุณแม่เห็นว่ายังไงคะ?
- B : อือ...เหวอคะ
- A : ค่ะ
- B : แล้วเค้าก็จะช่วยอะไร เราได้ละคะ?
- A : เค้าก็จะช่วยติดตามเท่าที่สามารถทำได้ค่ะ เพราะว่าอย่าง บาง บางทีนะคะมีคุณแม่หลายๆ ท่าน
- 25 เคยโทรศัพท์เข้ามาในกรณีที่ลูกสาวหายอย่างนั้นนะคะ ปรากฏว่ากรณีที่คาดไว้ลูกก็ไม่ได้ไป=
- B : Zค่ะ
- A : =อย่างที่เราคิดไว้ แต่เค้าอาจจะเกิดความวิตก เกิดความเครียด เกิดความรู้สึกหงุดหงิดใจ แล้วก็หนีไปอยู่กับเพื่อนผู้หญิงด้วยกัน ก็เคยมีคุณแม่หลายๆ ท่านที่มาแจ้งกับทางรายการไว้แล้วปรากฏ=
- B : Zค่ะ
- 30 A : =ว่าพอไปตามก็ปรากฏว่าไปเจออยู่กับเพื่อนสนิท เพื่อนผู้หญิงด้วยกัน เพราะมีความรู้สึกว่าคุณ=
- B : Zค่ะ
- A : =ที่บ้านแล้วมีความขัดแย้ง แล้วเกิดความรู้สึกหงุดหงิด เครียด อย่างเจี๊ยงคะ
- B : ฮะ

จากตัวอย่างที่ 2 ผู้ดำเนินรายการแนะนำให้ผู้ฟังทางบ้านแจ้งความที่ลูกสาวหายไปจากบ้าน พร้อมกับแนะนำให้นำจดหมายที่ลูกสาวเขียนทิ้งไว้ไปให้ตำรวจดูเป็นหลักฐานด้วย การให้คำแนะนำของผู้ดำเนินรายการครั้งนี้ ผู้ดำเนินรายการไม่ได้มีเจตนาบังคับให้ผู้ฟังต้องทำตามคำแนะนำ แต่ผู้ฟังมีสิทธิที่จะเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำหรือไม่ก็ได้ สังเกตจากผู้ดำเนินรายการได้เปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นด้วยการถามว่า " แล้วคุณแม่เห็นว่ายังไงคะ?" (บรรทัดที่ 20) การเปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นนี้ เป็นกลวิธีย่อยอย่างหนึ่งของการไม่บังคับผู้ฟัง เมื่อผู้พูดต้องการจะให้คำแนะนำผู้ฟัง

3.3.2 การแสดงความสนิทสนม

การแสดงความสนิทสนมเป็นกลวิธีหนึ่งในการให้คำแนะนำในภาษาไทย เนื่องจากความสนิทสนมเป็นส่วนหนึ่ง que แสดงถึงความเป็นสมาชิกในกลุ่มเดียวกัน เมื่อรู้สึกว่าคุณที่เราติดต่อกับเป็นสมาชิกในกลุ่มเดียวกับเรา เราย่อมมีความรู้สึกดี ๆ และปรารถนาที่จะให้สิ่งดี ๆ แก่สมาชิกในกลุ่ม จากการศึกษาข้อมูล ผู้วิจัยพบลักษณะเด่นอีกประการหนึ่ง เมื่อผู้พูดจะกล่าวแนะนำผู้ฟัง ผู้พูดจะสร้างความสนิทสนมกับผู้ฟังเพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกดี

การแสดงความสนิทสนมกับผู้ฟังเมื่อจะแสดงการให้คำแนะนำในแต่ละครั้งทำได้หลายวิธี ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างให้เห็นชัดเจน ดังต่อไปนี้

3.3.2.1 การกล่าวชื่อผู้พูด

ตัวอย่างที่ 1

- A : ผู้ดำเนินรายการ
- B : แขกรับเชิญในรายการ
- C : ผู้ฟังทางบ้าน

สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการกล่าวแนะนำผู้ฟังทางบ้านเรื่องการทำกาดเห็บหมัดในสุนัข

- 1 A : คะ มีอีกปัญหาหนึ่งที่คุณผู้ฟังทางบ้านถามกันเข้ามาเยอะ นะคะ, เรื่องมีลูกเล็กๆ แล้วก็เลี้ยง=
- B : Z คะ
- A : =หมาไปด้วย แล้วกลัวมากกลัวว่า เห็บหมัดจะเข้าหูลูกหรือว่าเข้าจมูกเข้าปากก็ตามอะนะฮะ ข้อนี้
- 5 เล็กเสนอทางแก้ที่ง่ายมากคือ มีหลาย ๆ ท่านบอกว่าเคยอ่านจากหนังสือพิมพ์ หรือเคยฟังจากเรื่อง
- สยองจากที่ 5 ต่าง ๆ ว่า มันสามารถเข้าไปในหูเด็ก แล้วก็ไปไชอยู่เต็มสมอง จนปวดหัวมาก, พอหมอ
- ผ่าตัด คือนี้ นี่เป็นเรื่องเล่านะคะ ไม่ทราบว่าจริงหรือไม่, บอกว่ามีเห็บหมัดอยู่เต็มสมองไปหมด ซึ่ง
- เล็กก็อยากจะแนะนำง่าย ๆ ว่า / เล็กไม่ทราบว่าเรื่องนี้มันจะเกิดขึ้นได้หรือไม่คะ แต่วิธีกำจัดเห็บ
- หมัดนั้นง่ายมาก เพราะว่าทุกครั้งของสัตวแพทย์เค้าก็จะมียาที่เป็นน้ำมัน แล้วมีกลิ่นที่เห็บหมัดจะ
- ไม่สามารถจะร่วมหากับหมาได้เลยนะฮะ, เค้าไปขยี้ตรงบริเวณลำคอของหมาซึ่งเป็นจุด=
- 10 B : Z อ้อ ฮี
- A : =รวมประสาทกระจายกลิ่นของมัน , เห็บหมัดจะไม่มาเฉียดกรายเลยคะ เพราะฉะนั้น แก้ปัญหา
- B : Z อ้อ ฮี
- C : ด้านล่างหรือด้านบนครับ

- A : Zบนค่ะ
- 15 C : ด้านบน อ้อ ด้านตรงหน้าคอ ที่ เวลา [เรา]
A : [เหมือน]เหมือนท้ายทอยของคนเราอะค่ะ
B : Zอ้อ
C : Zที่
เวลา ที่เวลาจะลง จับตรงหน้านั้นเขย่าไปตามตัวมันแค่นี้ใช่ไหมอะ อย่างนั้นใช่มั๊ย จุดนั้นใช่มั๊ย
- 20 A : Zใช่ค่ะ Zค่ะ Zค่ะ
แล้ว แล้วจะไม่มีเห็บหมัดเลยเด็ดขาดนะอะ อย่างหมาของบ้านเล็กเนี่ยเลี้ยงมาหลายปีติดๆ แล้วไม่เคยได้พบเห็บหมัดบนตัวมันเลย แล้วก็เวลาหมาบ้านอื่นเค้ามีปัญหาเรื่องนี้เนี่ย ก็ได้ไปแนะนำยาตัวนี้ ซึ่งมีขายตามร้านสัตวแพทย์ทั่วไปเลยนะอะ

จากตัวอย่าง ผู้พูดให้คำแนะนำสร้างความสนิทสนมกับผู้ฟังทางบ้านที่โทรศัพท์เข้ามาพูดคุยเรื่องการกำจัดเห็บหมัดในสุนัข ผู้พูดสร้างความสนิทสนมกับผู้ฟังด้วยการใช้ชื่อเล่น "เล็ก" เป็นคำแทนที่ใช้อ้างถึงตัวเอง การใช้ชื่อเล่น หรือกล่าวชื่อตัวเองเมื่อจะแสดงการให้คำแนะนำนี้ ก็เป็นลักษณะหนึ่งที่พบบ่อยในการสนทนาแบบไม่เป็นทางการเมื่อต้องกล่าวแนะนำผู้ฟัง

ตัวอย่างที่ 2

- A : ผู้ดำเนินรายการ
B : แขกรับเชิญในรายการ
C : ผู้ฟังทางบ้าน
- สถานการณ์ : แขกรับเชิญในรายการกล่าวแนะนำผู้ฟังทางบ้านเรื่องการกำจัดเห็บหมัดในสุนัข
- 1 B : เอ่อ ก่อนที่เรา เราจะ จะ จะเลี้ยงสุนัข มันก็ต้องมี มีหมัดมีเห็บนะอะคะ อย่างที่เราเรียกว่าทั้งหมดทั้งเห็บทั้งไรเนี่ย จริงแล้วมาดูให้ลึกไปกว่านั้นคือ อ่า เห็บหมัดมีวงจรชีวิต คือ ถ้าเค้ากินเลือดอื่นจากหมาแล้วเนี่ย เค้าจะต้องลงไปวางไข่ที่ ที่ดิน เพราะฉะนั้น ถ้าบางบ้านเนี่ย อ่า มี มีสนาม=
- A : Zค่ะ
- 5 B : =เนี่ย จะมีอาการเสี่ยงกับการที่หมาจะติดเห็บหมัดได้ ให้เราสังเกตดีๆ ว่าหมาข้างถนนเนี่ยจะไม่มีเห็บหมัดเท่าไร เพราะหมาจะอยู่ไม่เป็นที่ มันจะสัญจรไปเรื่อย เพราะฉะนั้นอัตราการติดเห็บ=
- A : Z ค่ะ
- B : =หมัดมันจะน้อย คือมีอะ แต่มันจะน้อยกว่าที่อยู่ประจำที่ถ้าเกิดว่ามี เกิด อ่า มีเห็บหมัดแพร่ระบาดในบ้าน หมวยขอแนะนำว่า / เอ่อ ใช้ยาอย่างของพี่เล็กบอกก็ได้ หาได้ตามร้านทั่วไป ถ้าหมามีอาการแพ้ หมาบางตัวจะแพ้ ก็เค้าก็จะมี สัตวแพทย์เค้าก็จะมียาฉีด ซึ่งฉีดภายใต้ผิวหนังของหมาแล้วเนี่ย เห็บมันก็จะแห้งผก แล้วก็จะมีทั้งแป้งโรย แล้วก็จะมีทั้งตัว control ในการฉีดไปตามซอก
- 10

ซอนที่บ้าน ของเราเนี่ยนะ เพราะเขาเห็นหมัดพวกเนี้ยมันสามารถฝังอยู่ใน wall paper ได้เป็นเดือนๆ เหมือนกับการออกไข มันมีวงจรชีวิต

A : ค่ะ หรือในเสื้อผ้าด้วยนะ

จากตัวอย่างที่ 2 ผู้พูดกล่าวชื่อเล่นของตนเอง เพื่อสร้างความสนิทสนมกับผู้ฟัง เมื่อจะให้คำแนะนำผู้ฟัง เรื่องการกำจัดเห็บหมัดสุนัข (บรรทัดที่ 9)

3.3.2.2 การกล่าวชื่อผู้ฟัง

การกล่าวชื่อผู้ฟัง ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ผู้พูดต้องการสร้างความสนิทสนมกับผู้ฟัง และมักจะกล่าวชื่อเล่น มากกว่าชื่อจริง ทั้งๆ ที่ทั้งผู้พูดและผู้ฟังไม่ได้รู้จักกันเป็นการส่วนตัวมาก่อน ลักษณะดังกล่าวนี้เป็นกลวิธีที่พบบ่อยในการให้คำแนะนำในภาษาไทย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : ผู้ฟังที่บ้าน

สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการกล่าวแนะนำผู้ฟังที่บ้านเกี่ยวกับปัญหาคนรักติดเชื้อ HIV แต่ยังคงอยากใช้ชีวิตร่วมกันอยู่ แล้วควรจะบอกเรื่องนี้กับที่บ้านหรือไม่

1 A : คุณวรรณต้องเป็นผู้ตัดสินใจค่ะว่า มันใจแล้วก็ จริงจังกับความรักครั้งนี้แค่ไหนค่ะ

B : ถ้าสมมุติว่าจะต้องบอกกับญาติผู้ใหญ่ก่อนจะดีมั๊ยคะ ขอคำปรึกษาทาง ทางญาติ ทาง ทางฝ่ายโน้น กับทางฝ่ายดิฉันด้วยนะ

A : ถ้าคิดว่าเค้าจะเข้าใจ ในเรื่องนี้ได้นะละ , ก็น่าที่จะบอก แต่ว่ามันเป็นสิทธิของคุณวรรณแล้วก็=

B : Zค่ะ

5 A : =ว่าที่สามี คือ ถ้าว่าที่สามีเค้าเต็มใจให้เปิดเผยในเรื่องราวเหล่านี้ก็เปิดเผยไปได้ แต่ว่าถ้าเค้าไม่เต็มใจ หรือถ้าเค้าไม่พร้อม หรือว่าเค้า หรือพ่อแม่ของคุณวรรณนะนะละ มีความรู้สึกที่อาจจะไม่ยอมรับเรื่องนี้ ผู้ใหญ่บางท่านอาจจะไม่เข้าใจเรื่องนี้นะละ อาจจะเป็นเหตุให้ต้องแยกทางจากกันได้ เพราะฉะนั้นก่อนที่จะบอกหรือไม่บอกก็ลองใคร่ครวญในแง่นี้ก่อนนะนะละว่า ทางบ้าน คุณวรรณจะรับปัญหานี้ได้แค่ไหน จากที่เคยพบปะพูดคุยกันแล้วเค้ามีที่ท้อใจ กับว่าที่สามีค่ะ

10 B : ค่ะ

A : ค่ะ

B : งั้นขอบพระคุณมากค่ะ

- A : Zคุณวรรณษา อย่าลืมไปพบแพทย์นะคะ, ไปพูดคุยกับแพทย์ที่ตรวจให้=
- B : Zค่ะ
- A : =สามีก่อนก็ได้ค่ะว่า แนวทางในการปฏิบัติ ทั้งคู่ควรจะทำอย่างไรต่อไปค่ะ
- B : ค่ะ
- B : ขอบคุณมากค่ะ

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้พูดสร้างความสนิทสนมกับผู้ฟังด้วยการกล่าวชื่อของผู้ฟัง การกล่าวชื่อของผู้ฟังนี้เป็นการแสดงออกถึงการยอมรับคู่สนทนาเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในกลุ่ม เช่นเดียวกับการกล่าวชื่อของผู้พูด ลักษณะดังกล่าวนี้เป็นลักษณะเด่นประการหนึ่งในการให้คำแนะนำในภาษาไทย

ตัวอย่างที่ 2

- A : ผู้ดำเนินรายการ
- B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำผู้ฟังทางบ้านให้ไปตรวจร่างกายเพื่อหาสาเหตุ การหย่อนสมรรถภาพทางเพศก่อนวัยอันควร

- 1 B : อ้อ... อันนี้ อันนี้คงจะต้องหาสาเหตุที่คุณเอกแล้วละ
- A : ค่ะ
- B : ว่า คุณเอกเกิดอะไรขึ้น ทำไมถึงแพ้สาวๆ ขึ้นมา
- A : นั่นนะสิ โอิ๊ะ แปลก
- 5 B : Zนะครับ เพราะปกติ เพราะปกติเค้ามีแต่ว่า อ่า... เจอสาวแล้วมัน มันๆ มันส์ อะนะ
- A : เออ
- B : แต่ว่า สงสัยคุณเอกอาจจะต้องมี อ่า..อ่า อายุ 31 ไซ้มัย
- A : ไซ้ค่ะ
- B : อายุ 31 อายุก็ยังมีคนเดียววะ อ่า แต่ไม่รู้คุณเอก กินเหล้าสูบบุหรี่เยอะหรือเปล่านะ
- 10 A : Zนั่นนะสิค่ะ
- B : นะครับ เพราะบางทีการกินเหล้าสูบบุหรี่ก็จะทำให้มันไม่ มันไม่สู้เหมือนกัน=
- A : Zอ้อ... Zอ้อ...ค่ะ
- B : =นะครับ อ่า...ต้องดูก่อนว่ามีโรคภัยไข้เจ็บอะไรอย่างอื่นมัย ความดันเบาหวานมีมัย นะครับ
- A : Zอ้อ... Zอ้อ...ค่ะ
- 15 B : นะครับ อ่า...ต้องดูก่อนว่ามีโรคภัยไข้เจ็บอะไรอย่างอื่นมัย ความดันเบาหวานมีมัย นะครับ

- A : Zค่ะ
- B : อ่า.. ต้องตรวจซักหน่อย นะครับ โรคตับเป็นหรือเปล่า นะครับ บางทีตับอักเสบเนี่ย ก็ ก็เกิดขึ้นได้ทำ
ให้เกิดอ่อนเพลียโดยที่ไม่รู้สาเหตุ นะครับ อ่า ได้ ก็อาจจะต้องตรวจเลือด ตรวจปัสสาวะ=
- A : Zค่ะ
- 20 B : =เอกซเรย์ดูซักนิดนึงนะนะครับ เพราะว่า อันนี้หมอบอกๆ หมอบอกว่าต้องทำก่อนนะนะครับ ก่อน =
- A : Zค่ะ
- B : =ก่อนที่จะไปเหมาเอาเรื่อง อ่า จิตใจอย่างเดียว เพราะเพิ่งเป็นได้ เจ็ดแปด เดือนเนี่ยนะ
- A : Zใช่ๆ
- B : นะครับ เพราะว่า ผมๆ ผมว่าคงเอ็งนั่นก่อน ซอๆ ขอให้ตรวจร่างกายและเอกซเรย์ ตรวจปัสสาวะ
- 25 ตรวจอะไรให้ๆ ให้พร้อมก่อน เพื่อๆ จะได้ว่า ให้ดูว่าไม่มีสาเหตุทางกายซะก่อนนะครับ
- A : ค่ะ

จากตัวอย่างที่ 2 ที่ยกมา ผู้พูดกล่าวแนะนำผู้ฟังทางบ้าน โดยเอ่ยชื่อของผู้ฟังทางบ้าน "คุณเอก" ที่ฝากคำถามไว้กับผู้ดำเนินรายการให้ถามแพทย์เรื่องการหย่อนสมรรถภาพทางเพศ ก่อนวัยอันควร

3.3.2.3 การใช้คำลงท้าย

การใช้คำลงท้ายในที่นี้ หมายถึง การใช้คำลงท้ายที่มีรูปแบบต่างออกไปจากรูปปกติ โดยใช้น้ำเสียงเป็นสื่อในการแสดงความสนิทสนม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

- A : ผู้ดำเนินรายการ
- B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม
- สถานการณ์ : แพทย์แนะนำผู้ฟังทางบ้านให้พาลูกสาวที่มีปัญหาไปคุยกับแพทย์ด้านจิตเวชเด็กและวัยรุ่น
- 1 A : ในกรณีคำทำของลูกสะคะคุณหมอบ ,คือใน ถ้า มีคนมาบอกเราอย่าง...อย่างโจ่งแจ้งว่า ลูก=
B : Zอ้อ...
- A : =เสพแน่ แล้วลูกก็บอกว่า ถ้าซ้องใจในตัวเค้า ก็พาเค้าไปตรวจ อันนี้เราจะควรรับคำทำหรือว่า
เฉยๆ ค่ะ?
- 5 B : คือ...อย่าว่าเป็นการทำหายดีกว่ามั้ง เพราะว่าถ้าเกิดว่า มองเหมือนกับว่า ลองสิแน่จริง อะไร=

- A : Zค่ะ Zค่ะ
- B : =อย่างเนี่ยนะ มันเป็นการๆ ทะเลาะกันแล้วอะ นะ ก็คือ..ถ้าจะคุยกับเค้าในการที่จะไปตรวจเนี่ย ไม่ใช่ว่าจะทำหรือไม่ทำ หรือจะให้เชื่อหรือ หรืออะไรเนี่ยนะ แต่ว่าที่จำเป็นต้องตรวจเพื่อ...เพื่อ=
- A : Zค่ะ Zค่ะ
- 10 B : =ผลประโยชน์ของตัวเองอะ ต้องพูดในแง่เนี่ยนะ ว่า เออ...บางครั้งเนี่ย ไอ้การที่ เออ...ถ้าเกิดว่ามี...มียาเสพติด หรือมีสารเสพติดจริงๆ ในร่างกายเนี่ย มันก็ต้องมีการรักษา เออ...ที่ต้องการจะพาไปเนี่ยไม่ใช่เพื่อจะจับ จับผิดอะนะ แต่ต้องการจะช่วย ต้องการที่จะรักษาถ้า เกิดว่ามีการติด หรือมีสารเสพติดจริงๆ เนี่ย ก็จำเป็นต้องมีการรักษาแล้วอะนะครับ เออ... บาง ครั้งเนี่ย เอ็ม...เออ คนใกล้ชิดนะ คือแม่กะลูก หรือคุณพ่อกะลูกเนี่ย มันพูดกันเมื่อไหร่ มันเป็นเรื่อง
- 15 เพราะว่า มันจะมีความรู้สึกซึ่งขัดแย้งกันอยู่แล้วอะ เอ็ม...มันจะมีสมมุติฐานอยู่ในใจว่า.. ว่าเค้าจะ ต้องเป็นอย่างงี้ๆ นะ อะไรอย่างเงี้ย แล้วถ้าเป็นอย่างงั้นจริงๆ ก็ขัดแย้งกันเนี่ย การที่ได้พาไปพบ แพทย์เนี่ยนะครับ เออ...มัน การที่ลูกสาวได้คุยกับบุคคลที่สามเนี่ย ที่ไม่ใช่คุณพ่อคุณแม่เนี่ยนะ บางครั้งเนี่ยปัญหาจริงๆ เนี่ยมันอาจจะออกมาว่า สิ่งที่เค้าไม่พอใจคุณพ่อคุณแม่คืออะไรอะ อือ...น่าจะมียะประโยชน์นะครับ แล้วก็ จริงๆ น่าจะพาไปหา เออ...คุณหมอทางด้าน เค้าเรียกว่า เออ คุณหมอทางด้านจิตเวชเด็กและวัยรุ่น...วัยรุ่นอะนะ จะมีจิตแพทย์วัยรุ่นเลยนะครับมีในเมืองไทย
- 20 หลายที่เลยนะครับที่จะมี เออ..ต้อง เออ... ให้ความช่วยเหลือวัยรุ่นโดยตรงเนี่ยนะครับ ที่โรงพยาบาล ใหญ่ๆ มีทุกที่เลยนะอะ จุฬาฯ ศิริราช รามา เนี่ยนะครับ ไปได้หรือศูนย์สุขภาพจิตซึ่งอยู่ตรงข้ามกับ โรงพยาบาลรามาก็นั้น ก็ใช้ได้นะครับลองพาไปคุยกับคุณหมอดีกว่า สมมุติว่า เอ็ม...ยังโรอะ เพราะถ้า ปลอยทิ้งไว้เดียว..เดียวปัญหามันจะเรื้อรัง ยึดเยื้อออกไป ถ้าคิดในแง่ของสุขภาพนะ แต่ตัวของลูก สาวก็ล่อแหลมเหมือนกัน เพราะว่ามัน...มันมีหลายอย่างที่จะต้องตามมาในส่วนของเค้าเนี่ยนะ
- 21 ครับ น่าจะรีบพาไปหาคุณหมอทางด้านนั้นอะ จิตเวชเด็กและวัยรุ่นนะอะ จุฬาฯมี ศิริราชมี แนะนำ แนนอนเลย นะครับ ศูนย์ ศูนย์สุขภาพจิตก็มีนะครับ พา..พาไปดีกว่าเนาะ

จากตัวอย่าง บรรทัดที่ 22 ผู้พูดใช้คำลงท้ายที่เป็นรูปแปร ของคำลงท้าย “นะ” เพื่อแสดงความสนิทสนมกับผู้ฟัง ในตัวอย่างที่ยกมาผู้พูดใช้รูปแปร “เนาะ”/มอ๋?/ ปรากฏท้ายข้อความ ส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ “...พาไปดีกว่าเนาะ” ซึ่งมีความหมายเหมือนกับข้อความที่กล่าว ว่า “...พาไปดีกว่านะ”

ตัวอย่างที่ 2

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำผู้ดำเนินรายการเรื่อง วิธีการสร้างความสุขทุก 15 วัน

- 1 A : ค่ะ เออ... มีคนเค้าบอกว่า คนที่ นี้เราพูดกัน
ถึงเฉพาะนะคะ เป็นเพราะว่า เป็นการพนันที่กฎหมาย หมายถึงล็อตเตอรี่นะคะ
B : Zล็อตเตอรี่ครับ ครับ
A : ล็อตเตอรี่อะ ซึ่งมีคนเค้าบอกว่าถ้าหากว่าซื้อล็อตเตอรี่เนี่ย อ่า เหมือนกับการมีชีวิตคู่ หนึ่ๆ หนึ่ๆ
5 มันจะออกหรือไม่ออก เค้าบอกว่าการที่เราแต่งงานไปกับผู้ชายคนหนึ่งเนี่ย เหมือนกับการซื้อ=
B : Z อ้อ...
A : =ล็อตเตอรี่เนี่ย มันจะถูกรหรือเปล่านั้นไม่รู้ หนึ่ๆ หนึ่ๆ
B : Z ครับ Z ฮ่าๆ ฮ่าๆ ครับ บางคนก็พูดอย่างนั้นะ=
A : ค่ะ
10 B : =ว่า คุณณัฐลองทำดูสิ บางทีคุณณัฐจะรู้สึก เออ มันอาจจะจริงก็ได้ เค้าบอกว่า วิธีที่จะ=
A : Z ใช่มั้ยคะ
B : =ให้คนเรามีความสุขทุก 15 วันนะ คือการซื้อล็อตเตอรี่ครั้งละใบ 80 บาท 40 บาท ก็แล้ว=
A : Z ค่ะ Z ค่ะ Z ค่ะ
B : =แต่ แล้วก็ฝันต่อไป ว่าอีก 10 วัน อีกสิบกว่าวันว่ามันจะถูกร ไม่ถูกรไม่เป็นไรฝากไว้ก่อน แล้วก็=
15 A : Z ค่ะ Z ค่ะ Z ใช่มั้ย
B : =ซื้อใหม่ แต่มีข้อแม้เนาะ ให้ซื้อทีละใบสองใบนะ อย่าเพิ่มขึ้นด้วยอารมณ์นะครับ ถ้าไม่เช่นนั้น=
A : Z ค่ะ Z ค่ะ
B : =ละก็ มันจะแย่ เค้าบอกว่าเป็นการสร้างความสุขให้กับคนด้วยความฝันเพียงเดือนละประมาณไม่
เกินร้อย บาท เออ เค้า เค้าพูดอย่างนี้ก็น่าฟังนะ ก็อยากจะถามคุณณัฐแล้วก็ท่านผู้ฟังว่าเนี่ย=
20 A : Z ค่ะ
B : =ครับว่าคุณคิดเช่นอย่างที่ผมได้รับทราบมาหรือเปล่า แต่ก็ดีที่สวดนะคุณณัฐ อย่าเล่นมันเลย

จากตัวอย่างที่ 2 บรรทัดที่ 10 ผู้พูดใช้คำลงท้าย "สิ" ท้ายประโยค " คุณณัฐลองทำดู " เพื่อแสดงเจตนาแนะนำให้ผู้ฟังกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้พูดใช้คำลงท้ายนี้ เพื่อเป็นกลวิธีหนึ่งที่จะสร้างความสนิทสนมกับผู้ฟังในภาษาพูด ก่อนที่จะแนะนำผู้ฟัง

3.3.2.4 การใช้คำเรียกญาติ

ตัวอย่างที่ 1

- A : ผู้ดำเนินรายการ
- B : แกรับเชิญในรายการ

สถานการณ์ : แกรับเชิญในรายการกล่าวแนะนำผู้ฟังทางบ้านให้ใจเย็นๆ เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับลูก

- 1 A : อี อี ค่ะ พี่ไอ้คะ เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมาคุณแม่ท่านหนึ่งโทรศัพท์เข้ามาในรายการ
ของเล็ก คือมีลูกสาววัย 21 นะคะคะ, แล้วลูกสาวก็เกลียดคุณแม่มาก, ต่อต้านทุกอย่าง ด่าทอ=
B : Z ฮะ
- A := แล้วก็ใช้สรรพนามกึ่งกับแม่, รวมทั้งกลับบ้านตี 3 นะคะ และก็เป็นลูกสาวที่ไม่เรียนหนังสือ=
5 B : Z ฮะ Z ฮะ Z ฮะ
A := ไม่ทำงานใดๆ ทั้งสิ้น เนื่องจากว่า ตลอดชีวิตวัยเด็กของลูกสาวนั้น คุณแม่ยุ่งกับการงานแล้วเอา
ไปฝากคุณยายเลี้ยงไว้, มาเมื่อ 3 ปีนี้เองคะ คุณยายเสียชีวิต ก็กลับมาอยู่กับอีก ตอนนั้นก็=
B : Z ฮะ Z อ้อ Z ค่ะ
A := ทะเลาะกันตลอดเวลา, จนคุณแม่คิดหาทางออกไม่ได้ ก็คิดจะไล่ลูกออกจากบ้าน ไม่ใช่คิด ไล่ไป
10 แล้วคะ แล้วก็มารู้สึกกลุ่มเอง ว่าลูกซึ่งเข้ากันไม่ได้ แต่ปัจจุบันนี้เท่ากับเสียกันไปเลย พี่ ไอ้คิด
B : Z ฮะ Z ค่ะ
A : ว่า ในกรณีนี้เนะ พอลจะมีทางที่เค้าจะกลับมาประสานกันได้มั๊ยคะ?
B : คือ พี่คิดว่า /, มันต้องใช้เวลานานะคะ คุณแม่ก็คงจะต้องใจเย็นมั้ง เพราะว่า เรายังต้องคิดสิ เรา เรา=
A : Z ค่ะ Z ค่ะ
15 B := ไม่ได้ให้เวลากับลูกเรามาเลยตลอดชีวิตลูกเราอะ , ถูกมั๊ยฮะ ที่นี้เนี่ย เมื่อ..เมื่อมันมีปัญหาเกิด=
A : Z ค่ะ Z ค่ะ
B := ขึ้นเนี่ย มันเป็นไปได้ที่มันจะ... ปัญหามันจะแก้ไปโดยเร็วอะ เราก็ต้องยอมรับตรงนั้นด้วย

จากตัวอย่าง ผู้พูดใช้คำแทนตัวเองว่า "พี่" ซึ่งเป็นคำเรียกญาติ เพื่อแสดงความสนิทสนม
กับผู้พูดและแสดงความเป็นกันเองกับผู้ฟังที่บ้าน ในขณะที่เดียวกันผู้พูดก็ใช้คำแทนผู้ฟังซึ่งเป็น
ผู้รับคำแนะนำว่า "คุณแม่" ทั้งที่ไม่ได้มีความสัมพันธ์เป็นแม่ลูกกัน การใช้คำเรียกญาติแทนตัว
ผู้พูดและผู้ฟัง เป็นลักษณะเด่นในการสนทนาภาษาไทย เพื่อสร้างความเป็นกันเอง สร้างความ
สนิทสนม และสร้างความเป็นพวกเดียวกันในกลุ่ม วิธีการดังกล่าวนี้ปรากฏในการให้คำแนะนำ
ด้วย

ตัวอย่างที่ 2

- A : ผู้ดำเนินรายการ
B : แกร็บเชิญในรายการ

สถานการณ์ : แกร็บเชิญในรายการแนะนำผู้ที่สนใจอยากจะทำงานเป็นผู้กำกับภาพยนตร์ว่าควรจะ
ปฏิบัติตัวอย่างไร

- 1 A : คำถามก่อนสุดท้ายนะคะ เรียนถามพี่คิดว่า มีน้องๆ หลายคนที่ยากก้าวเข้ามาในวงการบันเทิง ในฐานะเบื้องหลัง ไม่ว่าจะเป็นผู้กำกับ หรือคนเขียนบทแต่ทุกครั้งทีเล็กไปพูดคุยด้วยที่มหาวิทยาลัย เค้าจะบอกว่า ทราบมาว่าก้าวเข้ามายากเหลือเกิน เพราะว่าพวกพี่ๆ ที่เหยียบย่ำบนผืนที่น้อยอยู่
- 5 B : Z ก็ดีกัน อะไรยังเงี้ย พี่ๆ นี่
A : ค่ะ เค้าพูดเหมือนว่าเราเหยียบเต็มพื้นอยู่แล้ว จนไม่เหลือที่ให้หน้าใหม่ไฟแรงสูงแทรกเข้ามาได้ พี่คิดถึงว่าจริงเท็จยังไงคะ กับข้อมูลนี้ค่ะ
B : อันนี้บอกเลยนะฮะ ไม่จริง เพราะตลอดเวลาที่ผ่านมา แล้วตัวเองเป็นคนทำงานมานะฮะ
A : Z ค่ะ
- 10 B : พี่ก็พยายามหาน้องรุ่นใหม่มาทำงานด้วยตลอดเวลาเลยนะครั้บเล็ก แต่ว่า มันก็มีหลายๆ =
A : Z ค่ะ
B : = คนอย่างพี่ที่บอกไป พี่ไปเจอเด็กซึ่ง พอมาถึงปั๊บนะ คุณก็บอกคุณจะเป็นผู้กำกับ หรือคุณ=
A : Z ค่ะ
B : = จะเป็นผู้ช่วยเลยอะไรอย่างเงี้ย ซึ่งคุณก็ไม่เคยผ่านอะไรมาเลย แล้วคุณคิดว่า production ใน
- 15 ราคา สิบลบาท ล้านเนี่ย คุณจะ handle ไหวหรือ คุณๆ คุณมองตัวเองหรือเปล่า อะไรอย่างเงี้ย ไซ้มีฮะ ทำไมเราไม่เริ่มจากสิ่งที่ เออ เราลองทำทั้งหมดในกองถ่าย เออ เราก็เห็น ว่ากระบวนการก่อนของการทำงานนี้มันเป็นอย่างงี้ เพื่อคุณจะได้เข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง ไซ้มีฮะ ก่อนที่คุณจะได้ไปทำงาน=
A : Z ค่ะ
B : = ใหญ่ในขนาดต อะไรอย่างเงี้ยนะฮะ เด็กหลาย เด็กหลายๆ คน เป็นอย่างจริงจัง คือเข้ามาปั๊บก็นึกอยากทำผู้ช่วยเลย ทำอะไรเลย ซึ่งจริงๆ มันเป็นไปได้เลยนะฮะเล็ก ที่ ที่คุณจะได้เข้ามาจับ=
20 A : Z ค่ะ
B : = บทบาทผู้ช่วยเลย ซึ่งผู้ช่วย ซึ่งผู้ช่วยเลยคุณจะต้องมี มีหลายสิ่งหลายอย่างที่คุณจะต้อง control ให้ทุกคนเชื่อคุณ นึกออกมีฮะ คุณจะต้องมีศักยภาพที่แบบว่าจะ control ให้ หรือทำให้=
A : Z ไซ้ ค่ะ
- 25 B : = คนเค้ารับคำสั่งของคุณได้อย่างเนี้ย ซึ่ง ซึ่งตรงเนี้ย แบบว่า บางทีหลายๆ ตรงเนี้ย พี่ก็เจอ =
A : Z ค่ะ
B : = เจอเด็ก น้องๆ อย่างนี้เหมือนกันนะครั้บ ซึ่งก็ พี่ก็ค่อนข้างเหนื่อยเหมือนกันในการที่=
A : Z ค่ะ
B : = แบบว่า เออ คนที่จะมาสมัครงานกับเรานะครั้บ ซึ่งจริงๆ แล้ว พี่อยากให้น้องเค้ามีความรู้สึกว่า
- 30 เออ เค้าเรียนรู้อะไรไปก่อนนะครั้บ เพื่อว่าวันนึงเมื่อคุณรู้ระบบ รู้กระบวนการทุกขั้นตอนของมัน วันนึงเมื่อคุณเป็นผู้กำกับเนี่ย มันจะยิ่งดีกับคุณด้วยซ้ำ ถูกมีฮะ
A : ค่ะ
B : ฮะ

จากตัวอย่างที่ 2 ที่ยกมา ผู้พูดใช้คำแทนตัวเองว่า “พี่” และใช้คำแทนผู้ฟังคำแนะนำ ซึ่งหมายถึง นักศึกษาที่อยากจะเข้ามาทำงานเป็นผู้กำกับว่า “น้อง” ทั้ง 2 คำนี้ เป็นคำเรียกญาติ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์เป็นพี่น้องกันทางเชื้อสายที่มีบิดามารดาเดียวกัน แต่จากตัวอย่างที่ยกมา ไม่ได้มีความสัมพันธ์ในลักษณะเป็นพี่น้องกันดังกล่าว แต่การใช้คำเรียกญาติแทนตัวผู้พูดและผู้ฟังเช่นนี้ เป็นลักษณะเด่นประการหนึ่งในการสนทนาภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาษาพูด การใช้คำเรียกญาติในการสนทนา นี้ มักจะพบในการพูดให้คำแนะนำเสมอ เพื่อสร้างความเป็นกันเอง และสร้างความเป็นพวกเดียวกันในกลุ่มระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง

3.3.3 การยกสถานการณ์สมมติ

จากข้อมูลที่น่าสนใจ การยกสถานการณ์สมมติ เป็นลักษณะที่พบบ่อยในการแสดงการให้คำแนะนำ สถานการณ์สมมติอาจจะเป็นสถานการณ์ที่อาจจะยังไม่เคยเกิดขึ้นในอนาคต หรืออาจจะเป็นสถานการณ์ที่เคยเกิดขึ้นแล้วก็ได้ ผู้พูดมักจะใช้สถานการณ์สมมติเมื่อจะแนะนำให้ผู้ฟังให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า การยกสถานการณ์สมมติที่ไม่เกี่ยวกับผู้ฟัง เป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังได้ และเป็นกลวิธีที่ปรากฏในการแสดงการให้คำแนะนำในภาษาไทย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แขกรับเชิญในรายการ

สถานการณ์ : แขกรับเชิญในรายการกล่าวแนะนำผู้ฟังที่บ้านเกี่ยวกับปัญหาการมีลูกต่างวัยกัน

- 1 A : ค่ะ พี่ไอ้คะ คำถามสุดท้ายคะมีคำถามจากคุณแม่ทางบ้านคะ คุณจันทราวัย 42 ค่ะ ถามว่า=
B : Zฮะ
A : =มีลูกต่างวัย เหมือนพี่ไอ้ คือ วัยรุ่นแล้วก็เด็กไปเลย, ซึ่งบอกว่าพี่ พี่สาวที่เป็นวัยรุ่นนะคะ =
B : Zค่ะ
- 5 A : =ราคาญน้องชายมาก เนื่องจากน้องชายอยู่ในวัยอนุบาล แล้วชอบตอแย ตอนนีพี่สาวคนโต=
B : Zใช่ๆ เลย Zใช่
A : =ขอออกจากบ้านพ่อแม่ไปอยู่กับคุณย่า ที่เชียงรายฮะ เพราะบอกว่า ทนน้องไม่ได้ ให้พ่อแม่อยู่=
B : Zหะหะ Zฮือ...
A : =กับน้องไป เรียนถามพี่ไอ้ ว่าจะลดความเครียดระหว่างความราคาญกันของสองวัยนี้อย่างไรบ้าง

สถานการณ์ : วิทยากรผู้ร่วมคุยในรายการกล่าวแนะนำผู้ฟังทางบ้านที่เป็นสุภาพสตรีไม่ควรเสี่ยง
เดินทางไปต่างประเทศโดยไม่ได้เตรียมตัวเป็นอย่างดี เพราะอาจจะถูกหลอกหรือ
ล่อลวงได้

- 1 B : อันนี้แสดงว่าฝังอยู่ในสายเลือด
A : Z ที่ๆ
B : Z ที่ๆ คือ แบบพูดไม่ออกนะค่ะ
A : Z ค่ะ
- 5 B : Z ว่าโดนครั้งนึงแล้วไม่
เช็ดแล้วยังทำซ้ำ คือพร้อมที่จะไปเสี่ยงซ้ำ เออ ถ้าเค้าโชคดีเนี่ย มันก็อาจจะดีไป เพราะว่ามีเจอ
เหมือนกันนะนะสะ เพราะว่ามี ไปเป็นล่ามให้กับคู่สามีภรรยาคู่นึง ซึ่งผู้ชายเนี่ยมาเที่ยวเมืองไทย
แล้วไปพบกับผู้หญิงที่ รู้สึกเป็นที่พิชฌุโลก หรืออะไรเนี่ย แล้วก็ โอเคอะ เค้าอาจจะรักชอบกัน เค้าก็
แต่งงาน แต่งงานแล้วก็พาผู้หญิงไปที่นู่น แล้วเค้าก็ไปๆ มาๆ จนทุกวันนี้ เค้าอยู่กันมาสิบกว่าปีแล้ว
10 ไม่มีลูก ก็อยู่กันมาได้ด้วยดีอะนะสะ เราก็ดู โอเค ผู้ชายเค้าก็ดูแลผู้หญิงดี มาซื้อบ้าน ซื้ออะไรที่
เมืองไทย อันนั้นถือว่าโชคดี แต่ก็มีที่ได้ยินมาบ่อยครั้ง แบบ บางทีไปแล้วเนี่ย ผู้หญิงอยู่ไม่ได้ เพราะ
ว่าอาจจะทนเรื่องอากาศหนาวไม่ได้ พูดกันไม่รู้เรื่องหรืออะไรอย่างเงี้ยนะสะ หรือ ได้ยินมาอีก
เหมือนกันว่า พอไปแล้วก็โดนหลอกไปขายบริการทางเพศ ซึ่ง อ่า คนนี้เนี่ย จะพูดว่ายังไงดี เค้าใจ
เด็ดนะนะสะ
- 15 A : ค่ะ
B : ถ้าเค้าคิดว่า คือ ถ้าคนที่อายุ 60 เนี่ย ดี อยากรมีเพื่อนชีวิตในช่วงบั้นปลาย แล้วดูแลเค้า ก็นับว่า อะ
เป็นทางเลือกของเค้า ใช่มั้ยค่ะ แต่ถ้าเกิดสมมติ ยังไงดีละ เกิดโชคร้ายไปถึงแล้วคนนั้นหัวใจวาย=
A : Z ที่ๆ
B : =ตาย แล้วยังไงต่อ ใช่มั้ยสะ ภาษาอาจจะยังพูดไม่ได้ แล้วก็ไปโดนหลอนลามอีกหรือเปล่า
20 คือชีวิตนะ มันไม่ใช่เรื่องเล่นๆ
A : Z ค่ะ
B : Z โอเค เราอาจจะไม่สามารถจะวางแผน ทุกๆ อย่างได้ใช่มั้ยสะ
แต่ว่าเราก็ไม่ควรจะเสี่ยงขนาดนี้นะ ไม่ ไม่ทราบสิ คุณเลิกมองว่ายังไง

ตัวอย่างที่ 2 ที่ยกมา แสดงให้เห็นถึงการยกสถานการณ์สมมติที่ยังไม่เกิดขึ้นในอนาคตที่
ผู้พูดมักจะยกขึ้นมากล่าวเพื่อเป็นเหตุผลประกอบการให้คำแนะนำผู้ฟัง ให้ผู้ฟังตระหนักถึงความ
จริงใจที่ผู้พูดมีต่อผู้ฟัง ว่าผู้พูดกำลังบอกสิ่งที่ดีที่สุดแก่ผู้ฟัง ลักษณะดังกล่าวนี้มักปรากฏในการให้
คำแนะนำในภาษาไทย อาจกล่าวได้ว่าเป็นกลวิธีการให้คำแนะนำกลวิธีหนึ่งในภาษาไทย

3.3.4 การอ้างถึงตัวเอง หรือยกตัวอย่างประสบการณ์ของตัวเอง

การอ้างถึงตัวเอง หรือการยกตัวอย่างประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการให้คำแนะนำ ก็เป็นอีกกลวิธีหนึ่งในการให้คำแนะนำ ผู้พูดมักจะเล่าถึงประสบการณ์ของตัวเองที่สัมพันธ์กับสิ่งที่ผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังปรารถนา เมื่อต้องแนะนำผู้ฟัง ประสบการณ์ของผู้พูดจะเป็นข้อมูลอันดีที่ช่วยให้ผู้ฟังตัดสินใจได้ง่ายขึ้นว่าจะเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูด การยกตัวอย่างประสบการณ์ของผู้พูดเป็นลักษณะการให้ทางเลือกแก่ผู้ฟังให้ตัดสินใจเลือกปฏิบัติ และถือเป็นการไม่บังคับหรือยึดยึดความคิดของผู้พูดแก่ผู้ฟังด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แขกรับเชิญในรายการ

สถานการณ์ : ผู้ดำเนินรายการเล่าประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อเป็นตัวอย่าง และแนะนำให้ผู้ฟังที่อยากจะไปใช้ชีวิตต่างประเทศ ให้ระมัดระวังและศึกษาข้อมูลเป็นอย่างดีก่อนที่จะตัดสินใจทำอะไรลงไป

- 1 A : ค่ะ บางทีแค่ถือ passport ไทย แค่อสังสัยเลยนะคะ คือ แค่คุณเป็นหญิงไทย แล้วไม่มีคู่=
B : Z ไซ้ๆ
A : =สมรสเนี่ย
B : Z ไซ้
- 5 A : Z แค่อสังสัยเลย
B : Z เคยเจอมาแล้วด้วยตัวเอง [แต่ไม่ใช่ที่อิตาลี] แต่เป็นที่เยอรมัน
A : [เลิกก็เคยเจอ] Z เลิกเจอที่อัมสเตอร์ดัมนะคะ แคามาเดินมาจับเล็กเข้าไปในห้องลับ แล้วก็จะไปอยู่ที่ไหน มีโรงแรมพักแล้วหรือยัง ทำอะไร มีตั้งค์เท่าไร ไหนเอาออกมาดูซิ โห ใจเล็กแว็บเลยนะสะเพราะว่าห้องนั้นค่อนข้างลึกลับ แล้วคนที่เราเข้าไปด้วยก็คือ ตำรวจ ของ เออ ทำอากาศยายแห่งนั้น แล้วถ้า เลิกคิดว่าถ้าเลิกเปิด หยิบสตาจค์มาให้เค้าดู แล้วเค้าเกิดทูปหัวเล็กเนี่ย
B : Z นี่ๆ
A : Z เลิกจะตายอยู่ในนั้น มันหลายซับบหลายซัอนมากในห้องลับ
- 15 B : Z ไซ้ๆ มันน่ากลัว แล้ว เพราะเคยเจอ แต่พอดีเราไป=
A : Z ค่ะ

- B : =กัน 2 คน จริงๆ เราไป ไปดูงาน ไปงานแฟร์นะนะอะ
- A : Zค่ะ
- B : Z แต่เราก็อาจจะเพราะ เราไม่ได้ 20
เราไม่ได้ถือจดหมายเชิญอยู่ในมือ โอ้โฮ เค้านั้น มาดูทุกอย่างดูทุกชิ้น ตอนนั้น หลังจากนั้นเนี่ย เราคือเราไป เราจะต้องไปเจอเพื่อน อะไรเนี่ย เราก็มีแบบ เอาไอ้ที่เป็นสับปะรดลูกเล็กๆ ที่เป็น เป็นแบบซุบของนะ เอาไปแจกเพื่อนเป็นที่ทับกระดาษ เค้านั้นจะผ่าออกมาเลยมั้ง ถ้าทำได้ ว่าเนี่ยมันอะไรข้างในมีอะไร ซื่อซื่อโกแลตจาก เออ พอดีไป ไปฝรั่งเศส มาก่อนเนี่ย แล้วข้ามไปเยอรมัน ซื่อซื่อโกแลตจะเอากลับเมืองไทยนะ ไปฝากที่บ้านเนี่ย เค้านั้นมาบิของเราอะ จนเราแบบ อะไรเนี่ย เราก็ประชดบอก กินซะสิ
- A : Zหึๆ
- 25 B : Zชิมดู ชิมดูได้เลย คือโอเคนะ เข้าใจ เราๆ เค้านั้นจะเคยเจอมามาก ไซ้มี๊ยะอะ
- A : ค่ะ
- B : คือบางทีมันก็มีนะ แต่แบบมัน มันทำให้เรารู้สึกว่า ทำไมอะ ปลาตัวเดียวเหมีนไปทั้งห้อง หรืออะไรอย่างงี้ ซึ่ง เนี่ยพุดยากนะคะ เมืองไทย คือ คือ ซื่อเสียงเมืองไทยเนี่ย คือเราจะไปว่า ฝรั่งเศส หรืออะไรเนี่ยมันก็ได้ คุณเล็กคิดว่า คุณเล็กดูสถานอาบอบนวด
- 30 A : Zค่ะ
- B : Zเนี่ยฟังจะคุยกับเพื่อน
ตรงประเด็นนี้ว่า ก็แห่งคะที่เปิดอยู่ในเมืองไทย ในกรุงเทพเนี่ย
- A : Z นับไม่ถ้วนคะ
- B : Zไซ้มี๊ยะคะ [รอบๆ]
- 35 A : [แพรว
พราวไปหมด]
- B : Zไซ้มี๊ยะ
- A : Zค่ะ
- B : Zซึ่งมันก็รู้ๆ กันนะนะอะ เสร็จแล้วเค้าทำอะไร มันยังงัยละ พอเราจะ
40 ไปมองว่า เอ้ย โมโหต่างชาติ เค้ามามองเมืองไทยว่า กรุงเทพเป็นแฮม คล้ายๆ ขึ้นชื่อ sex เรื่องอะไรเนี่ย
- A : Zแหล่งบริการทางเพศ
- B : Zไซ้มี๊ยะ เราจะไปโกรธเค้าร้อยเปอร์เซ็น มันก็ไม่ถูก เพราะว่ามันก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ ไซ้มี๊ยะ โดยทั่วไป ซึ่งบางครั้งมันน่า มันน่าสลดใจ มันน่าเศร้าใจนะ คือเราดูผู้หญิงพวกเนี่ย อายุหน่อยนิดเดียวอะ ไซ้มี๊ยะ สิบแปด สิบเก้า ยี่สิบ อะไรก็ตามเนี่ย รู้สึก ถามว่า เค้านั้นมีความสุข ที่จะอยู่อย่างนั้น อยู่ตรงนั้นไปตลอดชีวิตหรือ คงไม่ โอเค ในแง่หนึ่ง เค้านั้นจะอยู่อย่างนั้น ไปได้ถึงอายุชั๊กเท่าไร ไซ้ มี๊ยะอะ
- 45 A : Zค่ะ
- B : Zแล้ว เนี่ย แล้วบางทีเนี่ย เค้านั้นเจอฝรั่งเค้าก็มีความหวัง เอ๊ะ

- 10 การณ์ของการจัดแะบ้านที่เล็กไปค้างคืนในวันที่ทำงานช่วงปีใหม่นั้น เค้าก็จบลงโดยที่ทรัพย์สินที่
เสียไปก็ไม่มากเท่าไรนะคะ รวมทั้งพระพุทธรูปต่างๆ ที่ใจได้มาขนเอาไปก็เอาออก
จากบ้านได้ไม่หมด ก็ไม่สามารถจะจับตัวคนร้ายมาดำเนินคดีได้ เพราะว่าเค้ามีกะไดมาป็น แล้วรั้ว
มันสูงมากคะ ก็คงจะทุลักทุเลก็จะได้ไปแต่ของเล็กๆ และที่นำเข้าอีกอย่างนึงนะคะ เค้าเอากระเช้า
ของขวัญไปด้วย 2 กระเช้าแต่ว่าของในกระเช้ามันหนักมาก และจะเป็นอุปสรรคต่อการป็น
กำแพง เค้าก็ค่อยๆ หยิบของหนักที่เค้ารู้สึกว่าย่อยค่าโยนออกจากกระเช้า มันก็จะป็นทางไปถึงริม
รั้วเลยนะคะ แต่ท้ายที่สุดเหตุการณ์นี้เจ้าหน้าที่ตำรวจ

จากตัวอย่างที่ 2 ผู้พูดยกตัวอย่างประสบการณ์ของตัวเองที่ไปค้างบ้านเพื่อนแล้วคืนนั้น
ขโมยขึ้นบ้านโดยไม่มีใครรู้สึกตัว เนื่องจากไม่ได้ติดสัญญาณกันขโมย ผู้พูดได้เล่าถึงเหตุการณ์ใน
คืนวันนั้น เพื่อให้ผู้ฟังตระหนักถึงความจำเป็นของการติดสัญญาณกันขโมย การยกตัวอย่าง
ประสบการณ์ของตัวเองก็เป็นกลวิธีหนึ่งที่ผู้พูดใช้ในการให้คำแนะนำผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังพิจารณา
ประกอบการตัดสินใจที่จะเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูด

3.3.5 การอ้างถึงบุคคลที่ 3 หรือแหล่งที่มาของข้อมูล

การอ้างถึงบุคคลที่ 3 หรือการอ้างแหล่งที่มาของข้อมูลการแนะนำ เป็นลักษณะเด่นที่พบ
ได้บ่อยในการแสดงการให้คำแนะนำ การอ้างถึงบุคคลที่ 3 หรือแหล่งที่มาของข้อมูล นอกจากจะ
เป็นการแสดงความน่าเชื่อถือของคำแนะนำแล้ว ยังแสดงถึงการไม่ยึดยึดความคิดของผู้พูดแก่
ผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังรู้สึกสะดวกใจที่จะเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำ ช่วยลดความรู้สึกที่ถูกคุกคามหน้า
ของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟังได้ หากพิจารณาในทรรณะของผู้พูด ผู้พูดก็รู้สึกว่สิ่งที่กำลังแนะนำผู้ฟังนั้น
นอกจากจะเป็นประโยชน์อันสูงสุดแก่ผู้ฟังแล้ว สิ่งที่แนะนำนั้นก็ได้เป็นสิ่งที่ออกมาจากตัวผู้พูด
แต่ผู้พูดคิดว่าเป็นสิ่งที่ดีจึงกล่าวแนะนำผู้ฟังไป ส่วนในมุมมองของผู้ฟัง ผู้ฟังก็ไม่ได้รู้สึกว่กำลังถูก
ยึดยึดความคิดของผู้พูดโดยตรง หากแต่เป็นความคิดของผู้อื่นซึ่งผ่านการถ่ายทอดโดยผู้พูดอีกที
ด้วยเหตุนี้ ผู้ฟังจึงสะดวกใจที่จะเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูด ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ว่า การอ้าง
ถึงบุคคลที่ 3 หรือแหล่งที่มาของข้อมูล เป็นกลวิธีการให้คำแนะนำอีกประการหนึ่งในภาษาไทย
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

- A : ผู้ดำเนินรายการ
B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์อ้างข้อมูลจากรายงานต่างประเทศประกอบการให้คำแนะนำ และผู้ดำเนินรายการอ้างคำแนะนำของนายแพทย์ชูทิศ ประกอบการแนะนำของตนเองแก่ผู้ฟังที่บ้าน

- 1 A : แสดงว่า อันนี้เป็นปัญหาที่ ที่ปัจจุบันนี้มีคนมาปรึกษาค่อนข้างเยอะนะ
B : เปอร์เซนต์มันสูงขึ้น
A : Z อ้อ....
B : ครับ จากรายงานต่างประเทศนี่นะครับ เปอร์เซนต์มันสูงขึ้น ในๆ ในกลุ่มนี้นะครับ=
- 5 A : Z ค่ะๆ Z ค่ะ
B : =อ้อ... มากขึ้นตามลำดับครับ
A : ค่ะ ดังนั้นเราคงจะบอกว่า ลองไปคุยกับจิตแพทย์ดู
B : Z ครับ แต่ไม่ใช่โรคบ้านะฮะ คุณมิลิน คุณไม่=
A : Z ค่ะ
- 10 B : =ได้เป็นบ้าเลยแม้แต่น้อย แต่เป็น เป็นปัญหาทางจิตใจที่มันฝังอยู่ในเรื่องเพศ แต่มันกลับคืนขึ้นมาอีก เมื่อคุณแต่งงานครับ
A : ค่ะ อ้อ...ดังนั้นก็คงจะต้องเอาใจช่วยมั้งคะ วันนี้ วันนี้มีแต่การเอาใจช่วยทั้งนั้น
B : Z ครับ Z ฮ่าๆ ฮ่า ผมก็เอาใจช่วยกับคุณด้วยนะ
- 15 A : นั่นนะสิคะ เมื่อซักครูเอาใจช่วยคุณปรานีไป ให้มีความอดทน ตอนนี้เอาใจช่วยคุณมิลิน=
B : Z ครับ Z ครับ
A : =เหมือนกันว่า ให้ไปคุยกับจิตแพทย์ การคุยกับจิตแพทย์ไม่ได้หมายความว่า เราเป็นบ้า=
B : Z ครับ Z ครับ Z ไม่บ้าครับ
- 20 A : =อย่างที่คุณหมอ อย่างที่คุณหมอบอก นะคะ เพราะดิฉันเนี่ย คุยกับจิตแพทย์ทุกสัปดาห์เลย ฮ่าๆ ไซ้มัยคะ
B : Z ฮ่าๆ Z ครับ

จากตัวอย่างที่ยกมา (บรรทัดที่ 4) แพทย์อ้างแหล่งที่มาของข้อมูลจากรายงานต่างประเทศเพื่อประกอบการให้คำแนะนำ และผู้ดำเนินรายการอ้างถึงคำแนะนำของนายแพทย์ชูทิศ ประกอบการให้คำแนะนำผู้ฟังที่บ้าน ให้ผู้ฟังที่บ้าน ในที่นี้ ได้แก่ คุณมิลิน หาโอกาสไปคุยกับจิตแพทย์ เพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขปัญหาที่กำลังประสบอยู่ต่อไป

ตัวอย่างที่ 2

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำผู้ฟังที่บ้านเรื่องวิธีการแก้ความเบื่อ โดยอ้างการศึกษาทดลองที่เคยศึกษาไว้แล้ว

- 1 B : ...วิธีการแก้ความเบื่ออันหนึ่งก็คือต้องหาวิธีทำงานให้มันสนุกอะนะครับ อ่า เพราะว่าหลายๆ คนทำงานแล้วรู้สึกว่ามัน มันเบื่อ พอมันเบื่อแล้วมันก็ไม่เลย งานมันก็ไม่สนุกอะครับ อ่า มันก็เลยทำ อ่า ยิ่ง ยิ่ง ยิ่ง อ่า ยิ่งทำให้ อ่า ให้เกิดอาการเป็นนูนเป็นน้บ่ออะครับ อ่า เค้กก็มี มีการ มีการ อ่า ทดลองกันนะครับ คือ เค้กบอกว่า อ่า คนที่ อ่า บางทีเข้าทำงานตั้งแต่เข้ายันเย็นนะอะครับ อ่า
- 5 เกือบจะเกิดอาการเบื่อ ปวดเมื่อยนะครับ แทบจะเดินไม่ได้เลยนะครับ แต่ถ้า อ่า แต่ถ้าเย็นวันนั้น เกิดมีแฟนโทรศัพท์มาแล้วถามว่า อ่า ไปเดินรำกันมั้ยอะครับ คนเค้กก็อาจจะ ไปได้อย่างสนุกสนานได้เลย โดยที่ อ่า ไม่มีความเหนื่อยความล้าอยู่เลยนะครับ อันนั้นเราก็จะเจออยู่กับเป็นประจำนะอะครับ...

จากตัวอย่างที่ 2 แพทย์อ้างการศึกษาทดลองที่เคยมีการศึกษาไว้แล้วว่า วิธีการแก้ความเบื่อมีอะไรบ้าง เพื่อประกอบการให้คำแนะนำผู้ฟัง เพื่อให้คำแนะนำมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ผู้ฟังจะ
ได้ไม่ลำบากใจที่จะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำ

3.3.6 การให้กำลังใจผู้ฟัง

การให้กำลังใจผู้ฟังเป็นลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งที่ผู้พูดมักกระทำ เมื่อต้องกล่าวให้คำแนะนำผู้ฟัง การให้กำลังใจผู้ฟังในการแสดงการให้คำแนะนำจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณพูดมีความจริงใจที่จะให้ผู้ฟังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ของผู้ฟังเอง ถ้าผู้ฟังเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำ ผู้ฟังก็จะได้รับประโยชน์สูงสุดดังที่ผู้พูดกล่าวให้กำลังใจ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

A : ผู้ดำเนินรายการ

B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

C : ผู้ฟังที่บ้าน

สถานการณ์ : แพทย์แนะนำผู้ฟังทางบ้านให้ออกกำลังกายทำกายภาพบำบัด เพื่อรักษาความบกพร่องของนิ้วเท้า

- 1 C : ผมไปผ่าตัดเท้าข้างขวานะฮะ ด้วยเหตุที่ว่า สาเหตุที่ว่าเพราะน้ำร้อนมันลวก แล้วก็ไปนอนอยู่หลายเดือน 2 เดือนได้ ทีนี้พอหายมาแล้ว ขาข้างซ้ายเนี่ยมันไม่มีแรง แล้วก็นิ้วเท้ามันตกร่น นิ้วเท้ามันตกร่น จะแก้ไขยังไง
- A : คุณหมอคะ ผ่าตัดเท้าข้างขวาเพราะว่าน้ำร้อนลวกคะ แล้วก็นอนอยู่ประมาณ 2 เดือน พอออกจากโรงพยาบาลมากก็ขาข้างซ้ายไม่มีแรงคะ
- 5 B : อ้อ ถ้าๆ ถ้าเผื่อว่าเป็นอันนั้นะครับ อ่า ค่อยๆ ออกกำลังกายไปครับ ค่อยๆ ค่อยๆ ใช้งานไปเรื่อยๆ นะครับ อ่า มันจะค่อยๆ ดีขึ้นครับ เพราะว่ามันไม่ใช่ส่วน อ่า คือความบกพร่องเนี่ย มันอยู่ที่ตอน อ่า คือส่วนล่างนะครับ ซึ่งต้องแก้ไขด้วยการ เคาะเรียก อ่า เคาะเรียกว่า กายภาพบำบัดครับ แล้วจะค่อยๆ ดีขึ้นครับ
- 10 A : คุณเองก็มีคำถามเพิ่มเติมมั้ยคะ
- C : ครับๆ อ่า ทีนี้ผมๆ ผมไม่ได้มีโรคอะไรเลยนะ
- B : ครับๆ ก็ๆ อันนี้เิงะต้องใช้วิธีกายภาพบำบัดครับ ค่อยๆ ฝึกใช้ค่อยๆ ออกกำลังกายไปเรื่อยๆ เดี่ยวๆ อ่า ระบบประสาทกับระบบกล้ามเนื้อกลับมาเป็นปกติก็จะใช้งานได้เหมือนเดิมครับ

จากตัวอย่าง ผู้พูดกล่าวให้คำแนะนำผู้ฟังให้ออกกำลังกายทำกายภาพบำบัด เพื่อรักษาอาการนิ้วเท้าตกร่น ผู้พูดให้กำลังใจผู้ฟังขณะแสดงการให้คำแนะนำ เนื่องจากสังเกตเห็นว่าหากผู้ฟังเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำ ผู้ฟังก็จะได้รับประโยชน์สูงสุดที่ผู้ฟังคาดหวังจะได้รับ ในตัวอย่างที่ยกมาคือ ระบบประสาทกับระบบกล้ามเนื้อก็จะใช้งานได้เหมือนเดิม ในที่สุดอาการบกพร่องของนิ้วเท้าก็จะคืนสู่สภาพปรกติ

ตัวอย่างที่ 2

- A : ผู้ดำเนินรายการ
- B : แพทย์ผู้ตอบคำถาม

สถานการณ์ : แพทย์ให้กำลังใจผู้ฟังทางบ้านขณะที่กล่าวให้คำแนะนำ

- 1 A : คะ ปัญหาจากคุณพรรณนี่คะ สตรีอายุ 35 คะ เรียนถามคุณหมอว่า ไปรับประทานแฮมมัตินะคะ แล้วก็มีอาการ มีผื่นผื่นขึ้นรอบๆ ปาก มีตุ่มน้ำใส เรียนถามว่าจะต้องรักษาอย่างไรและเกิดจากอะไรคะ

แผนภาพที่ 6 : สรุปกลวิธีการให้คำแนะนำในภาษาไทย

